

**Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace,
Husova 283**

**Školní vzdělávací program
Sociální činnost**

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Zřizovatel školy: Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČ 70890692

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní studium

Způsob ukončení a doklad o dosažení středního vzdělání: maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

Ředitelka: Ing. Liběna Orságová

Platnost: od 1. 9.2025

Kontakty:

Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace, Husova 283, 735 81 Bohumín

tel: 596 097 911

fax: 596 097 900

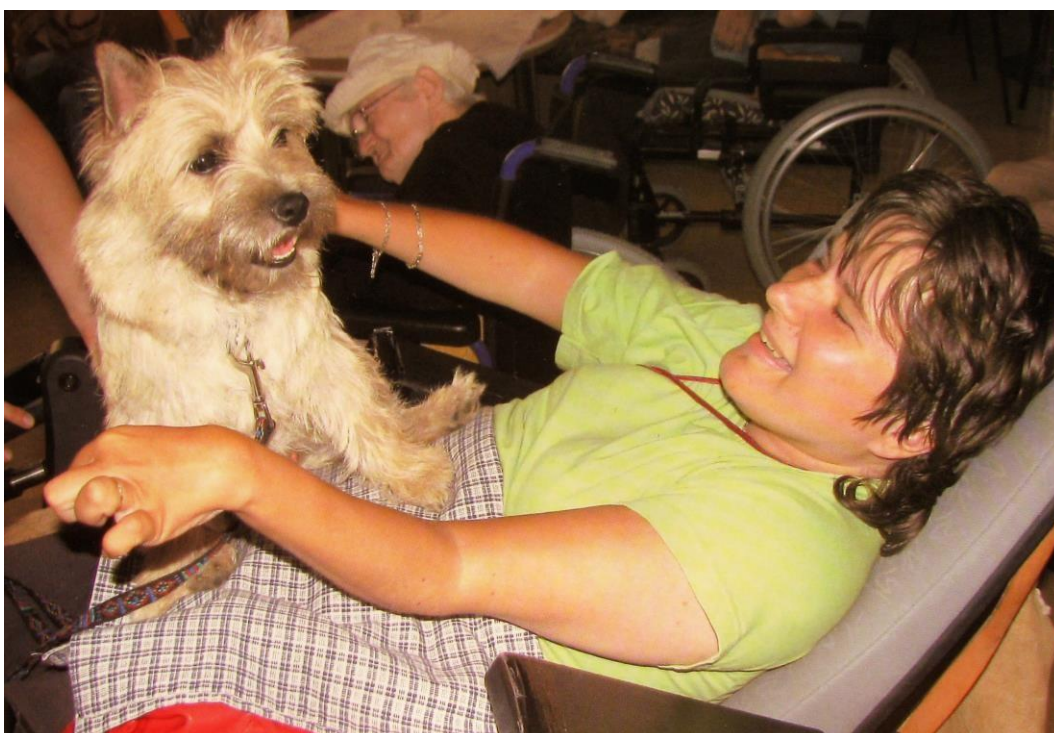
e-mail: sekretariat@sosboh.cz

<http://www.sosboh.cz>

„Lidé mají tvořit lidi tím, že s nimi jednají jako s lidmi.“

Emile Zola

CO MŮŽEME OČEKÁVAT?

Příprava ve studijním oboru vytváří předpoklady k tomu, aby absolventi:

- měli přehled o systému sociálních služeb;
- spolupracovali při řízení v rezidentských i komunitních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů;
- uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti;
- podíleli se pod odborným vedením na sociálních depistážích a sociální prevenci;
- prováděli krizovou intervenci;
- ovládali postupy související s poskytováním sociálních služeb;
- respektovali příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů;
- byli připraveni pracovat samostatně i v týmu;
- komunikovali kvalifikovaně;
- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách;
- přispívali vytváření vstřícných mezilidských vztahů;
- uměli poskytnout přímou pomoc klientům v sociálních službách;
- měli vytvořeny předpoklady k vyrovnávání se s náročností povolání;
- sledovali a využívali nové poznatky a přístupy v sociální oblasti;
- měli vytvořeny odpovídající návyky a poznatky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

JAK SE ABSOLVENT UPLATNÍ?

- Absolvent oboru je středoškolsky vzdělaný pracovník se všeobecným i odborným vzděláním, který se může uplatnit jako pracovník sociálních služeb různých ambulantních nebo pobytových zařízení a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým.
- Má dovednosti a vědomosti potřebné pro zajištění přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizaci. Má také vědomosti a dovednosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb.
- Získat odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu dle přílohy č. 2. Zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

OBSAH ŠVP

CO MŮŽEME OČEKÁVAT?.....	3
JAK SE ABSOLVENT UPLATNÍ?	3
OBSAH ŠVP.....	4
AUTORSKÝ KOLEKTIV	6
PROFIL ABSOLVENTA.....	6
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
UČEBNÍ PLÁN.....	19
TABULKA SOULADU RVP A ŠVP	20
PŘEHLED VYUŽITÍ TÝDNŮ VE ŠKOLNÍM ROCE	21
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	22
ANGLICKÝ JAZYK.....	30
OBČANSKÝ ZÁKLAD	43
DĚJEPIS.....	47
MATEMATIKA	51
EKOLOGIE A BIOLOGIE	57
CHEMIE	62
FYZIKA.....	67
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	72
PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE	84
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	88
EKONOMIKA	95
HUDEBNÍ ČINNOST	99
ZÁKLADY PRÁVA	106

PŘÍMÁ PÉČE A OSOBNÍ ASISTENCE	111
ŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	119
SOCIÁLNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST.....	128
SOCIÁLNÍ VZTAHY A KOMUNIKACE.....	134
VÝTVARNÁ TVORBA	138
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	148
ZNAKOVÁ ŘEČ	154
ODBORNÁ PRAXE.....	160
UČEBNÍ PRAXE.....	163
PŘEHLED ZAŘAZENÍ KOMPETENCÍ V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH	167
ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V PŘEDMĚTECH.....	168

AUTORSKÝ KOLEKTIV

**Koordinátor tvorby ŠVP:
Vedoucí autorského kolektivu:**

**Mgr. Michaela Odziomeková
Mgr. Věra Jarošková**

Jednotlivé části ŠVP zpracovali:

Český jazyk a literatura:
Anglický jazyk:
Občanský základ:
Dějepis:
Matematika:
Ekologie a biologie:
Chemie:
Fyzika:
Tělesná výchova:
Písemná a elektronická komunikace:
Informační a komunikační technologie:
Ekonomika
Hudební činnost
Právní nauka
Přímá péče a osobní asistence:
Řízení sociálních služeb:
Sociálně-výchovná činnost:
Sociální vztahy a komunikace:
Výtvarná tvorba
Zdravotní tělesná výchova:
Znaková řeč:
Odborná praxe:

Mgr. Magdalena Wojnarová
Mgr. Blanka Buchalová
Mgr. Marta Bernatíková
Mgr. Blanka Buchalová
Mgr. Kateřina Venglářová
Mgr. Michaela Odziomeková
Mgr. Michaela Odziomeková
Mgr. Jaroslav Thér
Mgr. Eva Funková
Ing. Ivana Mudrová
Mgr. Evžen Stašek
Ing. Jiří Slezák, Ph.D.
Mgr. Magdaléna Halatová
Mgr. Helena Pláčková
Mgr. Věra Jarošková
Mgr. Věra Jarošková
Mgr. Marta Bernatíková
Mgr. Helena Pláčková
Mgr. Eva Funková
Mgr. Eva Funková
Mgr. Jaroslav Thér
Mgr. Věra Jarošková

**Jazyková revize:
Technické zpracování:**

Mgr. Alena Hejduková
Mgr. Michaela Odziomeková

PROFIL ABSOLVENTA

Škola: Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace, Husova 283

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČ 70890692

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Podmínky pro přijetí: úspěšné ukončení základního vzdělání, splnění kritérií přijímacího řízení stanovených pro daný školní rok, zdravotní způsobilost

Stupeň poskytnutého vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní studium

Způsob ukončení a doklad o dosažení středního vzdělání: maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

Ředitelka: Ing. Liběna Orságová

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÁ ČÁST

Absolvent studijního oboru Sociální činnost je středoškolský vzdělaný pracovník, se všeobecným i odborným vzděláním, tj. disponuje vědomostmi, dovednostmi a zaujímá postoje nutné pro výkon zvolené profese. Studijní obor je určen pro přípravu kvalifikovaných odborníků v sociálních službách. Absolvent se zejména uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulancích nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým. Má vědomosti i dovednosti potřebné pro zajišťování přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizace. Má vědomosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb. Získal odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu dle přílohy č. 2. Zákona, č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Součástí vzdělávání je i odborná praxe, kdy absolvent získává praktické dovednosti. Může pokračovat ve studiu na vysokých školách.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Důraz je kladen na kvalitní občanskou gramotnost a kvality člověka důležité pro plnohodnotnou aktivní činnost v demokratické společnosti, založené na humanismu. Je akceptována vyzrálá osobnost absolventa, jehož životní adaptabilita, připravenost na profesi ve stále měnící se společnosti a schopnost žít a pracovat v harmonii s prostředím, okolním světem i sebou samým.

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi uměli:

- samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy,
- podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury,
- využívat adekvátní zdroje informací a využívat nové informace ve svém oboru.

Výsledkem odborného vzdělávání je získání kvalifikace, která absolventovi umožní výkon souboru pracovních činností v oblasti sociálních služeb.

KOMPETENCE K UČENÍ

Směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem
- poslouchat mluvené slovo
- využívat k učení různé zdroje
- přijímat hodnocení výsledků
- znát možnosti dalšího vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Absolventi by měli být schopni samostatně řešit běžné pracovní problémy:

- porozumět zadání úkolů,
- různé metody myšlení/logické, matematické, empirické,
- volit vhodné prostředky a způsoby /pomůcky, literaturu, techniku,
- spolupracovat s ostatními při řešení problémů.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

Absolventi by měli být schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání,
- formulovat své myšlenky souvisle a srozumitelně,
- účastnit se diskuzí, zaznamenávat myšlenky,
- způsobilost v cizojazyčném prostředí,
- chápat výhody svých jazykových dovedností.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Absolvent by měl být připraven stanovovat si své osobní přiměřené cíle v oblasti zájmové, pracovní, v mezilidských vztazích, spolupracovat s ostatními:

- posuzovat reálně své možnosti,
- stanovovat si přiměřené cíle,
- reagovat adekvátně na ohodnocení své osoby,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- umět pracovat v týmu, mít vlastní pracovní návrhy,
- přispívat k vytváření mezilidských vztahů.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Absolvent oboru:

- se podílí na zajišťování sociálních služeb,
- poskytuje přímou odbornou pomoc klientům sociálních služeb,
- provádí základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost, a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času,
- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií drtitelného rozvoje.

OBČANSKÉ KOMPETENCE

Žák je veden tak, aby uznával hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je. Podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Absolventi by měli umět jednat:

- odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu,
- dodržovat zákony, respektovat práva ostatních,
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k hodnotám demokracie,
- uvědomovat si kulturní a národní hodnoty,
- zajímat se aktivně o politické dění,
- uznávat hodnotu života, spoluodpovědnost za zdraví ostatních,
- uznávat hodnoty a tradice svého národa, chápat jeho minulost,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ

- mít odpovědný postoj k vlastní pracovní budoucnosti
- mít přehled o možnostech uplatnění
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích možnostech
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používat a převádět jednotky
- provádět reálný odhad
- grafické znázornění
- znalost základních tvarů
- efektivně aplikovat matematické postupy

KOMPETENCE VYUŽÍVAT INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIÍ

- pracovat s počítačem
- pracovat se základním i aplikačním zařízením
- komunikovat elektronickou poštou
- získávat informace z internetu
- získávat informace z různých medií
- posuzovat rozdílnost ve věrohodnosti informací

PROFESNÍ UPLATNĚNÍ

Absolvent oboru Sociální činnost je středoškolsky vzdělaný pracovník se všeobecným i odborným vzděláním, který disponuje požadovanými vědomostmi a dovednostmi a zaujímá postoje nutné pro výkon zvolené profese. Může se uplatnit jako:

- pracovník sociálních služeb v ambulantních zařízeních,
- pracovník sociálních služeb v pobytových zařízeních,
- pracovník sociálních služeb v terénu,
- pracovník pro poskytování sociální pomoci dětem i dospělým,
- pracovník pro osobní asistenci dětem i dospělým,
- pracovník v managementu sociálních služeb,
- pracovník, který pečuje o dítě do tří let v denním režimu, získal způsobilost pro vázanou činnost.

Absolventi mohou pokračovat ve studiu na vyšších odborných školách nebo vysokých školách. Obvykle pokračují v oborech zaměřených na sociální činnost.

ZPŮSOB UKONČENÍ A POTVRZENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

Vzdělání v oboru Sociální činnost je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia na středních školách.

Maturitní zkouška má dvě části: společnou a profilovou. Žák získá střední vzdělání s maturitou, jestliže vykoná úspěšně obě části.

Společná část maturitní zkoušky – stanovuje ji ministerstvo – všichni maturanti vykonají ve společné části tyto zkoušky:

- z českého jazyka – písemná (didaktický test a strukturovaná písemná práce) a následně ústní před maturitní komisí
- z cizího jazyka- písemná (poslech a didaktický test a strukturovaná písemná práce) a následně ústní před maturitní komisí
- volitelná – písemný test, zvolit lze:
 - z matematiky
 - z občanského základu
 - z přírodně- technického základu
 - z informačně-technického základu

Škola má povinnost během studia zajistit přípravu žáka na nejméně dvě z těchto volitelných zkoušek. Naše škola připravuje na:

- přírodně technický základ
- občanský základ

Profilová část maturitní zkoušky slouží k profilaci škol a žáků, k uplatnění jejich specifík a záměrů. Skládá se z povinných částí:

- povinná praktická zkouška – Pečovatelství
- Sociální vztahy a komunikace
- Sociálně výchovná činnost

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Škola: Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace, Husova 283

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČ 70890692

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Podmínky pro přijetí: úspěšné ukončení základního vzdělání, splnění kritérií přijímacího řízení stanovených pro daný školní rok, zdravotní způsobilost

Stupeň poskytnutého vzdělání: střední vzdělání s maturitou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní studium

Způsob ukončení a doklad o dosažení středního vzdělání: maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

Ředitelka: Ing. Liběna Orságová

Platnost: od 1. 9. 2025

PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ KE STUDIU

Splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním povinné školní docházky. Splnění podmínek přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů. Splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o studium daného oboru stanoveným vládním nařízením. Podmínkou přijetí ke zkrácenému studiu je získání středního vzdělání s maturitní zkouškou.

ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOST

K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrující praktický lékař. Případné omezení vždy závisí na specifických požadavcích. Pro tento obor platí dle nařízení vlády 211/2010 zdravotní omezení č. 23 - závažné duševní nemoci a poruchy chování.

POJETÍ A CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program Sociální činnost vychází ze stejnojmenného rámcového vzdělávacího programu pro obory vzdělání zařazené v nové soustavě oboru vzdělání. Vzdělávací program splňuje parametry Standartu středoškolského odborného vzdělávání. Je sestaven na základě současných požadavků profesního profilu, je respektován střednědobý výhled do budoucnosti a je přihlédnuto k poptávce na trhu práce.

Cílem je rozvoj základních myšlenkových operací žáků, osvojení si poznatků, pracovních postupů a nástrojů pro kvalifikovaný výkon povolání a uplatnění na trhu práce. Dále směřuje k vyšší adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, směřuje k zodpovědnému a cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci. Neopominutelným cílem vzdělávání je směřovat žáky k tomu, aby respektovali život, měli úctu k živé i neživé přírodě, k ochraně životního prostředí a aby chápali globální problémy světa. Žáci jsou vedeni ke slušnému chování a vystupování, k tomu, aby se oprostili od předsudků a dovedli komunikovat a jednat s různými lidmi.

Důraz je kladen zejména na rozvoj:

- komunikativních kompetencí;
- personálních a nepersonálních kompetencí;
- jazykového vzdělávání;
- dovednosti řešit problémové situace;
- dovednosti využívat informační a komunikační technologie;
- odborných kompetencí.

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÝCH SLOŽEK

Jazykové vzdělávání

Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání. Naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Společenskovědní vzdělávání

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Ekonomické vzdělávání

Cílem této oblasti je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Důležitá je také znalost fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků.

Matematické vzdělávání

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích. Podílí se na rozvoji samostatného logického myšlení a poskytuje žákům ucelený systém poznatků využitelných ve studovaném oboru.

Estetické vzdělávání

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji duševního života. Obecným cílem je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snaží se přispívat k jejich tvorbě i ochraně.

Přírodovědné a ekologické vzdělávání

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů.

Vzdělávání pro zdraví

Oblast vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

V průběhu studia se žáci zúčastní lyžařského kurzu, kde se seznámí se základní technikou běžeckého, sjezdového a snowboardového lyžování, upevní si zásady chování při pobytu v horském prostředí. V rámci turistiky a sportu v přírodě se seznamují s krajinou, rozvíjí schopnost orientovat se v terénu, je schopen v terénu se pohybovat se zátěží, vytváří si pozitivní vztah k přírodě, uplatňuje zásady první pomoci.

Digitální vzdělávání

Cílem vzdělávání je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se uživatelské úrovni používat operační systémy. Naučí se pracovat s informacemi a komunikovat pomocí internetu.

Odborné vzdělávání

Vytváří předpoklady pro získání základních odborných znalostí, potřebných pro studium výběrových odborných předmětů, pro zvýšení adaptability a schopnosti rekvalifikace při měnících se podmínkách trhu práce.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami budou vzdělávání tak, aby byli připraveni na život v majoritní společnosti. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami budou připravováni pomocí podpůrných opatření nebo individuálního vzdělávacího plánu ve vzdělávacím programu tak, aby učivo zvládli v rozsahu ŠVP v souladu s RVP.

V úvahu budou vzaty možnosti pracovního uplatnění absolventa v regionu a potřeba spolupráce se sociálními partnery. Individuálně budou zvažovány materiální a organizační podmínky školy, odborné a personální možnosti školy, tak aby byla možná integrace žáka do společnosti.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami budou individuálně připravováni ve vzdělávacím programu tak, aby učivo zvládli v rozsahu ŠVP v souladu s RVP.

Speciální vzdělávání žáků je možno zajistit formou individuálního plánu, popř. formou podpůrných opatření. Podle potřeb lze výuku rozložit do více ročníků s odlišnou délkou vyučovací hodiny, konkretizované v individuálním plánu výuky. K naplnění vzdělávacích potřeb žáka škola nabízí ve spolupráci se školním psychologem, výchovným poradcem a třídním učitelem podpůrná opatření prvního stupně, nabízíme možnost využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb a pak zpracování individuálního vzdělávacího plánu.

Při přijímání žáků a ukončení studia přistupujeme k doporučení školského pedagogického zařízení.

Praktická část vyučování

Je uzpůsobena podle individuálních potřeb a možností žáka za použití vhodných kompenzačních pomůcek.

Pravidla, postup, realizace a vyhodnocení PLPP

- Podpůrná opatření nabízíme a zpracováváme v souladu s Vyhláškou č. 27/2016 Sb.
- Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností.
- Úpravy ve vzdělávání žáka navrhují pedagogičtí pracovníci, přitom spolupracují s pedagogickým pracovníkem poskytujícím poradenské služby ve škole a zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka.
- Škola zohledňuje sociální status, vztahovou síť žáka a jeho sociální a rodinné prostředí.
- Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Podpůrná opatření směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Plán pedagogické podpory zpracovávají vyučující jednotlivých předmětů ve spolupráci s třídním učitelem.
- Plán pedagogické podpory je pravidelně konzultován a jsou vyhodnocovány zvolené postupy na základě pozorování v hodině, rozhovorem s žákem nebo zákonným zástupcem, prověřování znalostí a reflexe žáka, analýzou procesů, výkonů a výsledků činností žáka, analýzou domácí přípravy.
- Poradenská pomoc ve škole je zajišťována školním metodikem prevence, výchovným poradcem a školním psychologem.
- Škola volí formu vzdělávání na základě věku žáka a tomu odpovídajícího stupně vzdělávání a podle požadavků na organizaci jeho vzdělávání, které vždy respektují speciální vzdělávací potřeby žáka nebo jiné závažné důvody na straně žáka.
- Vyučující volí metody, které motivují žáka, a je kladen důraz na individualizaci výuky. Volí takovou formu práce, která umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby, respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů.
- Pro hodnocení žáka využívá škola různých forem hodnocení.
- Žáci používají běžné učebnice a pomůcky.
- Zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění.

Pravidla, postup realizace a vyhodnocení IVP pro žáky se SVP

- Individuální vzdělávací plán škola zpracovává v souladu s Vyhláškou č. 27/2016 Sb., řídí se doporučeními školského poradenského zařízení a na základě písemné žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce.
- Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka.
- Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Se změnami je seznámeno školské poradenské zařízení, zletilý žák nebo zákonný zástupce a vyučující.
- Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
- Ředitel školy pověří pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením.
- S individuálním plánem škola seznámí školské pedagogické zařízení, žáka nebo zákonného zástupce a pedagogické pracovníky.
- Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.
- Škola respektuje v souladu s Vyhláškou č. 27/2016 Sb. počet žáků s podpůrnými opatřeními.
- Poradenská pomoc ve škole je zajišťována školním metodikem prevence, výchovným poradcem a školním psychologem.
- Vzdělávání žáků s individuálním vzdělávacím plánem je přednostně ve škole, třídě nebo skupině.
- Koordinátorem individuálního vzdělávacího plánu je třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů, kteří zpracují IVP svého předmětu a poradenskými pracovníky školy.
- Metody výuky reflektují možnosti a potřeby žáka ve vztahu k věku, rozvíjejí a podporují výchovu žáka; zohledňují učební styly žáka; respektují míru nadání žáka a jeho specifika.
- Na základě doporučení školského pedagogického zařízení škola provede úpravu obsahu vzdělávání v dílčích oblastech včetně alternativních způsobů.
- Organizace a podmínky výuky jsou definovány v individuálním vzdělávacím plánu.
- Škola respektuje specifika podmínek, které usnadní vzdělávání žáka, včetně možností využívání speciálních učebních a kompenzačních pomůcek a postupů.
- Hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka. Užívá se různých forem hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter obtíží nebo specifík žáka.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Pravidla, postup realizace a vyhodnocení IVP pro žáky nadané a mimořádně nadané

- Individuální vzdělávací plán se zpracovává v souladu se školním vzdělávacím programem a Vyhláškou č. 27/2016 Sb., řídí se doporučeními školského pedagogického zařízení.
- Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

- Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.
- Koordinátorem individuálního vzdělávacího plánu je třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a poradenskými pracovníky školy.
- Individuální vzdělávací plán je pravidelně vyhodnocován.
- Pedagogický sbor vytváří možnosti individuálního přístupu, popřípadě integrace pro náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium pro práci s využitím ICT.
- Zapojování do skupinové nebo týmové práce vede k prohlubování znalostí i v předmětech s menší orientací.
- Škola umožňuje těmto žákům rozšířenou výuku některých předmětů s možností vytvoření skupinové výuky.
- Žákovi s mimořádným nadáním škola může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu nebo ho přeřadit na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel, do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.
- Umožňuje žákům zúčastnit se soutěží a výměnných stáží.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Jedná se o témata, která mají mimořádný společenský význam, pro který zaujímají nezastupitelné místo v celkovém rozvoji osobnosti žáka. Mají významně formativní charakter, a proto je vhodné začleňovat je do výuky.

Občan v demokratické společnosti

- vytvoření demokratického prostředí ve třídě a škole, které je založeno na vzájemném respektování
- promýšlení a stanovení priorit výchovy k demokratickému občanství, opírající se o znalost osobnosti žáků, jejich názorů a postojů
- ve volbě metod a forem výuky, které napomáhají rozvoji sociálních a osobnostních kompetencí

Člověk a životní prostředí

- pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka
- povědomí o základních ekologických zákonitostech a negativních dopadech na člověka
- utváření životního stylu, hodnotové orientace člověka
- zapojit aktivně žáky do zlepšování a ochrany životního prostředí, jednat hospodárně. Je třeba vést žáky k odpovědnosti za životní prostředí a respektovat ostatní.

Člověk a svět práce

Hlavním cílem je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a budování profesní kariéry. Škola poskytuje žákům základní orientaci ve světě práce a vzdělávání. V rámci ekonomického vzdělávání jsou žákům poskytnuty informace a rady týkající se zaměstnávání, možnosti samostatného podnikání a možnosti sociálního zabezpečení.

Informační a komunikační technologie

Realizace tohoto tématu spočívá ve zdokonalování efektivně využívat prostředků informační a komunikační technologie v profesním i běžném životě. Žáci se naučí využívat tyto technologie při řešení úloh i při přípravě na vyučování a tvoří si tak základ pro další využití při sebevzdělávání i při výkonu povolání.

ORGANIZACE VÝUKY

Studium je organizováno jako čtyřleté denní. Je ukončeno maturitní zkouškou podle příslušných právních norem a poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou.

METODICKÉ PŘÍSTUPY

Metody a formy vzdělávání volí vyučující se zřetelem k charakteru předmětu a ke konkrétní situaci ve vyučovacím procesu. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných kompetencí a dovedností, podporují zájem o obor a vzdělávání. Zařazení jednotlivých metod do školního vzdělávacího programu je v kompetencích vyučujících a je upřesněno na úrovni vyučovacích předmětů.

STRUKTURA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Obsah vzdělávání je strukturován do vyučovacích předmětů, jejichž obsah je vymezen v učebních osnovách, které jsou zpracovány rámcově. Rozdělení učiva do ročníků je orientační a je plně v kompetenci školy. V učebních osnovách jsou kromě učiva vymezeny také očekávané výstupy.

HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ

Klasifikace v jednotlivých předmětech je výsledkem průběžného sledování a posouzení znalostí žáka za příslušné klasifikační období. Požadované výsledky vzdělávání jsou přiměřené učebním osnovám a profilu absolventa školy. V teoretických předmětech nebo v předmětech s převahou teorie je učitel povinen hodnotit proporcionálně jak ústní, tak písemný projev a výkony žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech se hodnotí stupni prospěchu:

- a) 1 – výborný
- b) 2 – chvalitebný
- c) 3 – dobrý
- d) 4 – dostatečný
- e) 5 – nedostatečný

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis vysvědčení.

Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním
- b) prospěl (a)
- c) neprospěl (a)

PERSONÁLNÍPODMÍNKY

Pedagogičtí pracovníci splňují podmínky pro odbornou a pedagogickou způsobilost. Předsedové předmětových komisí jsou garanty požadované úrovně výuky svých předmětů a řediteli školy dávají podklady k hodnocení učitelů. Účast na dalších akcích dalšího vzdělávání je pro pedagogy dobrovolná.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní budovy poskytují prostor pro plnění školního vzdělávacího programu, Jsou upraveny podmínky pro vzdělávání tělesně postižených žáků. Kromě kmenových učeben se zde nachází odborné učebny pro výuku ICT, odborných předmětů a jazykové učebny. Využívá se také multimediální učebna. Učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou. Výuka probíhá v estetickém prostředí, výzdoba odpovídá charakteru vyučovacích oborů a zároveň prezentuje výsledky a úspěchy žáků.

K výuce tělesné výuky slouží tělocvičny, žáci v rámci výuky navštěvují zimní stadion, plavecký bazén a posilovnu.

Pro odborný výcvik jsou určena školní pracoviště a pracoviště sociálních partnerů s dobrým technickým vybavením.

Pro stravování žáků slouží moderně vybavena Restaurace a kavárna na náměstí T. G. Masaryka, která slouží i široké veřejnosti. Volnočasové aktivity jsou směřovány do sportovních kroužků, které jsou žákům bezplatněk dispozici v rámci sportovního klubu.

SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Mezi největší spolupracující instituce patří:

- Městský úřad Bohumín - odbor sociální (sociálně – právní ochrana dětí)
- odbor školství, kultury a sportu
- BOSPOR s.r.o. – provozovatel zimního stadionu, Aquacentra, letního kina a místních sportovišť
- K3 Bohumín
- Pedagogicko – psychologická poradna
- K – Centrum pro drogovou závislost
- Městská policie
- Úřad práce
- VITA
- Dětský stacionář SALOME, Nerudova 1041, Bohumín
- Charita Bohumín, Štefánkova 975, Bohumín
- Fit školka, Okružní 683, Bohumín

- Město Bohumín, sociální odbor
- Kontaktní místo, Čáslavská 731, Bohumín
- MŠ Smetanova, Bohumín
- Domov Jistoty, Šunychelská 1159, Bohumín
- Centrum sociálních služeb, Slezská 164, Bohumín
- Církevní škola, Náměstí 7, Starý Bohumín

Kód a název oboru vzdělávání: Sociální činnost

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
		1.	2.	3.	4.	celkem
Povinné vyučovací předměty		32	32	32	31	127
Český jazyk a literatura	Čj	3	3	3	3	12
Cizí jazyk I. (anglický jazyk)	Aj	4	3	3	3	13
Občanský základ	Oz	1	1	1	1	4
Dějepis	Dě	1	0	0	0	1
Matematika	Ma	2	2	2	2	8
Ekologie a biologie	Eb	1	2	0	0	3
Chemie	Che	1	0	0	0	1
Fyzika	Fy	1	0	0	0	1
Tělesná výchova	Tv	2	2	1	1	6
Písemná a elektronická komunikace	Pek	0	2	0	0	2
Informační a komunikační technologie	Ict	1	1	1	1	4
Ekonomika	E	0	0	0	2	2
Hudební činnost	Hč	2	2	2	2	8
Základy práva	Pn	0	0	0	2	2
Přímá péče a osobní asistence	Přp	3	3	3	3	12
Řízení sociálních služeb	Řss	2	2	2	2	8
Sociálně výchovná činnost	Svč	2	2	2	3	9
Sociální vztahy a komunikace	Svk	2	2	2	2	8
Výtvarná tvorba	Vtv	2	2	2	2	8
Zdravotní TV	Ztv	2	2	2	2	8
Znaková řeč	Zr	0	1	0	0	1
Učební praxe	0	0	0	6	0	6
Odborná praxe	OP	2	2	2	3	9

TABULKA SOULADU RVP A ŠVP

Škola: Střední škola, Bohumín, příspěvková organizace, Husova 283

Kód a název oboru vzdělávání: 75-41-M/01 Sociální činnost

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní forma

Platnost: 1. 9. 2025

Vzdělávací okruh	RVP		ŠVP		
	Minimální počet vyučovacích hodin za studium		Předmět	Počet vyučovacích hodin za studium	
	týdenních	celkových		týdenních	celkových
Jazykové vzdělávání					
český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	6	192
dva cizí jazyky	10	320	1. cizí jazyk - ang.jazyk	13	416
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Občanský základ	4	128
			Dějepis	1	32
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Ekologie a biologie	3	96
			Chemie	1	32
			Fyzika	1	32
Matematické vzdělávání	8	256	Matematika	8	256
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	6	192
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	6	192
			Zdravotní tělesná výchova	8	254
			Sportovně-turistický kurz	X	X
			Lyžařský výcvikový kurz	X	X
Informatické vzdělávání	4	128	Informační a komunikační technologie	4	128
Ekonomické vzdělávání	3	96	Ekonomika	2	62
			Základy práva	2	62
Řízení sociálních služeb	6	192	Řízení sociálních služeb	8	254
Přímá péče a osobní asistence	16	512	Přímá péče a osobní asistence	12	381
			Odborná praxe		2 týdny
Sociálně výchovná činnost	20	640	Sociálně výchovná činnost	9	285
			Hudební činnost	8	254
			Výtvarná tvorba	8	254
Sociální vztahy a Komunikace	8	256	Sociální vztahy a komunikace	8	254
			Písemná a elektronická komunikace	2	64
Disponibilní hodiny	32	1024	Odborná praxe		9 týdnů
			Znaková řeč	1	32
			Učební praxe	6	192
Celkem	128	4096	Celkem	128	4096

PŘEHLED VYUŽITÍ TÝDNŮ VE ŠKOLNÍM ROCE

Kód a název oboru vzdělávání: 75-41-M/01 Sociální činnost

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní forma

Platnost: 1. 9. 2025

Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32	32	31
Lyžařský kurz	0	1	0	0
Sportovně turistický kurz	1	0	0	0
Odborná praxe	2	2	2	3
Maturitní zkouška	0	0	0	2
Časová rezerva	4	4	5	2
Celkem	39	39	39	38

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obor: 75 – 41 – M / 01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 12

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému a kultivovanému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Vytváří základ pro vzdělávání v cizím jazyce. Rozvíjí komunikační kompetence žáků a naučí je užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání a myšlení, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Podílí se rovněž na rozvoji sociální kompetence žáků. Vede je k získávání a kritickému hodnocení informací z různých zdrojů a k jejich vhodnému předávání. Utváří kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, vede k vnímavému pochopení obohacující role umění pro náš život.

Charakteristika učiva

Výuka českého jazyka a literatury navazuje na poznatky získané v základním vzdělávání a dále je pak rozvíjí. Skládá se ze tří složek: jazykové, komunikační a literární. Cílem je tyto vědomosti prohloubit a rozšířit, dostat je na vyšší kvalitativní a kvantitativní úroveň.

Vyučování předmětu směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi. Aktivně rozvíjí vyjadřování žáků (např. stylistický výcvik) a využívání jazyka jako nástroje myšlení. Vybranými literárními (či jinými uměleckými) díly jsou žáci uvedeni do světa kultury a tím se český jazyk podílí na vytváření jejich názorů, postojů, zájmů, vkusu a jejich názorů na svět. Vhodnými jsou celky, v nichž je možné ukázat využití literárních poznatků ve světě, v němž žijí (např. vliv čtenářství na další sebevzdělávání či interpretace literárního díla na základě znalostí literární teorie a literární historie).

V hodinách českého jazyka má své místo i mediální výchova a filmové umění zvláště. Zařazování aktuálních událostí v kultuře jsou samozřejmou součástí vyučovacích hodin. Mnohé již probrané učební celky jsou opět zařazovány i ve vyšších ročnících, aby byly obohaceny o nové vědomosti a dovednosti a zároveň i lépe zvládnuty a osvojeny.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 2. Komunikační a slohová výchova 3. Práce s textem a získávání informací 4. Literatura a ostatní druhy umění
2. ročník	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 2. Komunikační a slohová výchova 3. Práce s textem a získávání informací 4. Literatura a ostatní druhy umění
3. ročník	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 2. Komunikační a slohová výchova 3. Práce s textem a získávání informací 4. Literatura a ostatní druhy umění

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
4. ročník	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností 2. Komunikační a slohová výchova 3. Práce s textem a získávání informací 4. Literatura a ostatní druhy umění

Pojetí výuky

Výuka je realizována v běžných učebnách, je plánována učebna odborná. Žáci pracují s učebnicemi, texty, sešity, odbornou literaturou. Těžištěm hodin českého jazyka je práce s texty. Rozbor literárních ukázek je zaměřen na porozumění textu, reprodukci a interpretaci. Samozřejmostí je práce s literárními díly, které jsou dány Kánonem české literatury, závazným materiálem státní maturitní zkoušky. Pro výuku je využívána audio a video projekce, nástěnné výukové tabule, názorné pomůcky. Pro samostatnou práci internet, školní a městská knihovna.

Ve vyučovací procesy jsou uplatněny různé formy výuky, mezi něž také patří skupinová, problémová výuka, samostatné práce. Jsou využity různé aktivizující metody.

Do vyučovacího procesu jsou zařazeny poznávací exkurze, literární besedy, knihovnické lekce, návštěvy dopoledních i večerních divadelních představení.

Hodnocení výsledků žáků

Různé druhy kontrolních činností, mezi něž patří například diktáty, opakovací a srovnávací testy, slohové a písemné práce, kritické psaní, mluvní cvičení, jsou zařazovány průběžně během celého školního roku.

Jsou hodnoceny nejen žákovy vědomosti, ale především schopnost osvojené poznatky aplikovat v každodenním životě, porozumět textu, kriticky jej hodnotit, reprodukovat a interpretovat literární a odborný text. Do hodnocení se promítá aktivita žáka ve vyučování a jeho zodpovědný přístup k plnění zadaných úkolů.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

V rámci komunikační výuky je žák veden ke kultivovanému vyjadřování, k formulování vlastních postojů, asertivnímu chování. Je veden k úctě ke kulturnímu odkazu předků, k toleranci odlišných kultur a názorů. Žák dokáže ocenit přínos národní kultury. Vhodně zvolené literární ukázky či vybrané texty nejen pomohou žákovi orientovat se v oblasti závažných otázek dnešní doby, ale názornými příklady, příběhy se stanou přínosem pro jeho budoucí profesi.

Člověk a životní prostředí

Žák chápe vliv člověka na životní prostředí, uvědomuje si nebezpečí, která člověk svým nezodpovědným jednáním může přivodit. Žák by měl být schopen rozlišovat vhodnost chování.

Ukázky nejen z literárních, ale i filmových, televizních a divadelních děl, časopisů, novin, zprávy z médií, to vše jsou vhodné materiály pro práci žáků v této oblasti.

Člověk a svět práce

Literární texty vedou žáka k aktivnímu způsobu života, pochopí, že problémy, těžkosti prožívají i ostatní lidé.

Díky osvojení stylistických zásad je schopen zvládnout písemnosti potřebné pro své uplatnění na pracovním trhu. Komunikační výchovou je veden nejen ke vhodnému vystupování,

k dialogu, k prosazení a uplatnění na trhu práce, ale i k nezbytnému kultivovanému vystupování s budoucími klienty.

Člověk a digitální svět

Žáci aktivně vyhledávají potřebné informace. Jsou vedeni k jejich kritickému hodnocení (základnosti internetu), k jejich zpracování, vyhodnocení a následné reprodukci. Dovedou odlišit podstatné.

Ročník: 1.

3 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Žák:

- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci,
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu,
- pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka.

Učivo:

- 1.1 Národní jazyk a jeho útvary
 - 1.2 Hlavní principy českého pravopisu
 - 1.3 Slovo tvoření - tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby
-

2. Komunikační a slohová výchova

Žák:

- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska,
- ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi,
- využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat),
- rozpozná funkční styl,
- dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar,
- vystihne charakteristické znaky prostě sdělovacího stylu,
- vystihne charakteristické rysy vypravování,
- posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu

Učivo:

- 2.1 Stylistika - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní
 - 2.2 Komunikační situace, komunikační strategie
 - 2.3 Vyjadřování - přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené
 - 2.4 Projevy prostě sdělovací - jejich základní znaky, postupy a prostředky
 - 2.5 Osobní dopisy, krátké informační útvary
Vyprávění
-

3. Práce s textem a získávání informací

Žák:

- na příkladech doloží druhy mediálních produktů,
- uvede základní média působící v regionu,
- zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů,

- *kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.),*
- *rozumí obsahu textu, je schopen vytvořit poznámky,*
- *nalezne v textu požadované informace,*

Učivo:

- 3.1 Informatická výchova
- 3.2 Techniky a druhy čtení
- 3.3 Uvědomělé čtení, zpracování textu, jeho rozbor, zpětná reprodukce
- 3.4 Orientace v textu - jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu

4. Literatura a ostatní druhy umění**Žák:**

- *zařadí literární díla typická pro jednotlivé umělecké směry a příslušná historická období,*
- *zhodnotí význam autora i díla pro dobu, v níž tvořil,*
- *rozliší umělecký text od neuměleckého,*
- *interpretuje umělecká díla,*
- *osvojí si zadaná literární díla z Kánonu,*
- *samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.*

Učivo:

- 4.1 Úvod do studia literatury
- 4.2 Nejstarší literatury světa
- 4.3 Středověk - vývoj literatury v Evropě
- 4.4 Středověk - vývoj literatury na našem území
- 4.5 Renesance
- 4.6 Baroko
- 4.7 Klasicismus a osvícenství
- 4.8 Preromantismus a romantismus

Ročník: 2	3 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností**Žák:**

- *v písemném a mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví,*
- *pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka,*
- *řídí se zásadami správné výslovnosti,*
- *odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby.*

Učivo:

- 1.1 Tvarosloví - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce
- 1.2 Zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka

2. Komunikační a slohová výchova**Žák:**

- *rozpozná funkční styl administrativní a odborný, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar;*
- *sestaví základní projevy administrativního stylu,*

- *odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového,*
- *vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary,*
- *rozlišuje popis prostý, odborný, umělecký a publicistický.*

Učivo:

- 2.1 Projevy administrativní - jejich základní znaky, postupy a prostředky
- 2.2 Životopis
- 2.3 Projevy prakticky odborné - jejich základní znaky, postupy a prostředky
- 2.4 Jednoduché úřední, odborné dokumenty
- 2.5 Popis, výklad

3. Práce s textem a získávání informací**Žák:**

- *dovede požívat knihovnických služeb,*
- *samostatně zpracovává, vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace;*
- *pořizuje z odborného textu výpisky a výtah,*
- *dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů;*
- *dovede z odborného textu pořádit výpisky, výtah,*
- *vypracuje anotaci a resumé*
- *rozumí obsahu textu i jeho částí.*

Učivo:

- 3.1 Informatická výchova, knihovny a jejich služby
- 3.2 Získávání a zpracování informací z textu odborného v podobě anotace
- 3.3 Zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby

4. Literatura a ostatní druhy umění**Žák:**

- *vysvětlí základní rysy uměleckých směrů 19. století*
- *interpretuje probraná literární díla, ve vhodných příkladech i ke svému oboru*
- *má přehled o literárním dění v době 19. století a na jeho přelomu se stoletím 20.*
- *zaznamenává bibliografické údaje*
- *rozliší prózu, poezii, lyrický, lyrickoepický a dramatický text*

Učivo:

- 4.1 Realismus a naturalismus
- 4.2 Literární moderna (symbolismus, impresionismus, dekadence)
- 4.3 Modernismus a avantgarda (expresionismus, dadaismus, futurismus, poetismus, surrealismus)
- 4.4 Česká moderna
- 4.5 Osobnosti české literatury 19. století
- 4.6 Osobnosti světové literatury 19. století

Ročník: 3	3 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností****Žák:**

- *orientuje se ve výstavbě textu,*

- odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby,
- používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie,
- uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování.

Učivo:

- 1.1 Větná skladba
 - 1.2 Druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska
 - 1.3 Stavba a tvorba komunikátu
 - 1.4 Slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie
-

2. Komunikační a slohová výchova:

- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska,
- ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi,
- rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky,
- uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace,
- sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, pozvánka, nabídka, reportáž.)

Učivo:

- 2.1 Úvaha
 - 2.2 Média a mediální výchova
 - 2.3 Druhy řečnických projevů
-

3. Práce s textem a získávání informací

Žák:

- rozumí obsahu textu i jeho částí,
- kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů,
- samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace,
- pořizuje z odborného textu výpisky a výtah,
- dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů.

Učivo:

- 3.1 Média - jejich produkty a účinky
 - 3.2 Práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě
 - 3.3 Zpětná reprodukce textu - jeho transformace do jiné podoby
-

4. Literatura a ostatní druhy umění

Žák:

- zná základní tendence v meziválečném vývoji české a světové prózy, poezie a dramatu,
- orientuje v různých druzích zábavné literatury,
- přiřadí k textu patřičný literární druh,
- vyvodí dopady politického dění na vývoj kultury.

Učivo:

- 4.1 Existencialismus
- 4.2 Socialistický realismus
- 4.3 Magický realismus
- 4.4 Moderní básnické směry
- 4.5 Osobnosti prózy a dramatu
- 4.6 Osobnosti poezie
- 4.7 Rozmanitost české meziválečné prózy
- 4.8 Absurdní drama

Ročník: 4

3 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem hodin 93

Výsledky vzdělávání a kompetence**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností****Žák:**

- vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny,
- orientuje se v soustavě jazyků,
- nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak,
- orientuje se ve výstavbě textu.

Učivo:

- 1.1. Vývojové tendence spisovné češtiny
- 1.2. Postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky
- 1.3. Jazyková kultura

2. Komunikační a slohová výchova:

- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary,
- správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva,
- má přehled o slohových postupech uměleckého stylu.

Učivo:

- 2.1 Literatura faktu a umělecká literatura
- 2.2 Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

3. Práce s textem a získávání informací**Žák:**

- má přehled o knihovnách a jejich službách,
- samostatně zpracovává informace,
- zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy,
- rozumí obsahu textu i jeho části.

Učivo:

- 3.1 Knihovny a jejich služby
- 3.2 Práce s texty
- 3.3 Bibliografické údaje a státní norma

4. Literatura a ostatní druhy umění**Žák:**

- uvědomuje si význam umění pro život,
- orientuje se ve vývoji české a světové literatury,
- dovede iterativně dílo i předložený typický text přiřadit k příslušnému myšlenkovému směru a uměleckému stylu,
- objasní vztah mezi uměním a skutečností,
- orientuje se v oblasti literárních druhů a žánrů,
- posoudí vývojové změny v rámci literárního druhu/žánru,
- rozpozná specifické prostředky básnického jazyka,

- *specifikuje základní literární druhy a žánry (lyrika, román apod.),*
- *přístupuje k umění jako k prostředku k poznání historie a současnosti,*
- *prostřednictvím zážitků z četby si uvědomí nebezpečí plynoucí z porušování lidských práv,*
- *váží si kulturních hodnot a je tolerantní k jiným kulturám,*
- *dovede prezentovat význačné kulturní památky regionu,*
- *vyjmenuje zásadní kulturní instituce,*
- *dovede uvést příklady umělecké výpovědi o válce, nedemokratických režimech, touze po moci, udržitelnosti života na zemi a tyto umělecké výpovědi interpretovat,*
- *seznamuje se s literárními díly prostřednictvím filmových adaptací.*

Učivo:

- 4.1 Obraz 2. světové války a holocaustu v české a světové literatuře
- 4.2 Poválečné literární proudy
- 4.3 Politické mezníky ve vývoji české literatury
- 4.4 Česká literatura od roku 1945 do současnosti
- 4.5 Drama
- 4.6 Osobnosti české a světové kultury
- 4.7 Filmové umění

ANGLICKÝ JAZYK

Obor: 4leté maturitní – Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 13

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Vyučování cizím jazykům ve středním odborném školství je jednak součástí všeobecného vzdělávání, doplňuje a prohlubuje systém jazykového vzdělávání, které je propojeno s dalšími vyučovacími předměty a zdroji informací; jednak představuje specifické jazykové vzdělávání vymezené studovaným oborem. Vede žáky k rozvíjení celé řady všeobecných kompetencí (především z oblasti znalosti reálií a kultury zemí studovaného jazyka, rozvíjení osobnosti a studijních návyků) a k rozvíjení komunikačních kompetencí ve zvoleném jazyce. Jazykové vyučování plní cíle všeobecně vzdělávací a výchovné zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti žáka, jeho morální a charakterové hodnoty a také specifický komunikativní cíl rozvíjející nezbytné jazykové znalosti a dovednosti potřebné k dorozumění v cizím jazyce. V jednotě s výchovnými a vzdělávacími cíli podle typu školy a studovaného oboru směřuje výuka k dosažení Standardu středoškolského odborného vzdělávání 3. úrovně v cizím jazyce tak, aby odpovídala Mezinárodnímu referenčnímu rámci pro výuku cizích jazyků na úrovni B1 a B2.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky zaměřené k plnění komunikativního vzdělávacího cíle je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které si žáci osvojili v učivu základní školy v těchto kategoriích:

- Řečové dovednosti (produktivní, receptivní, interaktivní ústní i písemné)
- Jazykové prostředky; jazykové funkce
- Základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace
- Poznátky o zemích

Řečové dovednosti se rozvíjejí na základě jazykových prostředků, komunikačních situací a jazykových funkcí, základních tematických okruhů a specifických okruhů z oblasti studovaného oboru. Hlavní náplní a obsahem výuky je tedy nacvičování jak ústního, tak písemného vyjadřování, to je práce s texty v mluvené a písemné podobě. Neoddělitelnou součástí uvedených kategorií jsou jazykové reálie. Základní požadavky na žáky jsou vymezeny na receptivní, produktivní a interaktivní.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí – především těch ke komunikaci, k učení, k práci a spolupráci s ostatními lidmi, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, práci s informačními technologiemi a kompetencí k řešení praktických úkolů a pracovnímu uplatnění. Rozvíjí jejich schopnost přizpůsobit se v různém pracovním prostředí, což zvyšuje šanci na jejich uplatnění na trhu práce.

Studium cizího jazyka slouží žákům ke zpřístupnění informací v cizím jazyce (např. na internetu nebo v odborné literatuře) v jejich zaměření. V rámci uvědomování si potřeby celoživotního vzdělávání žák rozvíjí pomocí studia cizího jazyka nejen jazykové kompetence, ale uvědomuje si také své postavení nejen v naší společnosti, ale i v celoevropském a celosvětovém kontextu. Je veden k pochopení zvláštností jednotlivých kultur, k toleranci

a spolupráci v rámci studentských partnerských výměn, a také k přípravě ke spolupráci se zahraničními partnery v jeho budoucím povolání. Tyto kompetence může žák nacvičovat během každodenní výuky, pokud vede k jeho samostatné práci a možnosti samostatně se projevit a vyjadřovat. Právě projektová výuka slouží k podpoře samostatné práce žáků a rozvíjí jejich schopnost získávat a zpracovávat materiály z různých zdrojů. Žáci se učí pracovat v týmu, prezentovat svoji společnou práci. Projekty jsou v souladu s probíranými tematickými celky (např. globální ekologické problémy, klady a zápory EU, novinky v informačních technologiích, realie jazykových oblastí, média, sport, volný čas, cestování).

Průřezová témata:

V rámcovém vzdělávacím programu jsou vyčleněna čtyři průřezová témata, která mají vysoký společenský význam. Navrhovaná metodika zapojení těchto témat do výuky:

Občan v demokratické společnosti

Práce s texty, dokumentárními filmy atd. zaměřenými na evropský a světový kontext, budování a fungování EU, protiklady a zvláštnosti jednotlivých kultur, upozornění na přetrvávající nedemokratické systémy. K podpoře výchovy k demokratickému občanství jsou volena i témata žakovských projektů. Vést žáky k zamyšlení nad demokratickým i nedemokratickým chováním, v rozhovorech ovlivňovat nekritické přijímání médií. Zdůrazňovat zdvořilost a slušnost, multikulturní výchovu

Člověk a životní prostředí

Aktivity (čtení, psaní, poslech, konverzace) spojené s ochranou přírody, s globálními problémy (oteplování, mizení deštných pralesů, přelidnění, nedostatek pitné vody, země třetího světa), porovnávání přístupu k ochraně životního prostředí v jednotlivých zemích. Výchova k vlastnímu ekologickému chování (projektová výuka).

Člověk a svět práce

Práce s informacemi, které žákům pomůžou v orientaci na trhu práce (perspektivní obory, obory s převládající nezaměstnaností, atd.), znalosti jednotlivých oborů, vedení k sebekritičnosti a posouzení vlastních schopností a možností, vedoucích k správnému rozhodnutí při výběru budoucího povolání. Nácvik dovednosti prezentovat vlastní osobu v souvislosti s hledáním zaměstnání.

Člověk a digitální svět

Zapojení informačních a komunikačních technologií do výuky (používání internetu, CD-ROM, DVD, dataprojektory, multimediální výukové programy). Nutnost používání jazyka pro studium odborné literatury a samostudium. Zadávání skupinových projektů a multimediálních prezentací (Powerpoint), které žáky motivuje k používání ICT prostředků. Žáci nejsou specializováni v jednotlivých odbornostech, ale zabývají se různými tématy v obecnější rovině. Cizí jazyk jim slouží k získávání informací z oblasti jejich odbornosti a pomocí prezentace projektů nacvičují klíčové kompetence. Žáci řeší úkoly z odborné literatury a procvičují odborný jazyk při samostudiu mnoha odborných témat.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Zvuková podoba jazyka a pravopis 2. Osobní údaje a údaje o významných osobnostech 3. Studium, školní život, vzdělávání 4. Rodina, rodinné vztahy 5. Bydlení, bydliště 6. Nápoje, pokrmy, stravovací zařízení 7. Každodenní život 8. Nakupování, způsoby trávení volného času
2. ročník	1. Životní situace, povinnosti, životní styl 2. Služby, hotel, informace ve městě 3. Počasí, roční období 4. Péče o tělo a zdraví 5. Cestování dopravními prostředky - nehody 6. Plány na prázdniny a dovolenou 7. Vnější vzhled, vlastnosti, móda
3. ročník	1. Práce, povolání, zaměstnání 2. Masmédia, moderní technologie 3. Plány do budoucna 4. Partnerské vztahy 5. Cestování po Velké Británii 6. Odborná slovní zásoba
4. ročník	1. Angličtina a vliv angličtiny na ostatní jazyky 2. Životní prostředí a jeho ochrana 3. Velká Británie – společenský a politický život 4. Česká republika – prezentace 5. Náš region, moje město – prezentace 6. Anglicky mluvící země 7. Odborná slovní zásoba

Pojetí výuky

Předpokládá se zvládnutí učiva základní školy, na které má učivo střední školy navázat, proto je na počátku studia nutno udělat vstupní testy a podle potřeby opakovat a upevňovat mluvnické učivo se souběžným osvojováním dalšího učiva. Během opakování a vyrovnávání učiva v prvním roce výuky by měly být rozdíly vyrovnány. V procesu osvojování cizího jazyka záleží na motivaci a vůli žáků.

Významným úkolem vyučujícího je rozvíjet a podporovat zájem žáků o studium zvoleného jazyka. Učitel napomáhá žákům získat sebedůvěru, pracovat zodpovědně a samostatně. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. plně vybavené a funkční jazykové učebny (magnetofony, videopřehrávače, DVD-přehrávače, interaktivní tabuli, multimediální výukové programy, atd.). Vhodným zadáním úkolů motivuje žáky k samostatné práci (překladové, studijní a výkladové slovníky, autentické texty, písničky, beletrie, odborná literatura, časopisy, internet, filmy, atd.). Vyučující zároveň motivuje žáky ke konverzaci pomocí vhodně zvolených témat.

Výuka je orientována k autodidaktickým metodám (samostatné učení žáků) a k sociálně komunikativním aspektům učení (didaktické slovní metody). Žáci jsou motivováni nabídkou zahraničních zájezdů, studijních pobytů a kontaktů se školami v zahraničí a účastí

mezinárodních programech na podporu mládeže v odborném vzdělávání. Žáci jsou zapojováni do projektů a jazykových soutěží, podporuje se vedení jazykového portfolia. Využívá působení prostředí jiné kultury na žáky a vytváření kontaktů mimo školní prostředí (školní exkurze, stáže v zemích studovaného jazyka) nebo besed s účastníky cest nebo s rodilými mluvčími ke zvýšení zájmu žáků o studium cizího jazyka.

Jazykové prostředky

Učitel upevňuje a prohlubuje jazykové prostředky, které jsou základem řečových dovedností. Využívá integrujících teorií moderní lingvodidaktiky, vychází z kontextu přiměřeného znalostem, věku, zájmům a potřebám žáků. Zprostředkovává gramatické učivo vyváženou kombinací aktivního nácviku pomocí komunikace s teoretickým poučením o jazykovém systému. Ve 2. a 3. ročníku dochází k prohlubování a rozvíjení cizího jazyka v obecné rovině, v posledním roce studia je třeba se zaměřit více na odborný jazyk s důrazem na potřeby žáků podle studovaného oboru a odborného zaměření. Slovní zásoba se rozšiřuje na základě jednoduchých odborných textů odpovídajících studijnímu, resp. kmenovému oboru studia. Zvuková stránka jazyka se upevňuje a dále rozvíjí i v této etapě studia. Ve 4. ročníku by měl vyučující diferencovat požadavky na žáky odcházející do zaměstnání a žáky, kteří zamýšlejí pokračovat ve studiu na některé z vyšších odborných, nebo vysokých škol.

Řečové dovednosti

Receptivní dovednosti

Při čtení nebo poslechu s porozuměním se využívá autentických i adaptovaných textů, nahrávek rodilých i jiných mluvčích v různorodém kontextu. Poslech s porozuměním se zařazuje častěji, zejména v etapě vyrovnávání učiva. Ověřuje se různými formami (např. zachycením některých dílčích informací, rozpoznáním daných výrazů ve vyslechnutém textu, odpověďmi „ano – ne“, konfrontací s obrazem nebo situací, doplněním chybějících částí replik do předepsaného cvičení nebo dialogu s mezerami, odpověďmi na kontrolní otázky, reprodukcí a úplným opakováním vět, záznamem hlavních informací, překladem problematických celků nebo vazeb do češtiny atd.). Náročnost textu se stupňuje, rovněž jeho délka, syntaktická složitost, počet neznámých výrazů určených k odhadu. Vyučující by měl věnovat pozornost přípravnému komunikativnímu stadiu poslechu (zasazení do situace, předvídání obsahu apod., případné lexikální přípravě atd.) ve své přípravě na vyučovací hodinu a mít na paměti zvýšení efektivity přímé práce s žáky v hodině. Je vhodné zařazovat ukázky z filmů, rozhlasových nahrávek, avšak připravené k didaktickému využití. Významná a motivující je přímá konfrontace žáků s rodilým mluvčím v interaktivní komunikaci. Hlavním cílem prohlubování dovednosti čtení s porozuměním je koncentrace na schopnost samostatného tichého čtení. Žák se naučí používat různé strategie čtení v souladu se zadanou úlohou, je veden k práci s různými druhy slovníků, s příručkami a další informativní literaturou. Texty by měly žáky zajímat, měly by být přiměřeně strukturně náročné, přínosné z hlediska neznámých výrazů a nových tvarů a využitelné k dalšímu zpracování. Podle druhů textů se využívají nejen k nácviku nového učiva a ke stimulaci ústního projevu, ale i jako vzoru samostatného písemného projevu.

Produktivní dovednosti

Vyučující rozvíjí ústní vyjadřování jak monologické, tak interaktivní ve skupině. Volí metody přiměřené vyspělosti a věku žáků, navazuje na komunikativní dovednosti osvojené v základní škole. Ústní vyjadřování dialogické rozvíjí vyučující na základě vytvořených řečových vzorců, které často opakuje, doplňuje a dále rozvíjí. Systematicky procvičuje schopnost formulovat a klást otázky, odpovídat víceslovně a rozvíjet odpovědi. Organizuje práci ve dvojicích nebo skupinách, které diferencuje v závislosti na poznání jejich schopností a vnitřních vztahů. Dbá, zejména ve vyšších ročnících, na vyváženost přesnosti vyjadřování

z hlediska splnění komunikativního záměru s pohotovostí reakce. Řízený projev přechází v projev volný, jehož rozsah se postupně zvyšuje a obsah tematicky rozšiřuje.

Interaktivní dovednosti

Ve třídě by měla být rozšířena frekvence interakcí, např. vytvářením příležitostí k ústnímu vyjadřování a jiných způsobů spolupráce. Vhodnou organizací dbá vyučující na aktivní zapojení všech žáků do ústního vyjadřování. Motivujícím prvkem může být i dialog mezi žákem a vyučujícím. Vyučující dbá na poskytování zpětné vazby o chybách (např. metodou nepřímého opravování chyb) a vede žáky k sebehodnocení. Ústní projev žáků je vhodné stimulovat vizuálními, audiovizuálními, auditivními pomůckami a vytvářením přirozených komunikativních situací. Písemný projev rozvíjí vyučující systémem stupňovaných cvičení, v nichž je nácvik uvědoměle zaměřen na výstavbu logicky strukturovaných a ucelených textů s důrazem na zvládnutí a funkční využívání prostředků (také pravopisných), typických pro písemný projev.

Hodnocení výsledků žáků

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností (hlavně postupné zdokonalování ústního projevu – jeho srozumitelnost, plynulost, bohatost slovní zásoby, gramatická správnost, také schopnost komunikace), ale i dílčí výsledky v osvojovaných jazykových prostředcích. Žáci prokazují kvalitní osvojení slovní zásoby včetně odborné slovní zásoby daného studijního oboru. Vyučující průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy ústní i písemné, kterou žákům promyšleně zadává. Zařazuje kontrolní didaktické testy osvojeného učiva zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů s porozuměním na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků. Vede žáky k sebehodnocení. Zařazuje kontrolní písemné práce (1 v jednom ročníku dle praktických potřeb absolventů), které by ověřily schopnost souvislého písemného projevu žáků. Zadání písemné práce by mělo být v souladu s probraným a procvičeným učivem (kontrolním pracím předchází cvičné práce a dílčí úkoly) a mohou mít dvě části spojené (test a samostatný písemný projev). Ve vyšších ročnících se samostatný písemný projev výběrově tematicky vztahuje k příslušnému oboru a typu školy. Časová dotace udělená písemným kontrolním pracím činí v 1. – 2. ročníku 60 minut, ve 3. – 4. ročníku 90 minut. Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Veškerá výuka cizího jazyka je založena tak, aby zohledňovala požadavky maturitní zkoušky, tj. dvou úrovní státní části maturitní zkoušky a specifické výstupní úrovně její školní části. Učitel může využívat audiovizuální a jiné pomůcky také nové technologie vzdělávání včetně multimediálních výukových programů, interaktivní tabule, dataprojektoru a PC.

Ročník: 1.	4 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 128 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Zvuková podoba jazyka a pravopis

Žák:

- rozumí, jestliže mluvčí hovoří pomalu, se zřetelnou výslovností a dostatečně dlouhými pauzami,
- při čtení dbá na správný slovní a větný přízvuk,
- rozumí jednoduchým sdělením, otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně, rozumí číslům, údajům o cenách a o čase,

- čte s porozuměním, orientuje se v textu,
- rozumí krátkým psaným pokynům (pozdravy, vzkazy, popis cesty),
- sdělí obsah, hlavní myšlenky vyslechnuté nebo přečtené, dorozumí se v obchodě a v běžných životních situacích,
- rozumí číslům, údajům o množství, cenách i čase,
- užívá obraty při zahájení a ukončení rozhovoru,
- gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků, jsou adekvátně procvičovány, upevňovány a testovány,
- rozumí základním gramatickým časům a umí je aplikovat,
- uplatňuje základní způsoby tvoření slov.

Učivo:

- 1.1 Přízvuk slovní, větný, intonace
 - 1.2 Samohlásky, znělé souhlásky, intonace věty
 - 1.3 Anglická abeceda, hláskování
 - 1.4 Číslovky základní a řádové
 - 1.5 Množné číslo podstatných jmen
 - 1.6 Pořádek slov v oznamovací větě
-

2. Osobní údaje a údaje o významných osobnostech**Žák:**

- vyplní ve formulářích základní údaje o sobě,
- napíše jednoduchý text na pohlednici, dopis, několik jednoduchých vět o sobě (bydliště, koníčky, studium),
- v novinách a časopisech rozumí článkům o lidech a běžných životních situacích.

Učivo:

- 2.1 Názvy zemí, národností a jazyků
 - 2.2 Přítomný čas
 - 2.3 Přivlastňovací zájmena
-

3. Studium, školní život, vzdělávání**Žák:**

- sdělí, proč je důležité studium cizích jazyků,
- seznámí se se vzdělávacím systémem v jiných zemích.

Učivo:

- 3.1 Studium cizích jazyků
 - 3.2 Výchova a vzdělávání u nás a ve Velké Británii
-

4. Rodina, rodinné vztahy**Žák:**

- pojmenuje členy rodiny,
- vyjádří vztahy mezi nimi,
- popíše vzhled osob a jejich povahové vlastnosti.

Učivo:

- 4.1 Moje rodina
 - 4.2 Přídavná jména, stupňování
-

5. Bydlení, bydliště

Žák:

- *popíše své bydliště,*
- *rozliší různé typy bydlení,*
- *popíše okolí domu, zahradu.*

Učivo:

- 5.1 Vazba there is, there are
 - 5.2 Užívání členů určitých a neurčitých
-

6. Nápoje, pokrmy, stravovací zařízení

Žák:

- *seznáme se se stravovacími zvyky v zahraničí a u nás,*
- *objedná si v restauraci,*
- *požádá o nápoj nebo jídlo,*
- *pojmenuje potraviny i hotová jídla,*
- *hovoří o svých stravovacích návycích,*
- *rozumí nejdůležitějším odborným výrazům.*

Učivo:

- 6.1 Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména
 - 6.2 V restauraci
-

7. Každodenní život

Žák:

- *popíše svůj denní program, zvyklosti,*
- *vypráví o průběhu všedního dne a víkendu.*

Učivo:

- 7.1 Můj denní program
 - 7.2 Modální slovesa
-

8. Nakupování, způsoby trávení volného času

Žák:

- *pojmenuje obchody ve městě,*
- *popíše oddělení v obchodním domě,*
- *vysvětlí, jakým způsobem se může platit,*
- *v rozhovoru se zeptá na nákupní možnosti,*
- *rozumí jednoduchým sdělením, otázkám a je schopen postihnout hlavní smysl krátkých, jasných a jednoduchých sdělení a oznámení.*

Učivo:

- 8.1 Nakupování
- 8.2 Předložky
- 8.3 Minulý čas

Ročník: 2.

3 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Životní situace, povinnosti, životní styl

Žák:

- rozumí větám a často používaným slovům z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah, např.: já sám, moje rodina,
- je schopen číst krátké, jednoduché texty,
- vyslovuje srozumitelně,
- pohovoří o etapách v lidském životě,
- pojmenuje domácí povinnosti a pomoc v rodině,
- vyhodnotí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků, v nichž se ve vysoké míře objevují čísla, jména, obrázky a nadpisy,
- rozumí jednoduchým návodům, pokynům v počítačových programech.

Učivo:

- 1.1 Skladba věty oznamovací a otázky
 - 1.2 Způsobová slovesa
 - 1.3 Slovesné tvary v různých časech
-

2. Služby, hotel, informace ve městě

Žák:

- omluví se a reaguje na omluvu, zeptá se na cestu a s pomocí mapy nebo plánu města cestu vysvětlí,
- užívá obraty pro vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí,
- popíše objekty ve městě, obchody, orientační body,
- objedná si ubytování, telefonicky i mailem.

Učivo:

- 2.1 V hotelu
 - 2.2 Orientace ve městě, směr
 - 2.3 Psaní krátké žádosti, potvrzení
-

3. Počasí, roční období

Žák:

- porozumí předpovědi počasí ve sdělovacích prostředcích,
- rozliší a popíše jednotlivá roční období,
- vysvětlí rozdíly mezi klimatickými poměry v naší zemi a ve Velké Británii.

Učivo:

- 3.1 Budoucí čas – to be going to
 - 3.2 Budoucnost – will, přítomný čas průběhový
 - 3.3 Slovesa změny stavu
-

4. Péče o tělo a zdraví

Žák:

- domluví se při provádění rutinních úkolů vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech,
- pojmenuje části těla,
- vyjádří adekvátně potíže u lékaře a popíše svůj zdravotní stav,
- v rozhovoru s prodávacem v lékárně vysvětlí své přání.

Učivo:

- 4.1 Lidské tělo

5. Cestování dopravními prostředky – nehody

Žák:

- *popíše cestování různými dopravními prostředky, jejich výhody a nevýhody,*
- *zakoupí si jízdenku,*
- *rozliší dopravní prostředky používané pro veřejnou dopravu, transport zboží a materiálů, v zemědělství a stavebnictví,*
- *popíše v jednoduchých větách události, aspekty svého každodenního života.*

Učivo:

5.1 Dopravní prostředky

5.2 Nebezpečné situace na silnicích, nehody

6. Plány na prázdniny a dovolenou

Žák:

- *vypráví o svých plánech na prázdniny,*
- *napíše pohlednici,*
- *popíše počasí,*
- *srovnává výhody a nevýhody různých pobytů,*
- *vyličí průběh události v minulém čase.*

Učivo:

6.1 Objednávka dovolené, ubytování, dopravy

6.2 Dovolená snů

6.3 Podmiňovací způsob

6.4 Infinitivní vazby

6.5 Účelové věty

6.6 Dopis o zážitcích z dovolené

7. Vnější vzhled, vlastnosti, móda

Žák:

- *argumentuje pro moderní životní styl,*
- *vyjadřuje vlastní názory na oblékání,*
- *uspořádá anketu ve třídě o oblékání,*
- *pojmenuje různé vzory, barvy, materiály.*

Učivo:

7.1 Oblečení

7.2 Móda a materiály

Ročník: 3.

3 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Práce, povolání, zaměstnání

Žák:

- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu,
- rozpozná emotivní význam mluveného projevu (radost, zlost atd.),
- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty,
- orientuje se v textu,
- nalezne hlavní důležité informace a vedlejší myšlenky,
- napíše odpověď na pracovní nabídku a žádost o zaměstnání,
- mluví o výběru povolání a odůvodní jej
- napíše svůj životopis,
- připraví si přijímací pohovor,
- zdůvodní a vysvětlí své názory a plány,
- zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text,
- dovede písemně zaznamenat podstatné myšlenky.

Učivo:

- 1.1 Povolání
 - 1.2 Psaní životopisu
 - 1.3 Předpřítomný čas
-

2. Masmédia, moderní technologie**Žák:**

- pracuje na počítači, vyhledává informace na internetu, najde výrazy v elektronickém slovníku,
- rozumí zprávám o událostech bez větších obtíží,
- vypráví o užití médií ve svém životě,
- napíše jednoduchou esej o úloze médií ve společnosti.

Učivo:

- 2.1 Podmínkové věty (I. typu)
 - 2.2 Masmédia, PC
 - 2.3 Trpný rod
 - 2.4 Předpřítomný čas v trpném rodě
-

3. Plány do budoucna**Žák:**

- vyjádří své plány do budoucna,
- hovoří o svých přáních a budoucí kariéře, výběru zaměstnání.

Učivo:

- 3.1 Časové věty
 - 3.2 Podmínkové věty (II. typu)
 - 3.3 Moje budoucí kariéra
-

4. Partnerské vztahy**Žák:**

- čte inzeráty a rozumí jim,
- popíše své pocity a emoce,
- vede řízený rozhovor na dané téma.

Učivo:

- 4.1 Nepřímá řeč
 - 4.2 Odpověď na inzerát
 - 4.3 Nálady, emoce, pocity
-

5. Cestování po Velké Británii**Žák:**

- vyhledává v mapě zajímavá místa,
- čte texty a vyhledává z nich informace o Velké Británii,
- vyjádří přání, kam by chtěl cestovat,
- získá přehled o turistických atraktivitách země,
- má informace o nejvýznamnějších městech, turistických lokalitách.

Učivo:

- 5.1 Velká Británie – nad mapou
-

6. Odborná slovní zásoba**Žák:**

- osvojí si základní terminologii při práci s nemocnými, s dětmi, na úřadě,
- orientuje se v základní odborné terminologii ve svém oboru,
- zpracuje referát na základě odborného textu ze svého oboru.

Učivo:

- 6.1 Základní terminologie ze sociální sféry
 - 6.2 Čtení textů s odbornými výrazy a jejich procvičení
 - 6.3 Samostatný referát
-

Ročník: 4.

3 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 93 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Angličtina a vliv angličtiny na ostatní jazyky**Žák:**

- rozezná slova anglického původu v jiných jazycích,
- dokáže rozlišit, zda slova byla přejata s původní výslovností nebo byla přizpůsobena danému jazyku,
- aplikuje znalost gramatických jevů (např. tvoření slov pomocí přípon), která vede k pochopení složitějšího textu i bez 100% znalosti slovní zásoby.

Učivo:

- 1.1 Vyhledání výrazů anglického původu v odborných předmětech
 - 1.2 Vyhledání výrazů anglického původu ve všeobecných předmětech
-

2. Životní prostředí a jeho ochrana**Žák:**

- popisuje nepříznivé vlivy na životní prostředí,

- *informuje, co sám dělá pro životní prostředí,*
- *čte texty s ekologickou problematikou,*
- *napiše krátkou esej o životním prostředí.*

Učivo:

- 2.1 Esej k životnímu prostředí
 - 2.2 Vedlejší věty vztažné
-

3. Velká Británie – společenský a politický život

Žák:

- *se seznámí s politickým a společenským životem v Británii,*
- *dokáže se vyjadřovat k tématům veřejného života,*
- *zformuluje a podá informace (práce se slovníkem, internetem).*

Učivo:

- 3.1 Politické a společenské zřízení v Británii
-

4. Česká republika – prezentace

Žák:

- *prezentuje turisticky atraktivní místa,*
- *připraví písemně program pro turisty,*
- *prezentuje hlavní město Prahu.*

Učivo:

- 4.1 Typické suvenýry z České republiky
 - 4.2 Pobyt v České republice – program
 - 4.3 Význam našeho hlavního města
 - 4.4 Zajímavosti z našeho regionu
 - 4.5 Významné české osobnosti
-

5. Náš region, moje město – prezentace

Žák:

- *informuje cizince, co je typické pro náš region,*
- *seznámí kamaráda s městem, ve kterém bydlí nebo studuje*
- *napiše dopis o svém městě a regionu.*

Učivo:

- 5.1 Moje město
 - 5.2 Okolí mého města
-

6. Anglicky mluvící země

Žák:

- *získá základní informace o těchto zemích,*
- *vyjádří přání, kam by chtěl jet,*
- *má základní poznatky o rozdílech v angličtině v různých zemích,*
- *pozná země Commonwealthu.*

Učivo:

- 6.1 Spojené státy americké

7. Odborná slovní zásoba

Žák:

- *osvojí si terminologii z oblasti sociální,*
- *napiše objednávku,*
- *prezentuje volnočasové aktivity pro různé věkové kategorie.*

Učivo:

7.1 Základní terminologie ze sociální sféry

7.2 Čtení textů s pedagogickou a sociální problematikou

7.3 Psaní objednávek

Obor: 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy**Týdně hodin za studium:** 4**Forma vzdělávání:** denní studium**Platnost:** od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Občanský základ směřuje k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáků, informovaným aktivním občanům demokratického státu. Vede žáky k odpovědnosti vůči sobě i společnosti. Učí je kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Učivo je rozčleněno do čtyř postupných ročníků počínaje prvním ročníkem, výuka navazuje na znalosti a dovednosti žáků, které získali v základním vzdělání, někdy je upevňuje, ale především prohlubuje a doplňuje na vyšší středoškolské úrovni. Žáci jsou připravováni tak, aby zvládli nižší stupeň státní maturity.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Člověk v lidském společenství
2. ročník	1. Soudobý svět
3. ročník	1. Člověk jako občan
4. ročník	1. Člověk a svět (praktická filosofie)

Pojetí výuky

Výuka navazuje na výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem k jejich společenskému a profesnímu zaměření. Vede je k plnohodnotnému životu občana demokratické společnosti. Užívá převážně metod dialogických, práce týmové, využívajících informační zdroje a komunikační prostředky. Využívá exkurzí, přednášek, společenských a vzdělávacích aktuálních projektů, nabídky institucí.

Předmět je vyučován v běžné třídě s využitím dostupné audiovizuální techniky. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, u vybraných témat je kladen důraz na volnou diskusi a vyjádření názorů žáků k dané problematice. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním

Hodnocení výsledků žáků

V základní podobě vychází z pětistupňové klasifikace dle klasifikačního řádu školy. Ke klasifikaci využívá didaktické testování. Významnou součástí hodnocení je samostatná tvůrčí činnost, aktivní přístup k řešení problémových situací, aplikace získaných znalostí a dovedností z ostatních předmětů, osobní přínos v aktualizaci učiva.

Přínos předmětu k realizaci kompetencí a průřezových témat

Občanské kompetence – žák:

- má odpovědné, samostatné, aktivní a iniciativní jednání;
- dodržuje zákony, pravidla, práva a respektuje osobnost jiných lidí;
- jedná v souladu s morálními principy;
- uvědomuje si národní a vlastní identitu;

- zajímá se o politické a kulturní dění;
- není mu lhostejný charakter životního prostředí;
- myslí kriticky i v přístupu k pramenům informací.

Komunikativní kompetence – žák:

- formuluje myšlenky, názory, postoje logicky a srozumitelně
- je aktivní v dialogu, diskusi

Personální kompetence – žák:

- reálně posoudí své fyzické a duševní možnosti
- odhadne důsledky svého jednání a chování
- vyhodnocuje své výsledky, dokáže přijmout kritiku

Sociální kompetence – žák:

- adaptuje se na měnící se pracovní a životní podmínky
- pracuje v týmu, odpovědně plní úkoly
- osobní iniciativou se snaží zlepšit pracovní a životní podmínky, účastnit se na tvorbě pozitivních mezilidských vztahů

Předmětem prolínají průřezová témata *Člověk v demokratické společnosti, Člověk a svět práce*. Jsou dle aktuálnosti zařazována postupně do všech ročníků. Předmět využívá získané informace z celé řady všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů v rámci mezipředmětových vztahů po celou dobu studia.

Ročník: 1.

1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Člověk v lidském společenství

Žák:

- *charakterizuje současnou českou společnost a popíše její strukturu,*
- *vysvětlí funkce kultury, vědy a umění,*
- *popíše sociální nerovnost a chudobu,*
- *uvede postupy, jimiž lze řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit ve složité sociální situaci,*
- *rozezná zjevné manipulativní postupy,*
- *vysvětlí význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě,*
- *diskutuje o pozitivních a problémech multikulturního soužití, objasňuje příčiny migrace lidí,*
- *posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována*
- *objasní postavení církve a věřících v ČR,*
- *vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus.*

Učivo:

- 1.1 Společnost – tradiční, moderní
- 1.2 Kultura – hmotná, duchovní
- 1.3 Současná česká společnost
- 1.4 Sociální role, sociální nerovnost

- 1.5 Rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minorita ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti
- 1.6 Postavení mužů a žen, partneři
- 1.7 Víra, ateismus, náboženská hnutí
- 1.8 Sekty, náboženský fundamentalismus

Ročník: 2.

1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Soudobý svět

Žák:

- *popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství,*
- *vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektívách,*
- *objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě,*
- *charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku,*
- *popíše funkci a činnost OSN a NATO,*
- *vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách,*
- *uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích.*

Učivo:

- 1.1 Rozmanitost soudobého světa
- 1.2 Integrace a dezintegrace
- 1.3 Česká republika a svět
- 1.4 Konflikty v současném světě
- 1.5 Globální problémy soudobého světa
- 1.6 Globalizace a její důsledky

Ročník: 3.

1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Člověk jako občan v demokratickém státě

Žák:

- *charakterizuje demokracii a objasní její fungování a problémy,*
- *objasní význam lidských a občanských práv a učí se, kam se obrátit, jsou-li tato práva ohrožena,*
- *kriticky přistupuje k masovým médiím a využívá jejich nabídky,*
- *charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb,*
- *uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy,*
- *vysvětlí, jaké projevy lze nazvat politickým radikalismem, extremismem,*
- *vysvětlí nepřijatelnost užívání symboliky a propagace hnutí omezujících práva a svobody lidí.*
- *uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu.*

Učivo:

- 1.1 Hodnoty a principy demokracie
- 1.2 Přístup k informacím, masmedia
- 1.3 Stát, český stát, státní občanství v České republice
- 1.4 Ústava, politický systém v ČR, státní struktura, samospráva
- 1.5 Politika, ideologie, politické strany, politické směry
- 1.6 Volby a volební systémy v ČR
- 1.7 Teror a terorismus, radikalismus a extremismus
- 1.8 Občanská společnost, občanská participace, občanské ctnosti, multikulturní soužití

Ročník: 4.

1 hodina týdně, 31 týdnů, celkem 31 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Člověk a svět (praktická filozofie)

Žák:

- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie,
- používá vybraný pojmový aparát filozofie, pracuje s obsahově a formálně dostupným filozofickým textem,
- debatuje o praktických filozofických a etických otázkách,
- charakterizuje využití filozofie v praktickém životě a její smysl při řešení životních situací,
- správně používá základní etické pojmy,
- vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem,
- uvede argumenty pro pojetí života jako nejvyšší hodnoty.

Učivo:

- 1.1 Vznik filozofie a základní filozofické problémy
- 1.2 Filozofické disciplíny
- 1.3 Filozofie – její význam v životě
- 1.4 Praktická filozofie
- 1.5 Etické otázky v životě člověka
- 1.6 Etika – předmět, pojmy
- 1.7 Proměny etického myšlení
- 1.8 Mravní hodnoty a normy
- 1.9 Mravní rozhodování, odpovědnost, lidské jednání
- 1.10 Svobodná vůle, mravní povinnost
- 1.11 Život jako nejvyšší hodnota

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost
Forma vzdělávání: denní studium
Platnost: od 1. 9. 2025

Týdně hodin za studium: 1

Cíle vzdělávacího předmětu

Dějepis plní nezastupitelnou roli při začleňování člověka do společnosti. Je založen na poznatcích současné historické vědy a vytváří žákovu historické vědomí. Zároveň systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se žák ve svém životě setkává a má významnou úlohu pro rozvoj jeho občanských postojů a samostatného myšlení. Výuka dějepisu v odborném školství navazuje na znalosti žáka získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí tak, aby žáci na základě poznání minulosti hlouběji porozuměli své současnosti.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje klíčové mezníky obecných dějin, důraz je však kladen zejména na historický vývoj Českého státu od jeho počátků až po současnost, přičemž je zohledněna časová chronologie a logika dějin. Akcent na české a československé dějiny a vývoj ve 20. století (1. a 2. světová válka, fašismus, komunismus, studená válka) jsou nezbytným předpokladem pro pochopení současných problémů světa.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Dějiny starověku, středověku a raného novověku2. Novověk – 19. století3. Moderní dějiny4. Dějiny sociální činnosti

Pojetí výuky

Výuka prohlubuje znalosti získané v základním vzdělávání a rozvíjí je směrem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Vede žáky k samostatnému získávání informací z aktuálních komunikačních zdrojů. Výuka má být pro žáka zajímavá a stimulující. Má žáka aktivizovat, rozvíjet jeho intelektové a komunikační dovednosti a pozitivně ovlivňovat jeho hodnotovou orientaci. Užívá frontální i skupinové formy výuky, metod dialogu, vede ke komunikativním a tvořivým aktivitám.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem školy. Úroveň znalostí a dovedností je zjišťována písemnými testy. Je rovněž hodnocen ústní projev a schopnost vyjadřovat se k historickým skutečnostem. V konečném hodnocení se promítá i aktivní přístup žáka ke studiu dějepisu, jeho samostatnost, schopnost produktivní práce v kolektivu atd.

Realizace průřezových témat

Předmětem se prolínají průřezová témata: *Občan v demokratické společnosti*, *Člověk a životní prostředí*, *Člověk a svět práce* a *Informační a komunikační technologie*. Tato průřezová témata se realizují především v učivu o 18. - 20. století, na které je zároveň kladen největší důraz.

Občan v demokratické společnosti – velké občanské revoluce, boj za politická práva, demokracie a diktatura ve 20. století;

Člověk a životní prostředí – globalizace, přelidnění, urbanizace, devastace životního prostředí;

Člověk a svět práce - revoluce, urbanizace, demografický vývoj, sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství;

Člověk a digitální svět - revoluce v dopravě a komunikacích, revoluce ve vzdělávání.

Ročník: 1.

1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Dějiny starověku, středověku a raného novověku

Žák:

- *objasní způsoby poznávání minulosti a variabilitu jejich výkladů,*
- *uvádí příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství,*
- *charakterizuje obecně středověk a jeho kulturu, vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti ve středověku,*
- *vysvětlí významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku,*
- *objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropě, včetně rozdílného vývoje politických systémů,*
- *objasní význam osvícenství,*
- *charakterizuje umění románského období, gotiky, renesance, baroka a klasicismu.*

Učivo:

1.1 Poznávání minulosti

1.2 Starověk – dědictví a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura, judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace

1.3 Středověk – stát, společnost, křesťanská církev, středověká kultura

1.4 Raný novověk – humanismus a renesance, objevy nových zemí, český stát, počátek habsburského soustátí, války v Evropě, reformace a protireformace, nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě, rozdílný vývoj politických systémů, absolutismus a počátky parlamentarismu, osvícenství

2. Novověk – 19. století

Žák:

- *vysvětlí, za co bojovali lidé ve velkých občanských revolucích,*
- *objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci,*
- *popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století,*
- *objasní způsob vzniku národních států v Německu a v Itálii,*
- *na konkrétních případech uměleckých památek charakterizuje umění 19. století,*
- *vysvětlí proces modernizace společnosti, charakterizuje umění 19. století.*

Učivo:

2.1 Velké občanské revoluce – americká a francouzská, revoluce 1848-49 v Evropě a českých zemích

- 2.2 Společnost a národy – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu a Itálii
- 2.3 Modernizace společnosti – průmyslová revoluce, urbanizace, demografický vývoj
- 2.4 Modernizovaná společnost a jedinec – sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání, věda a umění 19. století
-

3. Moderní dějiny

Žák:

- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi,
- popíše dopad první světové války na lidi a objasní významné změny ve světě po válce,
- objasní charakter první Československé republiky a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky a objasní vývoj česko-německých vztahů,
- vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize,
- charakterizuje fašismus, nacismus a frankismus, srovnává nacistický a komunistický totalitarismus,
- popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR,
- vysvětlí cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky, charakterizuje válečné zločiny včetně holocaustu,
- popíše uspořádání světa po válce a pojem studená válka,
- charakterizuje komunistický režim v ČSR,
- popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace, dekolonizace a problémy třetího světa,
- popíše problémy a úspěchy současného světa,
- vysvětlí pojem globalizace,
- uvede příklady vědy a techniky ve 20. století,
- charakterizuje umění 20. století na jeho typických ukázkách,
- orientuje se ve významných meznících dějin.

Učivo:

- 3.1 Vztahy mezi velmocemi – rozdělení světa, pokus o revizi, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku
- 3.2 Demokracie a diktatura – Československo v meziválečném období, autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu, komunismus v Rusku, velká hospodářská krize, mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, druhá světová válka, Československo za války, druhý odboj, válečné zločiny, důsledky války
- 3.3 Svět v blocích – poválečné uspořádání světa, studená válka, komunistická diktatura v Československu, demokratický svět, USA, SSSR, třetí svět a dekolonizace, konec bipolarity Východ – Západ
- 3.4 Globální svět – problémy: přelidnění, urbanizace, rozevírání „sociálních nůžek“, devastace životního prostředí, bezpečnost lidí – terorismus, drogy, války, fundamentalismus, nacionalismus, kriminalita, „morální slepota“; úspěchy: pokrok vědy a techniky, diskreditace komunismu, vysoká životní úroveň ve vyspělých zemích, revoluce v dopravě a komunikacích, revoluce ve vzdělávání; proces globalizace
-

4. Dějiny sociální činnosti

Žák:

- Orientuje se v historii svého oboru,

- *uvede mezníky a významné osobnosti,*
- *vysvětlí přínos sociální činnosti pro život lidí.*

Učivo:

4.1 Dějiny sociální činnosti od středověku po současnost

MATEMATIKA
Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 8

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání a učivo představují v odborném školství základ matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání.

V oborech vzdělání se zvýšenými nároky na matematické vzdělávání rozšíří škola ve svém školním vzdělávacím programu matematické vzdělávání v souvislosti s potřebami odborného vzdělávání zejména o:

- operace s komplexními čísly a řešení kvadratických rovnic v množině \mathbb{C} ;
- řešení aplikačních úloh s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie;
- analytickou geometrii kuželoseček.

Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulátor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Operace s čísly a výrazy 2. Lineární funkce a její průběh. Řešení lineárních rovnic a nerovnic
2. ročník	1. Racionální funkce. Kvadratická rovnice a nerovnice 2. Exponenciální a logaritmické funkce 3. Goniometrie a trigonometrie

3. ročník	1. Planimetrie 2. Stereometrie 3. Analytická geometrie v rovině
4. ročník	1. Posloupnosti a jejich využití 2. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách

Pojetí výuky

Základní organizační formou vyučování je vyučovací hodina, podle typu vyučovací hodiny lze volit různé vyučovací metody:

- slovní výklad – vzhledem k náročnosti předmětu je výklad učitele nezastupitelný;
- problémové vyučování – učitel formuluje problém a vhodně volenými otázkami vede žáky k tomu, aby na základě svých vědomostí postupně přecházeli k novým pojmům, pravidlům a způsobům řešení, aby byli schopni využít odkryté pojmy a postupy i v dalších předmětech;
- autodidaktická metoda – samostudium, lze využít u jednoduššího učiva, podporuje práci žáků s učebnicemi, sbírkami, tabulkami;
- samostatná práce – práce žáků s učebním materiálem doma i ve vyučování; důležitá je motivace, do výuky jsou zařazovány příklady, jejichž rychlé vyřešení a předvedení bude hodnoceno známkou.

Součástí výuky jsou čtvrtletní práce. V 1. až 3. ročníku je to v každém čtvrtletí jedna písemná práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny, ve 4. ročníku se píše práce tři.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka je v souladu s klasifikačním řádem školy, vychází z pětistupňového hodnocení a opírá se o tyto základní ukazatele:

- známky ze čtvrtletních písemných prací - musí být povinně napsány, v případě absence musí být doplněny; hodnocení těchto prací vychází z následujícího bodového systému:

Hodnocení	Procento úspěšnosti
výborný	100-91
chvalitebný	90-71
dobry	71-51
dostatečný	50-31
nedostatečný	30-0

- malé desetiminutové prověrky – zahrnují jen krátký úsek učiva, vyžadujeme napsání alespoň 60% těchto prověrek;
- aktivní přístup při samostatném řešení zadaného úkolu;
- výsledky ústního zkoušení;
- úspěšná účast v matematických soutěžích.

Realizace průřezových témat

Člověk a životní prostředí – přínos matematiky k tomuto tématu spočívá v zařazování slovních úloh, které dokumentují jednotlivé problémy životního prostředí (energetické zdroje, vliv dopravy na životní prostředí, ochrana lesních porostů i ohrožených živočišných druhů, apod.). Tyto úlohy vhodně využívají údaje různých statistických výzkumů se vztahem

k životnímu prostředí, tím k němu pomáhají utvářet kladný vztah a vybízí k nutnosti jeho ochrany.

Člověk a svět práce – žák si studiem matematiky vytváří reálnou představu nejen o svých schopnostech, ale také o využití svých znalostí ve svém budoucím povolání, případně o svých možnostech dalšího studia na VŠ.

Informační a komunikační technologie – učivo matematiky vede žáka k využití prostředků výpočetní techniky pro vyhledávání informací, zpracování a prezentaci dat, a to i v grafické podobě.

Ročník: 1.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Operace s čísly a výrazy

Žák:

- provádí aritmetické operace v množině reálných čísel;
- používá různé zápisy reálného čísla a absolutní hodnotu;
- zapiše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení a průnik);
- řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu;
- provádí operace s mocninami a odmocninami;
- provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahující mocniny a odmocniny.

Učivo:

- 1.1 Číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti
 - 1.2 Absolutní hodnota reálného čísla
 - 1.3 Intervaly jako číselné množiny
 - 1.4 Užití procentového počtu
 - 1.5 Mocniny – s exponentem přirozeným, celým, racionálním a odmocniny
 - 1.6 Výrazy s proměnnými
-

2. Lineární funkce a její průběh. Řešení lineárních rovnic a nerovnic

Žák:

- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtnete jejich grafy a určí jejich vlastnosti;
- řeší lineární rovnice a jejich soustavy, lineární nerovnice;
- třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní;
- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě.

Učivo:

- 2.1 Základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí
- 2.2 Lineární rovnice a nerovnice

Ročník: 2.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Racionální funkce. Kvadratická rovnice a nerovnice.

Žák:

- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti;
- řeší kvadratické rovnice a jejich soustavy, kvadratické nerovnice;
- třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní;
- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě.

Učivo:

- 1.1 Racionální funkce
 - 1.2 Kvadratická rovnice a nerovnice
-

2. Exponenciální a logaritmické funkce

Žák:

- popisuje funkci jako závislost dvou veličin;
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti.

Učivo:

- 2.1 Exponenciální funkce a logaritmická funkce
 - 2.2 Logaritmus
-

3. Goniometrie a trigonometrie

Žák:

- znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel;
- používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic;
- používá jejich vlastností a vztahů při řešení rovinných i prostorových útvarů.

Učivo:

- 3.1 Orientovaný úhel
- 3.2 Goniometrické funkce ostrého úhlu, řešení pravoúhlého trojúhelníku
- 3.3 Goniometrické funkce obecného úhlu
- 3.4 Vztahy mezi goniometrickými funkcemi, úprava goniometrických výrazů
- 3.5 Goniometrické rovnice
- 3.6 Sinová a kosinová věta, řešení obecného trojúhelníku
- 3.7 Řešení úloh z praxe

Ročník: 3.	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Planimetrie

Žák:

- orientuje se v základních pojmech a vztazích: bod, přímka, úsečka, rovina, úhel;
- řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů;
- užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách;
- používá k řešení úloh věty Euklidovy;
- určuje obsahy a obvody rovinných útvarů – čtverec, obdélník, trojúhelník,

mnohouhelník, lichoběžník, kružnice;

- *aplikuje znalosti na řešení praktických úloh.*

Učivo:

- 1.1 Základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi
- 1.2 Shodnost a podobnost trojúhelníků
- 1.3 Shodná a podobná zobrazení
- 1.4 Euklidovy věty
- 1.5 Množiny bodů dané vlastnosti
- 1.6 Obvody a obsahy rovinných obrazců

2. Stereometrie

Žák:

- *určí vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny;*
- *určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie.*

Učivo:

- 2.1 Základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru
- 2.2 Tělesa

3. Analytická geometrie v rovině

Žák:

- *používá soustavu souřadnic v rovině;*
- *provádí základní operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů);*
- *užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině;*
- *řeší polohové a metrické vztahy bodů a přímek.*

Učivo:

- 3.1 Vektory
- 3.2 Přímka a její analytické vyjádření

Ročník: 4.	2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Posloupnosti a jejich využití

Žák:

- *vysvětluje posloupnost jako zvláštní případ funkce;*
- *zapisuje posloupnost vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky;*
- *rozlišuje posloupnost aritmetickou a geometrickou;*
- *využívá posloupnosti pro řešení praktických úloh;*
- *aplikuje posloupnosti ve finanční matematice a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky.*

Učivo:

- 1.1 Pojem posloupnost, vlastnosti, způsoby zadání
 - 1.2 Aritmetická posloupnost
 - 1.3 Geometrická posloupnost
 - 1.4 Finanční matematika
-

2. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách

Žák:

- rozlišuje variace, permutace a kombinace bez opakování;
- pracuje s faktoriálem a kombinačními čísly;
- určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým způsobem;
- užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí;
- čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji.

Učivo:

- 2.1 Variace, permutace a kombinace bez opakování
- 2.2 Náhodný jev a pravděpodobnost, nezávislost jevů
- 2.3 Základy statistiky

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 3
Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Ekologie a biologie je součástí přírodovědného vzdělávání, které se dále doplňuje v chemii a ve fyzice. Výuka navazuje na poznatky získané na základní škole a dále je rozvíjí. Obecným cílem vzdělávání je hlubší a komplexní pochopení přírodních zákonitostí a formování pozitivního vztahu k vlastnímu životu i k životu ostatních a také k životnímu prostředí. V žácích se posiluje citový a hodnotový vztah k přírodě a vědomí sounáležitosti s přírodou a nutnost prosazovat myšlenku trvale udržitelného rozvoje.

Obsah učiva je vybrán tak, aby žáci v průběhu vzdělávání:

- získali přehled o vzniku a vývoji života na Zemi,
- seznámili se s charakteristikou života a jeho základními projevy,
- porozuměli stavbě buněk a životním projevům na úrovni buněk,
- porozuměli stavbě a životním projevům mikroorganismů, rostlin a živočichů,
- uvědomili si důležitost vztahů mezi organismy a prostředím,
- uvědomili si vliv činnosti člověka na neživé a živé složky životního prostředí,
- dodržovali zásady trvale udržitelného rozvoje v občanském i profesním životě,
- získali poznatky o anatomii a fyziologii lidského těla, o zdravé výživě a zdravém životním stylu,
- získali poznatky o zásadách poskytování první pomoci.

Charakteristika učiva

Obsah vyučovacího předmětu ekologie a biologie není zaměřen na celou oblast ekologie a biologie, ale jen na vybrané oblasti: obecná biologie, základy ekologie, člověk a životní prostředí, biologie člověka a zásady poskytování první pomoci. Poznatky z jednotlivých celků se vzájemně prolínají a postupně doplňují.

Žáci se učí pracovat s učebnicemi, časopisy, internetem. Také se učí informace samostatně vyhledávat, zpracovávat, srovnávat a vytvářet si vlastní názor. Důraz je kladen na schopnost řešit problémy a aplikovat teoretické poznatky.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Obecná biologie 2. Základy ekologie 3. Člověk a životní prostředí
2. ročník	1. Biologie člověka

Pojetí výuky

Výuka probíhá v 1. ročníku jednohodinovou dotací a ve 2. ročníku dvouhodinovou dotací týdně. Ve výuce se uplatňuje forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové i samostatné práce žáků. Jsou zohledněny individuální potřeby žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. K názornosti výuky přispívá využívání audiovizuální techniky, obrazového materiálu, modelů. K lepší demonstraci učiva

slouží učebna, kde je možno efektivněji danou problematiku prezentovat. Tvořivost a aktivitu žáků rozvíjejí samostatné práce. Funkční gramotnost rozvíjí práce s textovým materiálem.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního a písemného projevu. Hodnotí se odborné znalosti, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy, logické myšlení, forma vyjadřování, vystupování. Písemné hodnocení vyplývá z testů nebo otevřených úloh. Hodnotí se samostatné domácí práce, referáty, aktivita při vyučování. Je kladen důraz i na sebehodnocení žáků a na kultivované hodnocení žáků navzájem a na prvky pozitivní motivace pro další učení. Při hodnocení jsou zohledněni žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

Přínos výuky ekologie a biologie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- posuzování věrohodnosti informací, jejich zpracování z hlediska důležitosti a objektivitu a jejich využívání k dalšímu učení i pro běžný život,
- poznávání souvislostí ekologických a biologických poznatků, s poznatky získávanými v jiných přírodních vědách,
- uvědomělé plánování, organizování a vyhodnocování vlastních učebních činností,
- využívání chyb jako prostředků pozitivní motivace pro další učení a pro vytváření kladného postoje k přírodovědným disciplínám.

Kompetence k řešení problémů:

- hledání, navrhování či používání různých informací při řešení školních úloh a problémů v běžném životě,
- porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních znalostí i praktických zkušeností s významem ekologie a biologie v každodenním životě,
- předcházení možným problémům ve škole i v běžném životě na základě poznatků a dovedností ze školní výuky (předcházení úrazům, poskytnutí první pomoci).

Komunikativní kompetence:

- přehledné a terminologicky správné písemné i ústní vyjadřování,
- obhajování svých názorů a postojů, ale současné respektování názorů druhých,
- přátelsky komunikovat se spolužáky při řešení problémů.

Personální a sociální kompetence:

- poznávání výhod týmové spolupráce při řešení problémů ve škole i při posuzování situací z běžného života,
- porozumění myšlenkám druhých, jejich respektování a adekvátní reakce na ně,
- přijímání kritiky své činnosti, poučení se z ní a vyvození si závěrů pro svou další činnost ve výuce i v běžném životě,
- odhadování důsledků svého jednání a chování v různých situacích při školní výuce i v běžném životě,
- uvědomování si odpovědnosti za vlastní život a spoluodpovědnosti při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj a být si vědom důsledků nezdravého životního stylu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- odpovědné, samostatné a iniciativní jednání nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu,
- uvědomování si významu životního prostředí pro člověka a jednání v duchu udržitelného rozvoje

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- získávání návyků k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě,
- dodržování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví ve škole i v běžném životě.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- užívání počítače při studiu,
- užívání počítače k prezentacím své učební činnosti,
- vyhledávání informací na internetu a posuzování jejich věrohodnosti.

Poznátky z předmětu jsou propojovány s učivem chemie.

Realizace průřezových témat

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- respektovali život jako nejvyšší hodnotu a měli úctu k živé a neživé přírodě,
- získali povědomí o základních ekologických zákonitostech a o negativních dopadech působení člověka na přírodu,
- dodržovali zásady hospodárnosti s veškerými zdroji,
- přispívali ke zlepšení životního prostředí,
- přijali odpovědnost za jeho údržbu a ochranu (recyklace odpadů, ekologicky šetrné výrobky),
- osvojili si takové poznatky o neživé a živé přírodě, které by mohli využívat v praktickém životě.

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získávali informace z různých zdrojů,
- zaujímal vlastní postoj k informacím,
- vyhodnocovali věrohodnost a objektivnost informací,
- zpracovávali informace.

Člověk v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhodnocovali pravdivost reklamy ve vztahu ke své osobě (zdraví člověka),
- vyhodnocovali zprávy týkající se znečištění vody a ovzduší chemickými látkami způsobené činností průmyslových podniků,
- jednali ve prospěch životního prostředí,
- interpretovali zprávy s chemickou a ekologickou tematikou (vliv sloučenin na životní prostředí, zdraví člověka, zdraví a život dalších organismů, globální problémy) uváděné v médiích a zaujímal k nim stanoviska,
- diskutovali o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporovali svůj názor,
- byli schopni hledat kompromisy a byli tolerantní k názorům ostatních lidí,
- angažovali se pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí.

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Obecná biologie

Žák:

- *charakterizuje vznik a vývoj života na Zemi,*
- *popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života,*
- *porovná buňku prokaryotní a eukaryotní,*
- *uvede základní rozdíly mezi buňkou rostlinnou a živočišnou,*
- *vysvětlí pojmy dědičnost a proměnlivost,*
- *uvede příklady vlivů prostředí, které vyvolávají změny v genetické výbavě organismu,*
- *popíše vlastními slovy základní vlastnosti živých organismů,*
- *uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence,*
- *uvede základní skupiny organismů a porovná je,*
- *charakterizuje vybrané skupiny organismů.*

Učivo:

- 1.1 Vznik a vývoj života na Zemi
 - 1.2 Stavba buněk, typy buněk
 - 1.3 Metabolismus látkový a energetický
 - 1.4 Dědičnost a proměnlivost
 - 1.5 Rozmanitost organismů a jejich charakteristika
-

2. Základy ekologie

Žák:

- *vysvětlí význam ekologie,*
- *uvede základní obory ekologie,*
- *charakterizuje abiotické a biotické podmínky života,*
- *charakterizuje základní vztahy mezi organismy,*
- *uvede příklad ekosystému,*
- *popíše stavbu a funkce ekosystému,*
- *uvede příklad potravního řetězce,*
- *popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického,*
- *charakterizuje různé typy krajiny.*

Učivo:

- 2.1 Význam ekologie, obory ekologie
 - 2.2 Vztahy mezi organismem a prostředím
 - 2.3 Abiotické a biotické podmínky života
 - 2.4 Stavba a funkce ekosystémů
 - 2.5 Biosféra a její rozmanitost, oběh látek v přírodě
-

3. Člověk a životní prostředí

Žák:

- *charakterizuje jednotlivé složky životního prostředí člověka,*
- *objasní vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí,*

- *charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti a posoudí vliv jejich využívání na životní prostředí,*
- *popíše způsoby nakládání s odpady,*
- *uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě,*
- *uvede znečišťovatele životního prostředí ve svém okolí,*
- *charakterizuje globální ekologické problémy na Zemi,*
- *uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu,*
- *uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí,*
- *vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí,*
- *objasní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí,*
- *uvede příklad řešení konkrétního environmentálního problému.*

Učivo:

- 3.1 Charakteristika životního prostředí člověka
- 3.2 Změny v životním prostředí člověka
- 3.3 Přírodní zdroje a jejich využívání
- 3.4 Způsoby likvidace odpadů
- 3.5 Ohrožování základních složek biosféry
- 3.6 Globální ekologické problémy
- 3.7 Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí
- 3.8 Zásady trvale udržitelného rozvoje
- 3.9 Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

Ročník: 2.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Biologie člověka

Žák:

- *charakterizuje základní typy tkání,*
- *popíše anatomickou stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánů,*
- *uvede základní principy zdravé výživy a zdravého životního stylu a snaží se je uplatnit v životě.*

Učivo:

- 1.1 Tkáně
- 1.2 Opěrná a pohybová soustava
- 1.3 Soustavy látkové přeměny – oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a kožní
- 1.4 Soustavy regulační – hormonální, nervová a smyslová
- 1.5 Pohlavní soustava

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost
Forma vzdělávání: denní studium
Platnost: od 1. 9. 2025

Týdně hodin za studium: 1

Cíle vzdělávacího předmětu

Chemie je součástí přírodovědného vzdělávání, které se dále doplňuje ve fyzice, biologii a ekologii. Pomáhá pochopit význam přírody a životního prostředí pro člověka a nezbytnost jeho zachování pro příští generace. Tím významně posiluje vědomí žáků o nutnosti prosazovat myšlenku trvale udržitelného rozvoje. Výuka chemie navazuje na poznatky získané na základní škole a dále je rozvíjí.

Obecným cílem vzdělávání je doplnit a rozšířit poznatky o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

Vlastním cílem je naučit žáky správně používat základní chemické pojmy, chemické názvosloví, terminologii, pracovat s chemickými rovnicemi, veličinami a jednotkami. Poznat vlastnosti a používání běžných chemických látek, jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí. Výuka chemie také významně přispívá k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečné práce, a to jak při pracovních, tak soukromých aktivitách.

Přínos výuky chemie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- posuzování věrohodnosti informací, jejich zpracování z hlediska důležitosti a objektivitu a jejich využívání k dalšímu učení i pro běžný život,
- poznávání souvislostí chemických poznatků s poznatky získávanými v jiných přírodních vědách,
- uvědomělé plánování, organizování a vyhodnocování vlastních učebních činností,
- využívání chyb jako prostředků pozitivní motivace pro další učení a pro vytváření kladného postoje k chemii i k dalším přírodovědným disciplínám.

Kompetence k řešení problémů:

- hledání, navrhování či používání různých informací při řešení školních úloh a problémů v běžném životě,
- porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních znalostí i praktických zkušeností s významem chemie v každodenním životě,
- řešení problémů souvisejících s užíváním chemikálií v běžném životě,
- předcházení možným problémům ve škole i v běžném životě na základě poznatků a dovedností ze školní výuky (např. předcházení požárům, úrazům).

Komunikativní kompetence:

- přehledné a terminologicky správné písemné i ústní vyjadřování výsledků učebních činností i poznatků z běžného života, které souvisejí s vlastnostmi látek a jejich přeměn,

- obhajování svých názorů na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi látek a jejich přeměn a také s uplatňováním zásad bezpečnosti práce,
- přátelsky komunikovat se spolužáky při řešení problémů.

Personální a sociální kompetence:

- poznávání výhod týmové spolupráce při řešení problémů ve škole i při posuzování situací z běžného života,
- porozumění myšlenkám druhých, jejich respektování a adekvátní reakce na ně,
- přijímání kritiky své činnosti, poučení se z ní a vyvození si závěrů pro svou další činnost ve výuce i v běžném životě,
- odhadování důsledků svého jednání a chování v různých situacích při školní výuce i v běžném životě.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- respektování možnosti rozvoje a zneužití chemie a přijetí občanské spoluodpovědnosti k udržitelnému rozvoji,
- dodržování zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- získávání návyků k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě,
- dodržování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví ve škole i v běžném životě.

Matematické kompetence:

- správné používání veličin a jednotek při chemických výpočtech,
- odhadování výsledků při chemických výpočtech.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- užívání počítače při studiu,
- užívání počítače k prezentacím své učební činnosti,
- vyhledávání informací na internetu a posuzování jejich věrohodnosti.

Poznatky z předmětu jsou propojovány s učivem ve fyzice, ekologii, biologii a matematice.

Charakteristika učiva

Obsahem vyučovacího předmětu chemie jsou celky: obecná chemie, anorganická chemie, organická chemie a biochemie. Výuka je zaměřena na poznávání jednodušších látek a chemických reakcí s důrazem na to, co je potřebné v praktickém životě. Poznatky z jednotlivých celků se vzájemně prolínají a postupně doplňují.

Žáci se učí pracovat s učebnicemi, časopisy, internetem. Také se učí informace samostatně vyhledávat, zpracovávat, srovnávat a vytvářet si vlastní názor. Důraz je kladen na schopnost řešit problémy a aplikovat teoretické poznatky.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Obecná chemie 2. Anorganická chemie 3. Organická chemie 4. Biochemie

Pojetí výuky

Výuka probíhá v 1. ročníku jednu hodinu týdně. Ve výuce se uplatňuje forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové i samostatné práce žáků. Jsou zohledněny individuální potřeby žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. K názornosti přispívá využívání audiovizuální techniky a modelů. Funkční gramotnost rozvíjí práce s textovým materiálem.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni z ústního a písemného projevu. Hodnotí se odborné znalosti, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy, logické myšlení, forma vyjadřování, vystupování. Písemné hodnocení vyplývá z testů nebo otevřených úloh. Hodnotí se samostatné domácí práce, referáty, aktivita při vyučování. Je kladen důraz i na sebehodnocení žáků a na kultivované hodnocení žáků navzájem a na prvky pozitivní motivace pro další učení. Při hodnocení jsou zohledněni žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

Realizace průřezových témat

Člověk a životní prostředí – žáci se seznamují s antropogenními vlivy na životní prostředí a zdraví člověka:

- znečišťování vod a ovzduší,
- působení skleníkových plynů a freonů,
- vliv průmyslu - rizika úniku nebezpečných látek, průmyslové havárie,
- spalování fosilních a průmyslově vyráběných paliv,
- využívání alternativních zdrojů energie,
- vliv zemědělství – používání průmyslových hnojiv, pesticidů, pohonných látek,
- vliv dopravy,
- vliv těžby přírodních surovin,
- vliv používání plastů na životní prostředí,
- produkce odpadů – recyklace atd.

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- získávali informace z různých zdrojů,
- zaujímal vlastní postoj k informacím,
- vyhodnocovali jejich věrohodnost a objektivnost,
- zpracovávali informace.

Člověk v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhodnocovali pravdivost reklamy ve vztahu ke složení vybraných typů vod (balených, pitných atd.),
- vyhodnocovali zprávy týkající se znečištění vod a ovzduší chemickými látkami způsobené činností průmyslových podniků,
- srovnávali znalosti o vybraných sloučeninách obsažených ve výrobcích běžné spotřeby, s hodnocením o účincích těchto výrobků uváděných v reklamách (prací a čisticí prostředky, kosmetika),
- interpretovali zprávy s chemickou tematikou (vliv sloučenin na životní prostředí, zdraví člověka, zdraví a život dalších organismů, globální problémy) uváděné v médiích a zaujímal k nim stanoviska.

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Obecná chemie

Žák:

- rozlišuje pojmy těleso a chemická látka,
- rozlišuje látky z hlediska skupenství, původu a složení,
- porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek,
- popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi,
- popíše stavbu atomu, rozlišuje atom ion, izotop, nuklid,
- rozlišuje pojmy prvek a sloučenina a používá je ve správných souvislostech,
- zná názvy a značky vybraných chemických prvků,
- vysvětlí podstatu chemických reakcí a popíše faktory, které ovlivňují průběh chemické reakce,
- zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčísli ji,
- provádí jednoduché chemické výpočty,
- vysvětlí rozdíl mezi disperzní soustavou a roztokem,
- charakterizuje roztok a vyjádří jeho složení,
- popíše periodickou soustavu prvků a umístění kovů, polokovů a nekovů,
- vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické tabulky prvků,
- vysvětlí vznik chemické vazby a pojem elektronegativita,
- charakterizuje typy vazeb.

Učivo:

- 1.1 Klasifikace látek
- 1.2 Chemické látky a jejich vlastnosti
- 1.3 Složení a struktura chemických látek
- 1.4 Chemické prvky a sloučeniny
- 1.5 Chemické rovnice, chemické reakce
- 1.6 Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí
- 1.7 Základní pojmy pro chemické výpočty, chemické výpočty
- 1.8 Disperzní soustavy a roztoky
- 1.9 Výpočty na složení roztoků
- 1.10 Stavba atomu
- 1.11 Periodická soustava prvků
- 1.12 Chemická vazba, typy vazeb

2. Anorganická chemie

Žák:

- tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin,
- používá oxidační číslo atomu při odvozování vzorců a názvů anorganických sloučenin,
- charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů,
- charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě a posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.

Učivo:

- 2.1 Oxidační číslo, názvosloví oxidů, hydroxidů, kyselin a solí

2.2 Vybrané nekovy a anorganické sloučeniny

2.3 Vybrané kovy

3. Organická chemie

Žák:

- *charakterizuje složení a vlastnosti organických látek,*
- *uvede látky, které patří mezi organické sloučeniny,*
- *používá různé typy vzorců organických sloučenin,*
- *popíše základní typy chemických reakcí organických látek,*
- *vysvětlí kritéria pro třídění organických látek,*
- *uvede významné lokality těžby ropy a zemního plynu,*
- *vyjmenuje důležité produkty z ropy a zemního plynu,*
- *charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty,*
- *tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy organických sloučenin,*
- *uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.*

Učivo:

3.1 Charakteristika organických sloučenin, jejich složení a vlastnosti

3.2 Vlastnosti atomu uhlíku

3.3 Typy vzorců

3.4 Reakce organických sloučenin

3.5 Klasifikace organických sloučenin

3.6 Zdroje organických sloučenin

3.7 Klasifikace uhlovodíků – alkany, alkeny, alkyny, aromatické uhlovodíky

3.8 Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, alkoholy, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny

4. Biochemie

Žák:

- *charakterizuje biochemii jako nauku o složení živých organismů a dějích, které v nich probíhají,*
- *charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny,*
- *popíše vybrané biochemické děje,*
- *charakterizuje složení, výskyt a funkci nejdůležitějších přírodních látek,*
- *vysvětlí význam živin v potravě.*

Učivo:

4.1 Charakteristika přírodních látek a chemických dějů v živých organismech

4.2 Lipidy

4.3 Sacharidy

4.4 Bílkoviny

4.5 Biokatalyzátory

Obor: Sociální činnost
Forma vzdělávání: denní studium
Platnost: od 1. 9. 2025

Týdně hodin za studium: 1

Cíle vzdělávacího předmětu

Výuka fyziky navazuje na fyzikální poznatky získané v základním vzdělání, dále je rozvíjí a přispívá tak k hlubšímu pochopení podstaty fyzikálních jevů a zákonů, které umožňují žákům lépe se orientovat v odborné terminologii, literatuře a ve využití moderních technologií. Výuka fyziky vede k rozvoji technických, praktických a komunikativních dovedností žáků, klade důraz na pochopení základních pojmů, fyzikálních zákonitostí a principů a podporuje logické uvažování žáků. Dovednost analyzovat a řešit fyzikální problémy, jak úvahově, tak numericky, přispívá k pochopení problematiky současné fyziky a vede ke zlepšení celkové orientace žáků v technické oblasti. Do výuky fyziky byla začleněna témata věnující se využití fyzikálních poznatků ve zdravotnictví, popisující fyzikální faktory, které ovlivňují lidský organismus (vibrace, hluk, setrvačné síly, klimatické vlivy, účinky gravitačního, elektrického a magnetického pole) a témata objasňující fyzikální principy vyšetřovacích a léčebných metod (mechanoterapie, magnetoterapie, radioterapie, elektroléčba, vodoléčba, laser). Všechny tyto poznatky jsou žáci následně schopni využít nejen v profesním, ale i osobním životě. V rámci mezipředmětových vztahů je výuka fyziky propojena s výukou biologie, chemie, matematiky a informatiky. Ve fyzice žák uplatňuje znalosti získané zejména v biologii (stavba lidského těla, funkce orgánů a orgánových soustav) a chemii (organická chemie a biochemie), dále v matematice (např. vyjadřováním funkčních vztahů, ať už číselně, grafickou závislostí, schématicky nebo slovně) a také v informačních a komunikačních technologiích. Žák si uvědomuje souvislost a provázanost jednotlivých předmětů, upevňuje a prohlubuje si učivo, což vede ke zvýšení efektivnosti vzdělávacího procesu. Fyzika celkově podporuje a rozvíjí pracovitost, tvořivost, komunikativnost, myšlení a motivuje k dalšímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je zpracováno pro dotaci 1 hodina týdně za studium. Obsah učiva je vymezen tematickými celky, jejich řazení odpovídá logické struktuře fyziky:

- 1. Mechanika** - zahrnuje kinematiku, dynamiku, mechanickou práci a energii, mechaniku tuhého tělesa a mechaniku tekutin, aplikace ve zdravotnictví
- 2. Termika** – definuje pojmy teplota, teplotní roztažnost látek, vnitřní energie, teplo, práce, přeměny vnitřní energie tělesa, strukturu pevných látek a kapalin, přeměny skupenství, aplikace ve zdravotnictví
- 3. Elektřina a magnetismus** – elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče; elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, elektrický proud v polovodičích, magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetická síla, magnetické vlastnosti látek, elektromagnetická indukce, střídavý proud, aplikace ve zdravotnictví
- 4. Vlnění a optika** – mechanické kmitání a vlnění, zvukové vlnění, světlo a jeho šíření, zrcadla, čočky, oko, druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření, aplikace ve zdravotnictví
- 5. Fyzika atomu** – model atomu, laser, nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, aplikace ve zdravotnictví
- 6. Vesmír** – Slunce, planety a jejich pohyb, komety, hvězdy a galaxie

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Mechanika 2. Termika 3. Elektřina a magnetismus 4. Vlnění a optika 5. Fyzika atomu 6. Vesmír

Pojetí výuky

Výuka probíhá v prvním ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. Použité vyučovací metody ve fyzice z hlediska aktivity žáka a učitele jsou zejména zaměřeny na předávání informací formou ústního výkladu, tištěného textu a názorných pomůcek, včetně interaktivních a multimediálních programů.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a známkování žáka probíhá v souladu s klasifikačním řádem školy.

- a) individuální ústní zkoušení – průběžně během pololetí
- b) písemné zkoušení – písemná zkuška nebo testy z tematického celku (teorie a příklady)
 - následuje vždy po probrání a zopakování učiva daného tematického celku

Realizace průřezových témat

Člověk a životní prostředí – výuka fyziky má u žáků vzbuzovat touhu po zkoumání, poznávání a ochraně přírody, zdravého životního prostředí, vede k pochopení významu dopadu negativních vlivů na životní prostředí člověka - změny klimatických podmínek, spalování fosilních paliv, účinky výfukových plynů a jejich dopad na ŽP, vliv tepelných, jaderných, vodních a větrných elektráren na ŽP, nebezpečí jaderných havárií, ochrana před radioaktivitou, vliv UV záření na rostliny, živočichy, člověka, zákaz používání freonů, jejich vliv na ozónovou díru. Ukazuje možné využití fyzikálních poznatků ve zdravotnictví, vlivy fyzikálních faktorů na lidský organismus:

- a) mechanika (mechanoterapie, masáže, odstředivky, sedimentace, beztlisový stav a přetížení organismu, kesonová nemoc, fyzikální základy dýchání, krevní oběh, krevní tlak, měření tlaku),
- b) molekulová fyzika a termika (teplo a chlad, tělesná teplota, její regulace, meteorologické vlivy na organismus, vlhkost vzduchu, vodoléčba, zábaly, sauna, inhalační léčba, perlivé koupele, osmóza, difúze),
- c) elektřina a magnetismus (účinky elektrického proudu na lidský organismus, elektroléčba, magnetoterapie),
- d) mechanické kmitání a vlnění (zvuk a jeho vlastnosti, práh slyšení, práh bolesti, vliv hluku na lidský organismus, působení vibrací, infrazvuku, ultrazvuku na lidský organismus),
- e) optika (biofyzika vidění, zrakové vady, infračervené a ultrafialové záření, mikrovlny, rentgenové záření – jejich vliv na člověka),
- f) fyzika mikrosvěta – radioterapie, laser.

Tímto také přispívá k uvědomování si odpovědnosti za své zdraví a k osvojování si zásad zdravého životního stylu.

Člověk a svět práce – informace získané z oblasti fyziky a dalších přírodních věd mohou inspirovat žáky k rozšíření jejich zájmů a koníčků technickým směrem, pomáhají žákům lépe

se orientovat v oborech dalšího vzdělávání (vyšší odborné školy, vysoké školy, rekvalifikace) a také na trhu práce, v nabídce v jednotlivých zaměstnáních, ať už v tuzemsku nebo v zahraničí.

Člověk a digitální svět – využití počítače při zpracovávání samostatných prací, referátů, k tvorbě prezentací nebo pro vyhledávání informací z oboru fyziky na internetu.

Ročník: 1.

1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Mechanika

Žák:

- rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu,
- určí síly, které působí na tělesa, popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají, určí výslednici sil působících na těleso,
- popíše využití odstředivé síly ve zdravotnictví – centrifugy, sedimentace,
- vysvětlí rozdíl mezi stavem přetížení a beztížným stavem,
- určí mechanickou práci a energii, vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie
- vysvětlí princip mechanoterapie, masáže, v souvislosti s pohybem, silou, tlakem a napětím,
- vysvětlí pojem tlak, uvede Pascalův zákon, řeší jednoduché úlohy pomocí Pascalova zákona, popíše působení vnějšího tlaku na organismus (kesonová nemoc), rozliší a vysvětlí pojmy podtlak a přetlak,
- popíše fyzikální základy dýchání, krevního oběhu a vysvětlí princip měření krevního tlaku
- aplikuje Archimédův zákon při řešení úloh.

Učivo:

- 1.1 Přímočaré pohyby
 - 1.2 Rovnoměrný pohyb po kružnici
 - 1.3 Newtonovy pohybové zákony
 - 1.4 Síly gravitace, skládání sil
 - 1.5 Mechanická práce a energie
 - 1.6 Tlakové síly a tlak v tekutinách
-

2. Termika

Žák:

- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi,
- vysvětlí působení tepla a chladu na lidský organismus, jak toto působení ovlivní tělesnou teplotu a popíše možnosti její regulace, vysvětlí pojem kryoterapie, uvede rozdíly mezi saunou a infraboxem, jejich využití v praxi, uvede rozdíly mezi lampou Solux a horským sluncem, popíše využití zábalů v praxi,
- uvede příklady vodoléčby a jejich účinky na lidský organismus,
- popíše meteorologické a klimatické vlivy na organismu,
- vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa, soustavy a způsoby její změny,

- *objasní přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi,*
- *popíše princip inhalační léčby.*

Učivo:

- 2.1 Teplota a její měření
 - 2.2 Teplotní roztažnost látek
 - 2.3 Teplo a práce
 - 2.4 Vnitřní energie
 - 2.5 Struktura pevných látek a kapalin
 - 2.6 Přeměny skupenství
-

3. Elektřina a magnetismus**Žák:**

- *popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj,*
- *řeší úlohy pro elektrické obvody s použitím Ohmova zákona, vysvětlí účinky, stejnosměrného elektrického proudu na lidský organismus, vysvětlit princip elektroléčby a iontoforézy,*
- *vysvětlí princip a použití polovodičových součástek s PN přechodem,*
- *určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem, popíše princip magnetoterapie,*
- *charakterizuje střídavý proud a jeho využití v energetice, vysvětlí účinky střídavého elektrického proudu na lidský organismus.*

Učivo:

- 3.1 Elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj tělesa, elektrické pole, elektrická síla, kapacita vodiče
 - 3.2 Elektrický proud v kovech, kapalinách, plynech - elektrický proud v látkách
 - 3.3 Elektrický proud v polovodičích – pojem polovodiče, vodivost polovodičů, PN přechod
 - 3.4 Magnetické pole - magnetické pole magnetu a vodičů s proudem, elektromagnetická indukce
 - 3.5 Střídavý proud - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie, typy elektráren
-

4. Vlnění a optika**Žák:**

- *rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí,*
- *charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění,*
- *chápe negativní vliv hlasitých zvuků a hluku na zdraví člověka, vyjmenuje způsoby ochrany sluchu a celého organismu před hlukem,*
- *rozliší a vysvětlí pojmy infrazvuk a ultrazvuk, uvede možnosti jejich využití v praxi, chápe rozdíl mezi použitím ultrazvuku a rentgenu ve zdravotnictví,*
- *charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou, frekvencí a rychlostí v různých prostředích a ve vakuu,*
- *řeší úlohy na odraz a lom světla,*
- *graficky provede zobrazení předmětu zrcadly a čočkami,*
- *vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad,*
- *popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a jejich využití v praxi, chápe nutnost ochrany zdraví před ultrafialovým a radioaktivním zářením.*

Učivo:

- 4.1 Vlnění a optika

- 4.2 Vlnové vlastnosti světla
 - 4.3 Mechanické kmitání a vlnění
 - 4.4 Zvukové vlnění
 - 4.5 Světlo a jeho šíření
 - 4.6 Zrcadla a čočky, oko
 - 4.7 Druhy elektromagnetického záření
-

5. Fyzika atomu

Žák:

- *popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu,*
- *popíše stavbu atomového jádra, charakterizuje základní nukleony,*
- *vysvětlí podstatu radioaktivity, radioterapie, laseru, popíše způsoby ochrany před jaderným zářením,*
- *popíše princip získávání jaderné energie v jaderném reaktoru.*

Učivo:

- 5.1 Model atomu
 - 5.2 Laser
 - 5.3 Radioaktivita
 - 5.4 Jaderné záření
 - 5.5 Jaderná energie a její využití
-

6. Vesmír

Žák:

- *popíše sluneční soustavu, charakterizuje Slunce jako hvězdu,*
- *zná příklady základních typů hvězd.*

Učivo:

- 6.1 Planety a jejich pohyb
- 6.2 Slunce
- 6.3 Komety
- 6.4 Hvězdy
- 6.5 Galaxie

TĚLESNÁ VÝCHOVA
Obor:75-41- M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 6

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Cílem učiva daného předmětu je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí. Oblast vzdělávání pro zdraví zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele při provádění a zapojení do rozhodovacích procesů řízení příslušných aktivit. V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika učiva

Hlavní důraz se klade na cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti, disharmonické lidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.), proti medii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí. Vzhledem k profilu absolventa je do druhého ročníku zařazen plavecký kurz v rozsahu 16 hodin.

Ročník	Rozdělení tématických celků do ročníků
1. ročník	1. Gymnastika – akrobacie, šplh, hrazda 2. Atletika 3. Sportovní hry – florbal, basketbal, volejbal 4. Bruslení 5. Posilování 6. Netradiční sporty 7. Plavání 8. Turistika a sporty v přírodě
2. ročník	1. Gymnastika – kruhy, lavičky 2. Atletika 3. Aerobic 4. Sportovní hry – fotbal, basketbal, volejbal 5. Posilování 6. Netradiční sporty

Ročník	Rozdělení tématických celků do ročníků
	7. Plavecký kurz 8. Lyžování 9. Bruslení
3. ročník	1. Gymnastika – přeskok, akrobacie 2. Atletika 3. Sportovní hry – fotbal, basketbal, florbal, softbal, odbíjená 4. Úpoly 5. Posilování 6. Alternativní sporty 7. Bruslení
4. ročník	1. Atletika 2. Sportovní hry – fotbal, volejbal, florbal, softbal 3. Aerobic 4. Posilování

Pojetí výuky

V tělesné výchově převažuje skupinová nebo individuální práce s jedincem, velice důležitá je názorná ukázka učitele, jeho organizační schopnost při výuce. Vyučovací proces je založen na úzké vzájemné spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nich žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky. Důležitým motivačním faktorem je používání zábavných forem, např. soutěží. Kvalita výuky je závislá na materiální vybavenosti tělocvičny a možnostech využívání sportovišť a komerčních zařízení v okolí školy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků v tělesné výchově má tři základní složky:

- hodnocení vlastní aktivity žáka při hodinách; jeho přístup k pohybovým činnostem a snaze se naučit něčemu novému;
- hodnocení pohybových schopností a dovedností u konkrétního jedince; herní činnost jednotlivce a týmový herní výkon;
- testování tělesné zdatnosti – motorické testy.

Všechny tři složky při individuálním hodnocení jsou důležité. Pohybové dispozice a schopnosti jedince jsou z větší části předurčeny genetikou, proto je při konečném hodnocení nejdůležitější vlastní aktivita žáka v hodinách a jeho osobní přístup k výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V tělesné výchově se nejvíce rozvíjejí komunikativní, personální a sociální kompetence.

Komunikativní kompetence - absolventi jsou schopni:

- komunikovat při pohybových činnostech;
- diskutovat o pohybových činnostech.

Personální a sociální kompetence - absolventi jsou připraveni:

- kriticky hodnotit kvalitu svých pohybových schopností, dovedností a dosažených výkonů;
- uvědomovat si své přednosti a nedostatky v jednotlivých sportovních odvětvích;

- dokázat přijímat rady a kritiku od druhých lidí;
- nadále pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj získanými prostředky z TEV;
- jednat v rámci pravidel fair play;
- adaptovat se na různé podmínky v TEV (klimatické, zařízení, hygiena, bezpečnost);
- zapojit se do organizace turnajů a soutěží;
- klást důraz na týmový herní výkon družstva.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Svou aktivní účastí v hodinách je žák systematicky veden ke kolektivismu, toleranci vzájemné spolupráci, s možností aplikace svých duševních a fyzických individualit.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden ke zdravému životnímu stylu. Prostřednictvím sportovních kurzů a hodin tělesné výchovy je u žáka vytvářen kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě.

Člověk a svět práce

V průběhu studia se zaměřením na daný obor jsou žáci připravováni na své budoucí povolání a konkrétním cvičením jsou odstraňovány případné oslabené či namáhané části těla. Vytváříme u žáků vztah kompenzace únavy nebo oslabení z pracovní činnosti formou správného výběru pohybové aktivity.

Ročník: 1.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Gymnastika

Žák:

- rozvíjí orientaci v prostoru,
- provádí cvičení esteticky,
- uplatňuje zásady bezpečnosti, záchrany a dopomoci,
- sestaví pohybové vazby,
- poznává a aplikuje technický šplh,
- rozvíjí silové a pohybové dovednosti.

Učivo:

- 1.1 Akrobacie – variace kotoulů, stoj na lopatkách, rukou, přemet stranou - vazby z osvojených tvarů
 - 1.2 Šplh – tyč, lano
 - 1.3 Hrazda – doskočná; výskoky, vzpory, výmyk, seskoky, toče, variace cviků
-

2. Atletika

Žák:

- popíše jednotlivé druhy běžecké abecedy, typy startu,
- používá získané zásady sportovního tréninku,

- *orientuje se v pravidlech atletických soutěží.*

Učivo:

- 2.1 Běžecská abeceda
 - 2.2 Běžecské starty
 - 2.3 Sprinty – běhy od 30 m do 100 m
 - 2.4 Vytrvalostní běh od 6 do 20 minut
-

3. Sportovní hry

Žák:

- *rozlišuje sportovní a nespportovní chování,*
- *aplikuje herní prvky ve hře, trénuje lokomoci,*
- *ovládá základní pravidla a smluvená gesta,*
- *rozvíjí výbušnou sílu, rychlost, orientaci,*
- *rozvíjí herní činnost jednotlivce,*
- *rozvíjí výbušnou sílu, rychlost, orientaci,*
- *rozvíjí herní činnost jednotlivce,*
- *osvojuje si základní pravidla a využívá je.*

Učivo:

- 3.1 Florbal
 - 3.2 Herní činnost jednotlivce (vedení, zpracování)
 - 3.3 Herní systém (postupný, rychlý útok)
 - 3.4 Utkání
 - 3.5 Basketbal
 - 3.6 Rozestavení hráčů
 - 3.7 Přihrávky, dribling, uvolňování hráčů, střelba, rožskok – herní činnost jednotlivce
 - 3.8 Volejbal
 - 3.9 Příjem podání, postavení
 - 3.10 Odbití
 - 3.11 Podání
 - 3.12 Útočný úder – smeč, jednoblok
-

4. Bruslení

Žák:

- *rozvíjí stabilitu a tělesnou zdatnost s koordinací a estetikou jízdy,*
- *dodržuje zásady bezpečnosti na ledě,*
- *reguluje rychlost a směr jízdy,*
- *osvojuje si základní techniku jízdy.*

Učivo:

- 4.1 Jízda vpřed, vzad
 - 4.2 Jízda s oporou i bez
 - 4.3 Změna směru jízdy
 - 4.4 Zatáčení vpřed i vzad
 - 4.5 Zastavení
-

5. Posilování

Žák:

- *rozvíjí tělesnou koordinaci prostřednictvím využití různých posilovacích strojů a náčiní,*

- ovládá a zaměřuje se na jednotlivé svalové partie,
- rozpozná míru zátěže, vzhledem ke své fyzické zdatnosti.

Učivo:

- 5.1 Posilovací cvičení na jednotlivé svalové partie za použití náčiní, strojů
 - 5.2 Kruhový trénink – různé formy
 - 5.3 Posilování problémových svalových partií
 - 5.4 Testy tělesné zdatnosti
-

6. Netradiční sporty

Žák:

- seznamuje se se základy, principy, pravidly a možnostmi různých sportů;
- utváří si „pohybovou gramotnost“ pro netradiční sporty.

Učivo:

- 6.1 Stolní tenis
 - 6.2 Tenis
 - 6.3 Badminton
 - 6.4 Squash
-

7. Plavání

Žák:

- dodržuje základní hygienické předpisy,
- poznává základní plavecké styly,
- seznamuje s prvkovým plaváním,
- vysvětluje význam plavání pro rozvoj zdatnosti a pro korekci různých oslabení.

Učivo:

- 7.1 Seznámení se s vodním prostředím
 - 7.2 Zdokonalování dvou plaveckých způsobů
-

8. Turistika a sporty v přírodě

Žák:

- je schopen se orientovat v přírodě;
- dokáže poskytovat první pomoc;
- ovládá orientaci mapy.

Učivo:

- 8.1 Příprava turistické akce
- 8.2 Orientace v krajině
- 8.3 Vytyčení trasy

Ročník: 2.

2 hodiny týdně, 33 týdnů, celkem 66 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Gymnastika

Žák:

- poskytuje dopomoc při provádění cviků,
- je schopen o estetický projev pohybu,

- aplikuje plynulost jednotlivých cviků za sebou,
- rozvíjí orientaci v prostoru.

Učivo:

- 1.1 Kruhy po hlavu - svis stojmo – vznesmo, svis stojmo vzadu a zpět, svis střemhlav
 - 1.2 Kruhy dosažné - houpání s variací shybu, obratu, seskoku
 - 1.3 Lavička – chůze, stoje, postoje, obraty, vlny, variace nacvičených tvarů
-

2. Atletika**Žák:**

- seznamuje se s jednotlivými typy startů, druhy běžecké abecedy,
- používá zásady sportovního tréninku,
- volí individuální tempo dle svých schopností,
- uplatňuje techniku běhu různou rychlostí.

Učivo:

- 2.1 Běžecká technika, abeceda
 - 2.2 Starty
 - 2.3 Sprinty od 30 m – 100 m
 - 2.4 Vytrvalostní běh od 6 do 20 minut
-

3. Aerobic**Žák:**

- sladí pohyb s hudbou
- rozvíjí koordinaci paží a nohou
- používá základní aerobickou terminologii,
- poznává blahodárné působení aerobního cvičení na lidský organismus.

Učivo:

- 3.1 Základní kroky, pohyby paží, nohou, v různých polohách
 - 3.2 Cvičení bez náčiní
 - 3.3 Cvičení s náčiním
 - 3.4 Cvičení s hudbou
-

4. Sportovní hry**Žák:**

- dovede rozlišit sportovní a nespportovní chování,
- uplatňuje základní pravidla sportu,
- rozvíjí výbušnou sílu, rychlost, schopnost rychlé orientace,
- osvojuje si rozdíly mezi zónovou a osobní obranou,
- uplatňuje při hře útočné kombinace,
- rozvíjí útočné a herní činnosti jednotlivce,
- osvojuje si správnou strukturu pohybu,
- spolupracuje na týmových herních činnostech družstva.

Učivo:

- 4.1 Fotbal
- 4.2 Vedení míče, herní činnost jednotlivce
- 4.3 Typy přihrávek, zpracování, vhažování
- 4.4 Činnost brankáře
- 4.5 Utkání

4.6 Basketbal

4.7 Dribling, přihrávky, střelba, rozskok, dvojtakt...atd. (herní činnosti jednotlivce)

4.8 Herní systémy

4.9 Útočné kombinace

4.10 Volejbal

4.11 Příjem, odbití, přihrávky

4.12 Útočný úder – smeč

4.13 Jednoblok

4.14 Herní systém nahrávače – středního

4.15 Odbití za sebe, v pohybu. Utkání

5. Posilování

Žák:

- *samostatně rozhodne o základním cvičení pro přípravu organismu,*
- *rozeznává chybné a správné provádění činnosti,*
- *uplatňuje zásady správného dýchání během cvičení,*
- *ovládá kompenzační cvičení k regeneraci duševních sil, taktéž vzhledem k budoucímu povolání,*
- *provádí pomoc tam, kde je třeba.*

Učivo:

5.1 Cvičení s využitím posilovacích strojů a náčiní

5.2 Kruhový trénink

5.3 Sériový trénink

5.4 Cvičení zaměřené na tvarování svalových partií

6. Netradiční sporty

Žák:

- *aplikuje dříve získané pohybové dovednosti v netradičních sportech a rozvíjí své teoretické i praktické poznatky.*

Učivo:

6.1 Stolní tenis

6.2 Tenis

6.3 Badminton

6.4 Freesbee

7. Plavecký kurz

Žák:

- *zdokonaluje prvkové plavání;*
- *rozvíjí své vědomosti v oblasti první pomoci;*
- *poskytuje pomoc unavenému plavci.*

Učivo:

7.1 Kraul - paže a souhra

7.2 Znak - paže a souhra

7.3 Prsa – paže a souhra

7.4 Dopomoc unavenému plavci – tažení, letka, most

7.5 Zásady první pomoci při zástavě dýchání, bezvědomí, ožívování

8. Lyžování

Žák:

- *pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí zhodnotit a analyzovat kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu*
- *volí správné vybavení (výstroj, výzbroj) odpovídající příslušné činnosti*
- *dbá bezpečnosti na horách*

Učivo:

- 8.1 Bezpečnost na horách
- 8.2 Základy lyžování
- 8.3 Zatáčení, terénní nerovnosti
- 8.4 Základy běžeckého lyžování

9. Bruslení

Žák:

- *volí správné sportovní vybavení;*
- *dovede analyzovat pohybovou dovednost;*
- *uplatňuje schopnost zvyšování tělesné obratnosti a dovednosti.*

Učivo:

- 9.1 Základy bruslení, bezpečnost
- 9.2 Jízda vpřed, vzad
- 9.3 Změna směru jízdy
- 9.4 Zastavení

Ročník: 3.	1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Gymnastika

Žák:

- *optimalizuje estetické prožívání;*
- *uplatňuje kreativitu při tvorbě sestav,*
- *sestaví pohybové vazby,*
- *formuje osobnost sebeovládáním, rozhodností, přesností.*

Učivo:

- 1.1 Přeskok – roznožka, skrčka, odbočka
- 1.2 Akrobacie – cvičení se švihadly

2. Atletika

Žák:

- *zjišťuje fyziologické hodnoty a motorické výkony,*
- *hodnotí naměřené výkony,*
- *volí individuální tempo dle svých schopností,*
- *uplatňuje techniku běhu v zatáčce a běhu přes překážky,*
- *rozhodne o umístění v závodech.*

Učivo:

- 2.1 Zdokonalování běžecké techniky
- 2.2 Běh v zatáčce
- 2.3 Sprinty (běhy od 30 do 100 m)

2.4 Vytrvalostní běh (od 6 do 20 minut)

2.5 Překážkový běh přes improvizované překážky

3. Sportovní hry

Žák:

- *uplatňuje techniku a taktiku při hře;*
- *participuje na týmových a herních činnostech jednotlivce či týmu;*
- *orientuje se v herních systémech a útočných kombinacích;*
- *dodržuje základní pravidla;*
- *řídí utkání a rozhodnout sporné momenty;*
- *uplatňuje u hry nacvičené herní systémy;*
- *rozvíjí techniku a taktiku.*

Učivo:

- 3.1 Fotbal
 - 3.2 Zdokonalování činnosti z 1. a 2. ročníku
 - 3.3 Činnost brankáře
 - 3.4 Herní systémy
 - 3.5 Přihrávky – obloukem, tlumení míče
 - 3.6 Utkání
 - 3.7 Basketbal
 - 3.8 Zdokonalování herních činností z 1. a 2. ročníku
 - 3.9 Herní systémy, zóna a osobní obrana, útočné kombinace
 - 3.10 Utkání
 - 3.11 Florbal
 - 3.12 Herní činnost jednotlivce
 - 3.13 Útočné herní činnosti jednotlivce
 - 3.14 Obranné herní činnosti jednotlivce
 - 3.15 Činnost brankáře
 - 3.16 Softball
 - 3.17 Terminologie a pravidla Útočné herní činnosti
 - 3.18 Obranné herní činnosti
 - 3.19 Odbíjená
 - 3.20 Herní činnost jednotlivce
 - 3.21 Příjem, odbití, přihrávky
 - 3.22 Útočný úder – smeč
 - 3.23 Jednoblok
 - 3.24 Herní systém nahrávače – středního
 - 3.25 Utkání
-

4. Úpoly

Žák:

- *respektuje soupeře a ovládá své emoce,*
- *používá základní obranné techniky,*
- *osvojuje si správné dýchání a přenos energie.*

Učivo:

- 4.1 Střehový postoj
 - 4.2 Pády, přetlaky, přetahy...
 - 4.3 Držení a sledování soupeře, boj o únik zdržení
-

5 Posilování

Žák:

- rozvíjí své kondiční schopnosti,
- používá jednotlivé typy strojů, náčiní,
- rozlišuje, které svalové skupiny procvičovat,
- rozlišuje chybné a správné provádění činnosti,
- volí správnou techniku cviků.

Učivo:

- 5.1 Cvičení s využitím víceúčelových posilovacích strojů, hrazdy, spinningového kola
 - 5.2 Kruhový a sériový trénink
 - 5.3 Posilování problémových částí těla a tvarování svalových partií
-

6. Alternativní sporty

Žák:

- seznamuje a zdokonaluje se se základy netradičních sportů, s principy a možnostmi jejich realizace ve volnočasové aktivitě.

Učivo:

- 6.1 Stolní tenis, tenis, badminton, freesbee, ringo..., dle podmínek a materiálního vybavení školy
-

7. Bruslení

Žák:

- dokáže stavět na svých získaných pohybových dovednostech;
- ověřuje bezpečnost své jízdy;
- je schopen spojovat naučené tvary.

Učivo:

- 7.1 Opakování naučených tvarů
 - 7.2 Stupňovaná rychlost
 - 7.3 Hry na ledu
 - 7.4 Tvorba celku z naučených tvarů – estetika v pohybu
-

Ročník: 4.

1 hodina týdně, 31 týdnů, celkem 31 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Atletika

Žák:

- uplatňuje základní techniky běhu,
- zdokonaluje štafetový běh a techniku předávky.

Učivo:

- 1.1 Zdokonalení běžecké techniky
 - 1.2 Sprinty
 - 1.3 Vytrvalost
 - 1.4 Štafetový běh, držení kolíku a předávka
-

2. Sportovní hry

Žák:

- *dodržuje pravidla,*
- *uplatňuje nacvičené herní systémy,*
- *provádí jednotlivé druhy střelby,*
- *analyzuje a hodnotí kvalitu utkání,*
- *používá herní dovednosti při hře,*
- *uplatňuje pravidla hry,*
- *řeší jednotlivé herní situace,*
- *zdokonaluje techniku a taktiku při hře.*

Učivo:

- 2.1 Fotbal
 - 2.2 Opakování osvojených herních činností
 - 2.3 Útočné, obranné kombinace a vhadzování
 - 2.4 Střelba prvním dotykem, hlavou, pokutový kop...
 - 2.5 Utkání
 - 2.6 Volejbal
 - 2.7 Opakování herních činností Odbíjení za sebe, v pádu
 - 2.8 Nahrávka smečáři, lob, smeč, dvojblok
 - 2.9 Florbal
 - 2.10 Opakuje a zdokonaluje herní činnost jednotlivce
 - 2.11 Nahazování, zajišťování, bránění, ...
 - 2.12 Herní systémy útočné (přesilová hra, herní systémy obranné (osobní, zónová))
 - 2.13 Hra v oslabení
 - 2.14 Utkání
 - 2.15 Softball
 - 2.16 Terminologie
 - 2.17 Opakování a zdokonalování herních činností
 - 2.18 Komunikace mezi hráči verbální, neverbální a signály
 - 2.19 Utkání
-

3. Aerobic**Žák:**

- *koordinuje pohyby končetin,*
- *sestavuje pohybové vazby v souladu s hudebním doprovodem,*
- *předvádí estetiku pohybu*
- *používá a uplatňuje terminologii.*

Učivo:

- 3.1 Opakuje a zdokonaluje dříve nacvičené činnosti
 - 3.2 Cvičení bez náčiní
 - 3.3 Cvičení s náčiním
 - 3.4 Vytváření pohybových sestav
-

4. Posilování**Žák:**

- *zná a používá cvičební tvary před a po výkonu,*
- *vysvětluje prospěšnost cvičení pro organismus,*
- *používá různé typy posilovacích strojů a náčiní,*
- *určuje zdravotně vhodné návyky (stravování, pitný režim, odpočinek...),*
- *uplatňuje zásady správného dýchání, bezpečného chování a pravidla hygieny,*
- *vybírá správné oblečení a obutí,*

- *provádí záchranu, pomoc či jištění, kde je potřeba,*
- *sestavuje samostatně kondiční program.*

Učivo:

- 4.1 Cvičení s využitím různých posilovacích strojů
- 4.2 Cviky s vlastní hmotností těla
- 4.3 Kombinace kruhového a sériového tréninku
- 4.4 Posilování problémových partií

PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE**Obor:** 75-41-M/01 Sociální činnost**Týdně hodin za studium:** 2**Forma vzdělávání:** denní studium**Platnost:** od 1.9 2025**Cíle vzdělávacího předmětu**

Cílem předmětu je seznámit žáky se základy obchodní a úřední korespondence. Získané dovednosti používat při vyhotovování různých písemností, vypracovávat zadané úkoly v přiměřené rychlosti s důrazem na přesnost a pracovat s normou ČSN 01 6910 „Úprava písemností psaných strojem nebo zpracovaných textovými editory“ a s normou ČSN 88 6101 „Dopisní papíry pro obchodní a úřední korespondenci“.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – *Komunikace ve službách*. Žák se seznámí s náležitostmi obchodních písemností podle ČSN 01 6910. Základ učiva tvoří písemnosti při obchodování, písemnosti při organizaci a řízení podniku a dovednost vyplňování tiskopisů.

Klíčové kompetence a průřezová témata*Kompetence k učení:*

Absolventi by měli mít kladný vztah k učení, umět se učit, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, k učení využívat různé informační zdroje včetně zkušeností, znát možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

Absolventi by měli porozumět zadání úkolu, na základě dispozic sestavit obchodní dopis, naučit se spolupracovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

Absolventi by se měli přiměřeně vyjadřovat, zvládat komunikaci v mluvených i psaných projevech, srozumitelně a věcně správně zpracovávat pracovní a jiné písemnosti, používat správné pojmy.

Personální a sociální kompetence:

Absolventi by měli správně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, měli by umět přijímat kritiku a vybrat si z ní vše pozitivní pro další život.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Absolventi by měli mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tím i ke svému vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, měli by se orientovat v zákonech, souvisejících s podnikáním a sociální činností.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti: - vytvoření demokratického prostředí ve třídě, vzájemný respekt, interakce mezi žáky vzájemně, mezi žáky a učitelem, výchova žáků ke zdvořilosti, slušnosti, ochotě pomoci druhému, umění naslouchat druhým.

Člověk a životní prostředí :- vést žáky k odpovědnosti za svěřený majetek, chránit životní prostředí, učit žáky k ohleduplnému jednání, rozvíjet dovednosti, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání.

Člověk a svět práce: - mít základní vědomosti a dovednosti potřebné pro praktickou činnost v sociální oblasti, příprava na uplatnění se na trhu práce, uvědomění si dalšího celoživotního vzdělání.

Člověk a digitální svět - naučit žáky využívat informační a komunikační technologie, naučit žáky pracovat s informacemi a využívat je pro své další vzdělávání.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
2. ročník	1. Význam písemného styku 2. Stylizace textů 3. Úprava adres na obálkách 4. Tvorba obchodního dopisu 5. Písemnosti při obchodování 6. Písemnosti při řízení a organizaci podniku 7. Personální písemnosti 8. Osobní dopisy

Pojetí výuky

Velký důraz je kladen na jazykově a formálně správné vyhotovování písemností a ve shodě s normalizovanou úpravou písemností. Kromě věcného obsahu je kladen důraz na stylistické vyjadřování, které má pro úspěšnost písemného styku základní důležitost.

Hodnocení výsledků žáků

Převládá hodnocení strojopisných textů – obchodních dopisů s důrazem na bezchybnost a správnou stylistiku. Hodnocení jednotlivců je numerické s kombinací se slovním, kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu SŠ Bohumín.

Důležitým kritériem je úprava písemností a pořádek při jejich zakládání. Znalosti žáka jsou ověřovány měsíčně v písemných pracích, která jsou zaměřena na přesnost, na formální uspořádání obchodních a úředních písemností a na stylistiku, čtvrtletně – souhrnná písemná práce, na konci každého pololetí žák píše pololetní písemnou práci.

Ročník: 2	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Význam písemného styku

Žák:

- *seznáme se s významem písemné korespondence, která slouží k dorozumění mezi lidmi, obchodními partnery, úřady, peněžními ústavy aj.,*
- *umí rozdělit písemnosti na obchodní, úřední, aj.,*

- *orientuje se v práci s knihou,*
- *dodržuje hygienu (sezení) a bezpečnost při psaní.*

Učivo:

- 1.1 Písemný styk – získání a předávání informací
 - 1.2 Rozdělení písemností a členění písemností podle obsahu
 - 1.3 Ověření techniky psaní – opisy textu
-

2. Stylizace textů

Žák:

- *zvládá manipulaci se slovy, větami,*
- *umí individuální stylizaci přizpůsobit situaci,*
- *používá jazykové příručky – Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny apod.*

Učivo:

- 2.1 Zásady při psaní dopisů
 - 2.2 Sloh obchodního dopisu, psychologie při psaní dopisů
 - 2.3 Postup při stylizaci dopisů
-

3. Úprava adres na obálkách

Žák:

- *umí rozlišit jednotlivé obálky,*
- *zvládá vymežit adresáta, odesilatele, adresové pásmo, adresové pole, stavěcí značku,*
- *dodržuje zásady při psaní adres na obálkách.*

Učivo:

- 3.1 Druhy obálek
 - 3.2 Vymezení adresového pole a adresového pásma
 - 3.3 Adresa odesilatele, adresa adresáta, řádkování, PSČ
 - 3.4 Označení údaje o způsobu doručení (př. Doporučeně)
-

4. Tvorba obchodního dopisu

Žák:

- *umí rozdělit dopis na tři základní části,*
- *dodržuje ustálenou slovní zásobu, ustálené formulace v písemnostech a stavbu textové části,*
- *umí graficky upravit text.*

Učivo:

- 4.1 Normalizovaná úprava obchodního dopisu (ČSN 01 6910 a ČSN 88 6101)
 - 4.2 Části obchodního dopisu
 - 4.3 Zásady stylizace a psychologie obchodního dopisu
-

5. Písemnosti při obchodování

Žák:

- *umí vymežit kupujícího a prodávajícího,*
- *dodržuje správné vyjadřování v jednotlivých písemnostech.*

Učivo:

- 5.1 Písemnosti při uzavírání obchodních smluv
- 5.2 Písemnosti při plnění obchodních smluv

5.3 Písemnosti při porušování obchodních smluv

6. Písemnosti při řízení a organizaci podniku

Žák:

- vyhotovuje písemnosti spojené s obchodním provozem a studijním oborem,
- vyjadřuje se písemně věcně správně, jasně, srozumitelně a odborně.

Učivo:

- 6.1 Přehled písemností, jejich forma a jazyková stránka
 - 6.2 Příkazy a pokyny nadřízených pracovníků
 - 6.3 Písemné doklady o pracovních cestách
 - 6.4 Příprava porady a záznam jednání
-

7. Personální písemnosti

Žák:

- vyhotovuje obchodní dopisy věcně, jazykově a formálně v souladu s normalizovanou úpravou písemností.

Učivo:

- 7.1 Přijímání nových pracovníků – žádost o místo
 - 7.2 Životopis
 - 7.3 Pracovní smlouva
 - 7.4 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr
 - 7.5 Skončení pracovního poměru
-

8. Osobní dopisy

Žák:

- využívá získané znalosti a dovednosti,
- rozeznává dopisy bez předtisku.

Učivo:

- 8.1 Úprava osobních dopisů
- 8.2 Stylizace osobních dopisů
- 8.3 Dopisy společenského styku

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Obor: 37-41-M/06 Provoz a ekonomika dopravy**Týdně hodin za studium:** 4**Forma vzdělávání:** denní studium**Platnost:** od 1. 9. 2025**Cíle vzdělávacího předmětu**

Předmět Informatika vede žáky k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn., že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Přestože většina žáků přicházející ze základních škol již na určité úrovni prostředky výpočetní techniky ovládat umí, jsou jejich znalosti a dovednosti velmi nevyrovnané. Úkolem prvního ročníku je rozdílnou počáteční úroveň znalostí a dovedností žáků sjednotit. Cílem je, aby se pro žáka stal počítač běžným pracovním nástrojem, napomáhajícím řešení úkolů souvisejících se studiem i budoucí praxí.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Informatika je členěno do čtyř základních okruhů. Žáci jsou vzděláváni v oblasti digitálních technologií, tvorby, testování a provozu softwaru, zpracování dat, informací a modelování a také informačních systémů. Práce se základním programovým vybavením a se specializovanými programy. Většina učiva navazuje na základy položené na základní škole, žáci by však měli získat dovednosti, které jim umožní využívat všechny možnosti, které jim informatické vzdělávání nabízí. Důraz je kladen na znalosti využitelné v oboru.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Digitální technologie, Hardware, Software 2. Počítačové sítě a síťové služby 3. Bezpečnost v digitálním prostředí
2. ročník	1. Data, informace 2. Kódování 3. Modelování 4. Umělá inteligence
3. ročník	1. Tvorba, testování a provoz softwaru

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
	2. Tvorba a vývoj 3. Testování, běh a provoz
4. ročník	1. Informační systémy 2. Zpracování dat

Pojetí výuky

Vyučovací předmět Informatika má převážně všeobecně vzdělávací charakter. Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovými dotacemi. Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Látka je předváděna učitelem většinou na konkrétním příkladu, kdy žáci postupují společně s učitelem. Při použití metody výkladu bezprostředně následuje praktické procvičení vyloženého učiva. Ve výuce se klade důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Je uplatňován též projektový přístup s využitím mezipředmětových vztahů (komplexní praktické úlohy umožňující aplikaci širokého spektra vědomostí a dovedností žáka i z jiných předmětů) a metody problémového vyučování. Každý žák řeší zadané úkoly na svém počítači, ale některé rozsáhlejší zadání řeší žáci ve skupinách, ve kterých si rozdělí jednotlivé úkoly a naučí se spolupracovat.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je založeno na několika formách. Vycházíme z pozorování žáka při řešení zadaných úkolů, schopnosti flexibilně řešit problémy. Teoretické znalosti jsou kontrolovány pomocí tematických testů a praktické dovednosti jsou hodnoceny na základě zpracování samostatných úkolů. Při hodnocení se klade důraz na praktické dovednosti před teoretickými znalostmi. Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je obeznámen s problematikou duševního vlastnictví a Autorského zákona a je tak veden k poznání, že k demokratické společnosti patří nejen práva, ale i zodpovědnost ve vztahu k druhým subjektům. S žáky je vedena diskuse o legálním a nelegálním získávání softwaru, hudby a filmů tak, aby si uvědomili rovnost mezi duševním a fyzickým vlastnictvím.

Člověk a svět práce

Žák se prakticky po celou dobu studia ICT učí využívat výpočetní techniku ve svém oboru, kde využije zejména znalostí programů kancelářských balíků (textový editor, tabulkový procesor a prezentace). Důležitá je i znalost problematiky sítí a komunikace všemi formami, které nabízí a také orientace v grafických systémech CAD. Příklady mohou čerpat z praxe.

Člověk a životní prostředí

Žáci při práci s internetem vyhledávají pro procvičení informace o pozitivních a negativních vlivech člověka a techniky na životní prostředí, tím jsou nenásilnou formou vedeni k zodpovědnosti ve vztahu k přírodě.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přináší vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Žáci v Informatickém vzdělávání jsou vedeni k hlubšímu porozumění principů, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení, které uplatní při řešení i

neinformatických problémů. Dále ke kritickému posuzování vývoje technologií a jeho vlivu na různé aspekty života člověka, společnosti a životního prostředí; zvažování příležitosti a rizik a snažili se rizika minimalizovat.

Ročník: 1.

1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Digitální technologie, Hardware, Software

Žák:

- *identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano;*
- *rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové;*
- *popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly;*
- *rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat;*
- *na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí;*
- *efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;*

Učivo:

- 1.1 Historie - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost
- 1.2 Současnost - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty
- 1.3 Periferie - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory
- 1.4 Souborový systém a paměťová úložiště
- 1.5 Operační systémy
- 1.6 Software - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií)
- 1.7 Zařízení s vestavěnými systémy

2. Počítačové sítě a síťové služby

Žák:

- *porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna;*
- *rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat;*
- *identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad.*

Učivo:

- 2.1 Internet - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti
- 2.2 Typy sítí - vlastnosti různých sítí, internet věcí
- 2.3 Infrastruktura sítě - fyzická a logická, typy síťových zařízení, servery a datová centra
- 2.4 Cloud - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace
- 2.5 Webové aplikace a služby - hypertextový formát dat, URL adresa a doména

3. Bezpečnost v digitálním prostředí

Žák:

- chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit;
- kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně;
- v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučených systémů.

Učivo:

- 3.1 Útoky na technologie – způsoby útoků, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování)
- 3.2 Sociotechnické útoky - metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat)
- 3.3 Digitální identita - elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy
- 3.4 Digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií
- 3.5 Sledování uživatele - algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

Ročník: 2.

1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Data, informace

Žák:

- interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů;
- odhaluje chyby v datech;
- formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model;
- převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému.

Učivo:

- 1.1 Data a informace, interpretace dat
- 1.2 Informace a množství informace v datech
- 1.3 Chyby v datech a kontrola dat

2. Kódování

Žák:

- porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí;

- *aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu.*

Učivo:

- 2.1 Kódování informací a dat
 - 2.2 Záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě
 - 2.3 Datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video)
 - 2.4 Zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka
-

3. Modelování**Žák:**

- *formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model;*
- *převéde data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému.*

Učivo:

- 3.1 Model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa)
 - 3.2 Vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat
 - 3.3 Statistické zpracování dat, odhad a předpovědi
-

4. Umělá inteligence**Žák:**

- *zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence.*

Učivo:

- 4.1 Typy umělé inteligence
- 4.2 Umělá inteligence - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika

Ročník: 3.	1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Tvorba, testování a provoz softwaru**Žák:**

- *na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace;*
- *rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní.*

Učivo:

- 1.1 Požadavky a analýza
- 1.2 Problémy - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení

1.3 Analýza - dekompozice (rozložení) problému

2. Tvorba a vývoj**Žák:**

- navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou;
- ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska;
- vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci.

Učivo:

- 2.1 Základní koncepce - tvorba programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly);
- 2.2 Algoritmy - návrh algoritmů a datových struktur
- 2.3 Zápis algoritmu - vhodné formy (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk)
- 2.4 Komponenty - využívání hotových komponent

3. Testování, běh a provoz**Žák:**

- testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu;
- spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě.

Učivo:

- 3.1 Chyby programu - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí
- 3.2 Testování - způsoby a druhy testování softwaru
- 3.3 Zdroje - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů
- 3.4 Program, software - verze programu, instalace a aktualizace programu, nápověda a licence programu
- 3.5 Závady - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu

Ročník: 4.	1 hodina týdně, 31 týdnů, celkem 31 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence**1. Informační systémy****Žák:**

- analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek;
- vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání;
- vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory;
- navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů.

Učivo:

- 1.1 Informační systémy - účel a charakteristika informačního systému nebo služby
 - 1.2 Typy informačních systémů - veřejné nebo oborové informační systémy a služby
 - 1.3 Uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace)
 - 1.4 Uživatelské účty - role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech
-

2. Zpracování dat

Žák:

- *identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat;*
- *navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat;*
- *třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru;*
- *navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny.*

Učivo:

- 2.1 Datové záznamy – entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory
 - 2.2 Procesy - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému
 - 2.3 Zdroje záznamů - informační systémy (např. databáze, souborový systém, síťové služby)
 - 2.4 Vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů)
 - 2.5 Hromadné zpracování dat - export a import
-

EKONOMIKA**Obor:** 75-41-M/01 Sociální činnost**Týdně hodin za studium:** 2**Forma vzdělávání:** denní studium**Platnost:** od 1. 9. 2025**Cíle vzdělávacího předmětu**

Cílem této vzdělávací oblasti je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a naučí se orientovat v právní úpravě podnikání. Součástí je učivo o marketingu a managementu a využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní. Důležitá je také znalost fungování finančního trhu, národního hospodářství a EU. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru. Vzdělávací oblast je úzce propojena s průřezovým tématem člověk a svět práce a se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání.

Charakteristika učiva

Učivo se zaměřuje na jednotlivé tematické celky vycházející z RVP, které vymezují základní ekonomické pojmy, formy podnikání v ČR i zemích EU, majetek podniku, podnikové činnosti a zásady hospodaření, mzdy a problematiku daní a finančního trhu a národního hospodářství daného státu a EU. Důraz je kladen na finanční gramotnost. Učivo je propojeno s předmětem účetnictví.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
4. ročník	1. Podnikání 2. Finanční vzdělávání 3. Marketing 4. Management 5. Daně

Pojetí výuky

Dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Ekonomika mají žákům umožnit přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj, změny v ekonomickém životě a spoluvytvářet předpoklady pro uplatnění v pracovním a občanském životě. Předmět vede žáky k tomu, aby základní komunikační dovednosti, sociální a personální vztahy stavěli na základech tolerance a demokratické společnosti a poctivosti. Ve vyučovacím předmětu Ekonomika lze uplatnit jak frontální, tak skupinové vyučování. Výklad nového učiva se aplikuje na příkladech z praxe, je zařazen potřebný počet vyučovacích hodin na řešení a procvičování praktických příkladů. Průběžně se sledují vývojové změny v daném odvětví a oboru, volí se vhodné a účinné pracovní metody a formy, učivo se neustále aktualizuje. Vhodně jsou zařazovány informace, rozhovory či samostatná vystoupení na aktuální témata. Ve výuce se uplatňuje práce s konkrétními právními normami, vyhledávání potřebných informací a vyplňování dokladů. Žáci využívají moderní prostředky výpočetní techniky.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Znalosti žáků jsou ověřovány krátkými učitelskými testy (průběžně), ústním zkoušením, praktickými projektovými úkoly. Hodnocení spočívá v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, pozornost je věnována sebehodnocení žáků. Každý žák by měl být zkoušen 1x za pololetí, hlavní podklad pro hodnocení je jeho verbální projev,

zejména pochopení a použití odborné terminologie. Krátké učitelské testy jsou ukládány za jednotlivá probíraná témata, hodnotí se schopnost samostatné aplikace získaných poznatků. Praktické projektové úkoly pomáhají žákům pochopit ekonomickou problematiku, hodnotí se schopnost samostatně vyhledávat a správně aplikovat získané informace potřebné pro zpracování zadaného úkolu. Hodnocení by mělo být tolerantní a napomáhat k vytváření vědomého úsilí o zlepšení s ohledem na individuální možnosti a meze každého jedince.

Prínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní – vyjadřovat se ústně a písemně přiměřeně situaci, zpracovávat písemný materiál, vysvětlovat a znázorňovat ekonomickou problematiku, číst s porozuměním a využívat informace získané četbou (noviny, časopisy, internet).

Sociální a personální – využívat metody sebepoznání, sebekontroly a seberegulace, rozvíjí u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi, přijímá odpovědnost za vlastní práci i za práci ostatních, kladně přistupuje k hodnocení svých vlastních výkonů ze strany okolí.

Pracovní (odborné) – v rámci možností a podmínek školy vést žáky k pozitivnímu vztahu k budoucímu povolání, k identifikaci a analyzování problémů, zvažování možností jejich řešení, vybírat a navrhnout optimální řešení, vytvářet základní předpoklady pro uplatnění v živnostenském podnikání jak z hlediska profesních dovedností, tak z hlediska potřeby aktivního přístupu k nalezení profesního uplatnění

Předmětem prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - v učivu Podnik a podnikání v tržní ekonomice, Management, Finanční trhy, Národní hospodářství a EU.

Člověk a svět práce - v učivu Podnik a podnikání, Management.

Člověk a digitální svět - lze uplatnit u všech témat.

Člověk a životní prostředí - v učivu Základní ekonomické pojmy a Podnik a podnikové činnosti.

Metody a formy vhodné k realizaci průřezových témat jsou diskuse, besedy, exkurze, vhodně zvolené referáty. Partnerem při výuce je Úřad práce, který ji obohacuje o konkrétní informace týkající se oblasti povolání, zaměstnání a trhu práce.

Ročník: 4.	2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Podnikání

Žák:

- rozlišuje různé druhy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky,
- vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet,
- na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu,
- stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období,

- rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů,
- vypočítá výsledek hospodaření,
- vypočítá čistou mzdu, vysvětlí zásady daňové evidence.

Učivo:

- 1.1 Podnikání podle živnostenského zákona
 - 1.2 Podnikání podle zákona o obchodních korporacích
 - 1.3 Podnikatelský záměr
 - 1.4 Zakladatelský rozpočet
 - 1.5 Povinnosti podnikatele
 - 1.6 Trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena
 - 1.7 Náklady, výnosy, zisk, ztráta
 - 1.8 Mzda časová a úkolová a jejich výpočet
 - 1.9 Zásady daňové evidence
-

2. Finanční vzdělávání**Žák:**

- orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku,
- vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory,
- vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu,
- orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby,
- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům,
- charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění.

Učivo:

- 2.1 Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk, plastikové peníze
 - 2.2 Měna, kurz měny, kurzovní lístek, virtuální měna
 - 2.3 Bankovní soustava – centrální banka, komerční banky
 - 2.4 Úvěrové produkty, úroková míra, úročení, RPSN
 - 2.5 Finanční trh – subjekty, finanční investice
 - 2.6 Burzy
 - 2.7 Pojišťovnictví, zákonné pojištění, komerční pojistné produkty
 - 2.8 Inflace a její vliv na finanční investice
-

3. Marketing**Žák:**

- vysvětlí, co je marketingová strategie,
- zpracuje jednoduchý průzkum trhu,
- na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru.,

Učivo:

- 3.1 Podstata marketingu
 - 3.2 Průzkum trhu
 - 3.3 Marketingový mix – produkt
 - 3.4 Marketingový mix – cena
 - 3.5 Marketingový mix – distribuce
 - 3.6 Marketingový mix - propagace
-

4. Management

Žák:

- vysvětlí tři úrovně managementu,
- popíše základní zásady řízení,
- zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru.

Učivo:

- 4.1 Vývoj managementu
 - 4.2 Funkce managementu – plánování
 - 4.3 Funkce managementu – organizování
 - 4.4 Funkce managementu – rozhodování
 - 4.5 Funkce managementu – vedení
 - 4.6 Funkce managementu – kontrola
-

5. Daně

Žák:

- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství,
- charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát,
- provede jednoduchý výpočet daní,
- vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob,
- provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění,
- vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.

Učivo:

- 5.1 Státní rozpočet, rozpočtová politika státu
 - 5.2 Daně a daňová soustava
 - 5.3 Výpočty daní přímých a nepřímých
 - 5.4 Daňové a účetní doklady
 - 5.5 Daňová přiznání
 - 5.6 Zdravotní pojištění
 - 5.7 Sociální pojištění
 - 5.8 Ostatní příjmy státního rozpočtu
 - 5.9 Výdaje státního rozpočtu
-

Obor:75-41-M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 8

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Výuka směřuje k základním znalostem v oblasti historie a hudební nauky. Je zaměřena na hudební, pěvecké a hudebně – pohybové návyky. Ty pak využívá při práci s klienty, zejména s dětmi předškolního věku a s dětmi s psychickými a tělesnými poruchami. Hudební činnost je tedy volena adekvátně věku a zdravotnímu stavu klientů. Výuka rozvíjí esteticko – emocionální citění a vnímání. Ukazuje význam umění a tvůrčí činnosti pro rozvoj osobnosti. Zprostředkovává klientům kontakt s hudebním uměním, zejména prostřednictvím lidové a umělé písně, poslechem klasické i moderní hudby, hudebně pohybových her a muzikoterapie.

Charakteristika učiva

Učivo se skládá z dějin světové, evropské a české hudby. Charakterizuje jednotlivá období v dějinách a informuje o životě a díle významných hudebních skladatelů a osobností. Žáci získávají základní znalosti v hudební nauce. Jsou schopni napsat a orientovat se v jednoduchém notovém zápisu, určit jeho tóninu. Seznamují se s pěveckými návyky, jako je správné dýchání, rozezpívání, postoj a tvoření hlavového tónu. Pokoušejí se o improvizaci lidové písně. Na základě naučených písní si sami tvoří vlastní zpěvník. Mají přehled o hudebním názvosloví a pojmech, orientují se v druzích hudebních nástrojů a hudebních formách. Ovládají metodiku nácvičku písně v předškolních zařízeních spojenou s pohybem a hrou na tělo a Orffovy hudební nástroje. Žáci dále získají základní znalosti z oboru muzikoterapie. A jsou prakticky seznámeni s jednoduchými muzikoterapeutickými hrami, které jsou zaměřeny zejména na některé negativní stavy a postoje klientů vůči okolí. Budují svůj vztah k hudbě poslechem klasických i současných hudebních směrů a proudů.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	Dějiny světové a evropské hudby – včetně klasicismu Hudební nauka – základní pojmy, názvosloví, stupnice C-dur Nácvik lidových a umělých písní Úvod do hudební didaktiky a metodiky
2. ročník	Dějiny světové a evropské hudby – od romantismu po 20. století Hudební nauka – upevnění znalostí, stupnice, hudební nástroje a formy Nácvik lidových a umělých písní Metodika a hlasová výchova
3. ročník	Dějiny české hudby, současná populární hudba Hudební nauka – základy intonace, intervaly, hudební zkratky a označení Nácvik lidových a umělých písní Hudebně – pohybová výchova, metodika v MŠ
4. ročník	Muzikoterapie – teoretický úvod a jeho pojetí v historickém, filosofickém a hudebně – psychologickém kontextu

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
	2. Muzikoterapeutické hry 3. Nácvič lidových a umělých písní 4. Samostatná metodická příprava pro MŠ, prezentace

Průřezová témata a kompetence

Občan v demokratické společnosti

V rámci hodin hudební výchovy a následné praxe v mateřských školách a sociálních zařízeních je žák veden k asertivnímu chování, kultivovanému vyjadřování. Má úctu ke starším a nemocným lidem, dovede s nimi komunikovat, starat se o ně a pozitivním způsobem naplnit čas strávený s nimi. Děti pak dovede zaujmout hudebně pohybovou činností. U všech věkových skupin je též vhodné užití muzikoterapie.

Člověk a životní prostředí

Žák chápe vliv člověka na životní prostředí, uvědomuje si nebezpečí, která člověk svým nezodpovědným chováním může přivodit. Musí rozlišovat vhodnost chování k lidem, se kterými pracuje, a dbát na jejich bezpečnost, zejména při hudebně – pohybových a muzikoterapeutických hrách.

Člověk a svět práce

Ve své praxi přicházejí žáci do kontaktu s různými osobami rozličného věku, mentálně, či fyzicky postiženými. Uvědomují si existenci problémů a těžkostí u ostatních lidí a snaží se jim zpříjemnit čas, který s nimi tráví, např. komunikací, zpěvem, ale i poslechem hudby.

Člověk a digitální svět

Žáci aktivně vyhledávají potřebné informace ze všech oblastí hudební výchovy. Jsou vedeni k jejich kritickému hodnocení, k jejich zpracování, vyhodnocení a následné reprodukci. Dovedou odlišit podstatné.

Pojetí výuky

Výuka hudební výchovy s metodikou probíhá – při půlených hodinách - v učebně Hv, která je vybavena přehrávačem CD, hudebními nástroji (kytara, piano, Orffovy nástroje), přehledným vývojem hudby na nástěnných tabulích, zpěvníky, poslechovými skladbami a tabulí s notovou osnovou. Vyučování je zaměřeno na praktickou část hudební výchovy. Výuka celé třídy je pak realizována v domovské učebně každé třídy a je zaměřena převážně na teorii. Žáci si hlavně v teoretické části dělají zápisy do svých sešitů, na učivo z hudební nauky pak mají notový sešit. Dále používají zpěvníky „ Já písnička“ první a druhý díl. Důraz je kladen na praktické uplatnění znalostí zejména z didaktiky a metodiky hudební výchovy, kde se ukazuje a nacvičuje metodický postup nácvič hudebně – pohybové hodiny v mateřských školách i v jiných sociálních zařízeních. Žáci jsou vedeni k samostatnosti. Totéž platí o zpěvu a muzikoterapeutických hrách. Hudební výchova komplexně souvisí s dalšími vyučovacími předměty, zejména s výtvarnou výchovou s metodikou, literaturou, dějepisem, sociální a výchovnou činností, sociálními vztahy a komunikací. Její součástí jsou také kulturní vystoupení, koncerty, divadelní a filmová představení a besedy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni průběžně v každém pololetí z těchto činností:

- prezentace libovolné písně
- notový zápis
- dějiny hudby, teorie didaktiky, metodiky a muzikoterapie, záleží na ročníku.

- d) ve třetím a čtvrtém ročníku budou hodnoceni i z praktického předvedení nácvičku písně v mateřské škole.

Hodnocení je také ovlivněno přístupem žáka k předmětu a jeho aktivitou. Je bráno v úvahu, že každý má hudební nadání na jiné úrovni. Důležitá je však snaha a ochota spolupracovat s učiteli ve škole i na odborné praxi.

Hodnocení má komplexní charakter a řídí se klasifikační stupnicí klasifikačního řádu školy.

Ročník: 1.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Dějiny světové a evropské hudby včetně klasicismu

Žák:

- *seznáme se s periodizací dějin hudby, uvědomuje si, jak se hudba projevovala v životě lidí, v jednotlivých vývojových obdobích,*
- *orientuje se ve vývoji hudebních nástrojů a hudebních forem,*
- *poznává život a dílo nejvýznamnějších představitelů.*

Učivo:

- 1.1 Periodizace
 - 1.2 Pravěk a starověk
 - 1.3 Středověk, ars antiqua, ars nova
 - 1.4 Renesance
 - 1.5 Baroko
 - 1.6 Klasicismus
-

2. Hudební nauka

Žák:

- *osvojuje si základy hudební nauky, noty, pomlky,*
- *seznamuje se se základní stupnicí C-dur,*
- *rozlišuje takty,*
- *snaží se o jednoduchý notový zápis a vytleskání rytmu.*

Učivo:

- 2.1 Notová osnova, houslový klíč, taktová čára
 - 2.2 Druhy not a pomlky dle délky trvání
 - 2.3 Druhy not podle výšky, stupnice C-dur
 - 2.4 Druhy taktů, vytleskávání rytmu, taktování
-

3. Nácviček písní

Žák:

- *snaží se interpretovat asi deset písní,*
- *učí se správnému dýchání a postoji při zpěvu a tvoření hlavového tónu,*
- *rozlišuje písně lidové a umělé,*
- *nacvičuje zejména vánoční písně a koledy na vystoupení.*

Učivo:

- 3.1 Nácviček dýchání a správného přednesu písně

- 3.2 Tempo, dynamika, frázování, přízvuky (akcenty), zabarvení hlasu
- 3.3 Nácvič písní lidových, umělých, koled
- 3.4 Nácvič kánonu

4. Úvod do hudební didaktiky a metodiky

Žák:

- *je seznámen se základní charakteristikou didaktiky hudební výchovy,*
- *uvědomuje si vliv a funkci hudby v lidském životě, její cíle,*
- *zjišťuje, jak dosáhnout určité motivace u dětí předškolního věku.*

Učivo:

- 4.1 Hudební výchova jako součást esteticko-výchovných předmětů, rysy, činitelé
- 4.2 Cíle informační, formální, vloh, schopnosti, dovednosti
- 4.3 Metody a formy

Ročník: 2.	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Dějiny evropské a světové hudby od romantismu po 20. století

Žák:

- *seznámí se s charakteristickými znaky hudebního romantismu a impresionismu a dílem a životem významných osobností,*
- *je informován o trendech zábavné hudby 19. století a jazzu,*
- *seznamuje se s hudbou 20. století a jejími novými směry,*
- *jsou mu vysvětlovány některé hudební formy – např. opera, balet, symfonie, opereta, muzikál.*

Učivo:

- 1.1 Romantismus a novoromantismus
- 1.2 Impresionismus a jazz
- 1.3 Zábavná hudba 19. století
- 1.4 Nové hudební směry v klasické hudbě 20. století

2. Hudební nauka

Žák:

- *si upevňuje názvy not, pomlk, taktů,*
- *učí se tvořit durové a mollové stupnice do 3 křížků a 1 béčka,*
- *bude schopen přečíst zápis jednoduché lidové písně,*
- *orientuje se v hudebních nástrojích a složení symfonického orchestru.*

Učivo:

- 2.1 Základní hudební pojmy a názvosloví
- 2.2 Stupnice durové a mollové, kvartový a kvintový kruh
- 2.3 Hudební nástroje a symfonický orchestr

3. Nácvič písní

Žák:

- *učí se další umělé i lidové písně, rozezpívání,*
- *vede si svůj zpěvníček se seznamem písní,*

- *pokouší se o správný samostatný přednes písně,*
- *připravuje se na kulturní vystoupení.*

Učivo:

- 3.1 Nácvič písní za doprovodu kytary nebo klavíru
- 3.2 Rozezpívání, procvičování správného přednesu písně
- 3.3 Samostatná prezentace písně

4. Hudební metodika a praktikum**Žák:**

- *seznamuje se s hlasovou výchovou v předškolních zařízeních,*
- *je informován o zaměstnání v mateřských školách,*
- *učí se metodice nácvič jednoduché říkanky a lidové písně s doprovodem Orffových nástrojů a hry na tělo.*

Učivo:

- 4.1 Hudební dovednosti a schopnosti- výška, síla, barva a délka tónu
- 4.2 Stavba hodiny, průběh zaměstnání
- 4.3 Metodika nácvič písně a říkadla
- 4.4 Orffovy nástroje a hra na tělo

Ročník: 3.	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence**1. Dějiny české hudby a současná populární hudba****Žák:**

- *seznamuje se stručně s nejstaršími dějinami české hudby po národní obrození,*
- *učí se podrobněji o B. Smetanovi, A. Dvořákovi, L. Janáčkovi a dalších významných osobnostech české hudby 19. a 20. století,*
- *orientuje se v současné rockové a popové hudbě a připravuje si o ní referáty.*

Učivo:

- 1.1 Česká hudba od 9. století po národní obrození
- 1.2 Významné české hudební osobnosti 19. a 20. století
- 1.3 Populární hudba od 50. let 20. století
- 1.4 Některé proudy moderní hudby v současnosti

2. Hudební nauka**Žák:**

- *procvičuje notové zápisy,*
- *seznamuje se s intervaly a základy intonace,*
- *rozlišuje a poznává význam hudebních zkratk a označení.*

Učivo:

- 2.1 Notové zápisy podle diktátu a čtení ze zpěvníků
- 2.2 Intervaly- rozdělení, základy intonace
- 2.3 Hudební zkratky a označení tempa, dynamiky, italské názvosloví

3. Návčik písní

Žák:

- pokračuje v návčiku lidových a umělých písní,
- nacvičuje písně s jednoduchým doprovodem,
- učí se písně v jiných jazycích, např. v angličtině
- dál si vede svůj zpěvník a připravuje se na kulturní vystoupení.

Učivo:

- 3.1 Návčik písní i současných autorů, písně dětské, folkové, muzikálové, tradicionály, gospely
 - 3.2 Užití Orffových nástrojů při zpěvu
 - 3.3 Návčik písní v cizích jazycích
 - 3.4 Příprava na kulturní vystoupení
-

4. Hudební metodika a praktikum

Žák:

- seznamuje se s významem, cíly, úkoly a formami hudebně – pohybové výchovy,
- připravuje prakticky návčik několika jednoduchých písní a říkadel,
- spojuje s návčikem písně i pohyb, tanec a nástroje.

Učivo:

- 4.1 Hudebně – pohybová výchova – cíle, úkoly
 - 4.2 Formy hudebně – pohybové výchovy, rytmická cvičení a gymnastika
 - 4.3 Návčik říkadel a písní s tancem a pohybem a Orffovými nástroji
-

Ročník: 4.

2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Muzikoterapie

Žák:

- získává základní informace o tomto novém oboru,
- seznamuje se s historickým vývojem vlivu hudby na člověka,
- zjišťuje souvislosti s filosofií a psychologií,
- teoreticky i prakticky se seznamuje s jednoduchými muzikoterapeutickými hrami a jejich působením na člověka,
- učí se cíleně poslouchat hudbu.

Učivo:

- 1.1 Základní pojednání v historickém, filosofickém a hudebně – psychologickém kontextu
 - 1.2 Definice a současné směry a perspektivy
 - 1.3 Hudba léčí vztahem a spojení muzikoterapie s psychologií
 - 1.4 Muzikoterapie v praxi
-

2. Hudební nauka

Žák:

- opakuje a procvičuje notové zápisy,
- seznamuje se s tónikou, dominantou a subdominantou,
- získává stručné informace o kvintakordu a septakordu,
- se zapojuje do muzikoterapeutických her.

Učivo:

- 2.1 Notové zápisy
 - 2.2 Tónika, dominanta, subdominanta v C-dur, G-dur, D-dur, a - moll
 - 2.3 Obraty kvintakordu a septakordu v jednoduchých tóninách
 - 2.4 Muzikoterapeutické hry
-

3. Návčik písní

Žák:

- *opakuje a procvičuje písně podle vlastního seznamu,*
- *učí se další i vícehlasé písně,*
- *připraví vlastní prezentaci,*
- *se připravuje na kulturní vystoupení.*

Učivo:

- 3.1 Opakování a procvičování písní
 - 3.2 Návčik nových písní
 - 3.3 Vlastní prezentace
 - 3.4 Návčik kulturního vystoupení
-

4. Hudební metodika a praktikum

Žák:

- *samostatně připraví a prezentuje návčik jednoduché písně,*
- *doprovází ji hrou na Orffovy nástroje,*
- *spojí hudební složku s jednoduchým pohybem,*
- *děti správně motivuje, zařadí dechová cvičení, naučí slova,*
- *se samostatně prezentuje v hodině.*

Učivo:

- 4.1 Průběh zaměstnání v mateřské škole
- 4.2 Metodika návčiku písně
- 4.3 Prezentace žáků
- 4.4 Příprava seminární práce

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost
Forma vzdělávání: denní studium
Platnost: od 1. 9. 2025

Týdně hodin za studium: 2

Cíle vzdělávacího předmětu

Předmět Právní nauka tvoří spolu s předměty Ekonomika a Účetnictví povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání. Jde o stěžejní předmět, který rozvíjí a doplňuje znalosti získané ve společenskovedních a odborných ekonomických předmětech. Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetencí, aby žáci chápali nutnost vzdělávání, sebevzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné kariéry, uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky a práva při řešení ekonomických problémů. Důraz je kladen na práci se zdroji ekonomických a právních informací, samostatné vyhledávání a správné interpretaci a využití poznatků a informací. Žáci si osvojují dovednost sledovat průběžně aktuální dění, dodržovat příslušné právní předpisy včetně předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany a uměli uplatňovat oprávněné nároky v případě pracovního úrazu.

Úkolem předmětu je poskytnout žákům základní poznatky o právu České republiky, o právním řádu, systému práva a o odvětvích, které mají vztah k budoucímu povolání. Vyučovací předmět seznámí žáky se základními právními pojmy, se základy správního občanského, obchodního, živnostenského, pracovního i trestního práva a vede žáky k samostatné orientaci v právních předpisech i jejich aplikaci v obchodní praxi i v občanském životě.

Tento předmět je součástí profilové části maturitní zkoušky.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Právní nauka je zařazeno ve 4. ročníku studia a spolu s předměty Obchodní korespondence, Účetnictví a Ekonomika tvoří základ pro budoucí povolání žáků. Učivo předmětu Právní nauka se velice úzce prolíná s předmětem Účetnictví - zejména v tématech – právní úprava účetnictví, evidence účetnictví, účetní doklady, smlouvy, s předmětem Ekonomika – živnostenské podnikání, obchodní společnosti, s předmětem Informační technologie – elektronická komunikace, s předmětem Obchodní korespondence – jednoduché právní písemnosti.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
4. ročník	1. Základy práva2. Rodinné právo3. Správní řízení4. Pracovní právo5. Občanské právo6. Trestní právo

Pojetí výuky

Předmět Právní nauka vede žáky ke schopnosti orientovat se v základních právních pojmech. Získané dovednosti umožňují přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj a spoluvytvářet předpoklady pro uplatnění v pracovním i občanském životě. Žáci si vytvářejí takovou

hodnotovou orientaci, která je důležitá pro fungování a zdokonalování demokracie. Žáci pracují s denním a odborným tiskem, ze kterého zpracovávají formou referátů aktuální informace z oblasti práva. Při výuce se sledují změny v daném odvětví, učivo se neustále aktualizuje a aplikuje se na příkladech z právní praxe. Ve vyučovacím předmětu se volí vhodné a účinné metody a formy výuky – frontální výuka, skupinová výuka, výklad spojený s příklady z praxe, referáty a promítání videa, návštěva soudu, práce s literaturou – orientace v právních předpisech, využívají se prostředky informační a komunikační technologie.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení ze znalostí jednotlivých právních odvětví. Při ústním zkoušení je kladen důraz na souvislost projevu a jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva včetně dovedností intelektových. Po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány písemné práce. U písemného projevu je kladen důraz na věcnou správnost, přesnost, přehlednost, pečlivost vyhotovení. Součástí hodnocení je i individuální práce studentů. Při klasifikaci je také zohledněna práce žáka v hodině a jeho zájem o danou problematiku. Důraz je kladen i na schopnost samostatné aplikace získaných poznatků v praxi.

Klíčové kompetence

Komunikativní – vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat. Formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

Sociální a personální – efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, dále se vzdělávat. Pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly. Pracovat v týmu a vytvářet vstřícné mezilidské vztahy.

Pracovní (odborné) – v rámci možností a podmínek školy vést žáky k pozitivnímu vztahu k budoucímu povolání, k identifikaci a analyzování problémů, zvažování možnosti jejich řešení, vybírat a navrhopvat optimální řešení. Samostatné orientace v právních předpisech a jejich aplikace na konkrétní případy v obchodní praxi i v občanském životě. Využívat prostředky informační a komunikační technologie – získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu, pracovat s informacemi.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – předmět Právní nauka rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné občanské rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nezbytné právní znalosti a dovednosti pro argumentaci v diskusích o problémech běžného občanského života.

Člověk a svět práce – při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby si průběžně uvědomovali význam učiva pro jejich úspěšné rozhodování o dalším vzdělávání a kariéře.

Člověk a životní prostředí – výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnost zdraví při výkonu práce.

Člověk a digitální svět – žáci se učí samostatně práci při vyhledávání informací pomocí internetu, rozvíjejí práci s informacemi a komunikačními prostředky.

Metody a formy vhodné k realizaci průřezových témat jsou diskuse, vhodně zvolené referáty, exkurze. Partneři při výuce jsou Úřad práce, soudy, firmy, které je obohacují o konkrétní informace týkající se oblasti podnikání, peněžnictví, povolání, zaměstnání a trhu práce.

Ročník: 4.

2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Základy práva

Žák:

- vysvětlí základní pojmy,
- orientuje se v uspořádání právního řádu, druzích právních předpisů a vztazích mezi nimi,
- vyjmenuje základní právní odvětví včetně základních pramenů práva,
- na konkrétních příkladech rozliší platnost a účinnost právních norem,
- pracuje se sbírkou zákonů,
- vysvětlí rozdíl fyzické a právnické osoby,
- vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany,
- popíše činnost policie, soudů, advokacie a notářství,
- vysvětlí způsobilost člověka k právním úkonům a trestní odpovědnost.

Učivo:

- 1.1 Stát a právo
- 1.2 Právní řád
- 1.3 Právní normy
- 1.4 Právní vztahy
- 1.5 Právní skutečnosti
- 1.6 Systém práva
- 1.7 Právo, právní stát a spravedlnost
- 1.8 Právní ochrana občanů
- 1.9 Soudy v ČR, soudci, notáři a advokáti

2. Rodinné právo

Žák:

- identifikuje dokumenty zajišťující právní ochranu institutu rodiny,
- charakterizuje zásady rodinného práva,
- charakterizuje alternativní formy soužití a objasní možné příčiny vedoucí ke změnám rodinné soužití,
- chápe manželství jako základ tradičního modelu rodiny a popíše jeho možné formy,
- objasní povinnosti a závazky, které z manželského svazku pro manželé vyplývají,
- seznámí se s institutem rozvodu manželství.

Učivo:

- 2.1 Zásady a prameny rodinného práva
- 2.2 Právní a společenské formy soužití
- 2.3 Změny právního zakotvení rodiny a manželství v historických souvislostech
- 2.4 Podmínky uzavření manželství

2.5 Vzájemná práva a povinnosti manželů

2.6 Rozvod

2.7 Náhradní rodinná péče

3. Správní řízení

Žák:

- *charakterizuje správní řízení a popíše jeho průběh,*
- *identifikuje účastníky správního řízení,*
- *seznáme se s možnostmi obrany proti rozhodnutí ve správním řízení.*

Učivo:

3.1 Podněty pro zahájení správního řízení

3.2 Správní řízení – průběh, účastníci, vyrozumění účastníků

3.3 Obrana proti rozhodnutí ve správním řízení

4. Pracovní právo

Žák:

- *vyhledává informace o nabídkách zaměstnání,*
- *orientuje se v problematice poskytované podpory nezaměstnaným,*
- *vysvětlí pojmy zaměstnavatel, zaměstnanec, jejich práva a povinnosti,*
- *popíše povinné i další náležitosti pracovní smlouvy,*
- *uvede způsoby vzniku a zániku pracovně-právního vztahu,*
- *posoudí možnosti rozvržení pracovní doby a přestávek v práci,*
- *objasní nárok zaměstnance na dovolenou,*
- *posoudí odlišnost pracovních podmínek pro ženy a mladistvé,*
- *odlišuje pracovní smlouvu a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr,*
- *rozlišuje různé druhy odpovědnosti za škodu ze strany zaměstnance a zaměstnavatele.*

Učivo:

4.1 Pojem a prameny pracovního práva

4.2 Účastníci pracovně-právních vztahů

4.3 Vznik pracovního poměru

4.4 Pracovní smlouva

4.5 Změny pracovního poměru

4.6 Skončení pracovního poměru

4.7 Pracovní doba

4.8 Dovolená na zotavenou

4.9 Pracovní podmínky žen a mladistvých

4.10 Překážky v práci

4.11 Pracovní řád, pracovní kázeň, BOZP

4.12 Odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu

4.13 Práce konané mimo pracovní poměr

4.14 Úřady práce

5. Občanské právo

Žák:

- rozlišuje věci hmotné a nehmotné,
- objasní význam ochrany osobnosti,
- vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví,
- uvede předpoklady dědictví a druhy dědění,
- rozlišuje zástavní a zadržovací právo,
- orientuje se v problematice věcných břemen,
- popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv,
- vysvětlí, jak správně postupovat při reklamaci,
- popíše průběh občanského soudního řízení.

Učivo:

- 5.1 Pojem a prameny občanského práva
 - 5.2 Ochrana osobnosti
 - 5.3 Věcná práva
 - 5.4 Závazková práva
 - 5.5 Dědické právo
 - 5.6 Občanské soudní řízení, jeho průběh, opravné prostředky
-

6. Trestní právo

Žák:

- rozlišuje trestní právo hmotné a procesní,
- odlišuje trestný čin od přestupku,
- vyjmenovává podmínky trestní odpovědnosti,
- vysvětlí protiprávní jednání a právní následky trestní odpovědnosti,
- rozlišuje tresty a ochranná opatření,
- diskutuje o alternativních trestech, o problémech kriminality a vězeňství,
- popíše průběh trestního řízení.

Učivo:

- 6.1 Pojem a prameny trestního práva
- 6.2 Trestní právo hmotné
- 6.3 Trestní právo procesní
- 6.4 Specifika trestné činnosti mladistvých

Obor: Sociální činnost 75-41-M/01

Týdně hodin za studium: 12

Forma vzdělání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Přímá péče a osobní asistence zajišťuje žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče klientům. Přípravuje je na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, a to jak s klienty v zařízení sociálních služeb, tak v domácím prostředí. Žáci se naučí komunikovat s klienty, organizovat si práci, dodržovat postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně hygienické předpisy. Součástí je také etická, společenská a estetická výchova žáků zaměřená na vytváření návyků, postojů a osobních vlastností žádoucích pro práci v sociálních službách.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby jednali s klienty taktně, s úctou a empatií, chránili klientovo soukromí a dbali dodržování jeho práv.

Charakteristika učiva

Obsahová náplň předmětu je rozčleněna na výuku:

- teoretickou – ve 1. - 4. ročníku (3 hodiny týdně);
- učební praxi - ve 3. ročníku (6 hodin týdně).

Výuka probíhá v učebně pečovatelské, kde probíhá i praktická činnost, kdy si žáci ověřují teoretické vědomosti v praxi. Také zde probíhá vysvětlování složitější látky a praktických úkonů, které vyžadují menší skupinu žáků.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Úvod do pečovatelské 2. Etika v práci pečovatele Péče o pomůcky, lůžko a jeho úprava 3. Ošetřovatelský proces a potřeby nemocných 4. Obvazová technika 5. Péče o lůžko klienta 6. Léčebné a vyšetřovací polohy 7. Dekubity, prevence dekubitů, péče o klienta
2. ročník	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence 2. Základy hygieny a epidemiologie, nozokomiální nákazy 3. Sledování fyziologických funkcí pacienta 4. Péče o základní potřeby klientů
3. ročník	1. Péče o seniory 2. Problematické situace v péči o seniory 3. Paliativní péče 4. Zátěž pracovníků v přímé péči
4. ročník	1. Civilizační nemoci, prevence, péče o klienty 2. Péče o děti do tří let

Pojetí výuky

Výuka předmětu Přímá péče a osobní asistence probíhá tak, aby žák po absolvování předmětu byl schopen v obslužné péči o klienty v zařízeních sociálních služeb i v domácím prostředí, naučil se pracovní postupy, zásady bezpečnosti při práci. Součástí je etická a společenská výchova, zaměřena na vytváření návyků, postojů a osobních vlastností pro pracovníky v sociálních službách. Obsahový okruh má úzkou vazbu na Vzdělávání pro zdraví a biologicko-ekologické vzdělávání.

Hodnocení výsledků žáků

V základní podobě vychází z pětistupňové klasifikace dle klasifikačního řádu školy. Po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány písemné práce, kde je kladen důraz na správnost, přehlednost a přesnost vyhotovení.

Hodnocení učební praxe bude probíhat na základě písemného vyjádření pracoviště o pracovním výkonu žáka, přístupu, docházce a chování.

Klíčové kompetence

Komunikativní - žáci se naučí komunikovat s klienty, součástí je také etické a společenské vystupování, žáci jsou vedeni k tomu, aby s klienty jednali taktně, s úctou a empatií, chránili klientovo soukromí a jeho práva.

Kompetence k učení – žáci by měli být schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a umět je uplatnit ve své práci.

Sociální a personální-žáci by měli umět využívat a rozvíjet své vědomosti a dovednosti, využívat metody sebekontroly a sebepoznání, umět uplatnit porozumění k osobnosti klienta. Nést odpovědnost za svou práci.

Pracovní (odborné) - žák by zvládnout problematiku bezpečnosti a ochrany při práci, péči o mobilního i nemobilního klienta, pomoc klientům v domácnosti, péči o děti do tří let. Měli by zvládnout pomoc klientům v sociálních službách. Umět provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů. Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce.

Občanské kompetence-žák by měl uznávat hodnoty života, dodržovat zákony a respektovat práva ostatních, jednat v souladu s morálními principy. Odpovědně, iniciativně a samostatně jednat a zajímat se o politické dění.

Kompetence k pracovnímu uplatnění - žák by měl mít přehled o možnostech pracovního uplatnění, znát práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů, mít odpovědný přístup k vlastní pracovní budou a celoživotně se vzdělávat.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti - předmět Přímá péče a osobní asistence rozvíjí znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědné jednání a rozhodování. Umět zvolit potřebné volby a formy nezbytné v občanském i pracovním životě.

Člověk a svět práce - při výuce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a budování profesní kariéry.

Člověk a životní prostředí - výuka je především zaměřena na vhodné utváření životního stylu a hodnotové orientace člověka.

Člověk a digitální svět-žáci se naučí využívat prostředků informační a komunikační technologie při řešení úloh i při přípravě na budoucí život a profesi.

Ročník: 1.

3 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Úvod do pečovatelství

Žák:

- *orientuje se v charakteristice a cílech pečovatelství,*
- *charakterizuje vývoj pečovatelství.*

Učivo:

- 1.1 Hlavní cíle pečovatelství
 - 1.2 Charakteristické rysy pečovatelství
 - 1.3 Uplatnění pečovatele
 - 1.4 Kompetence pečovatele
 - 1.5 Péče o nemocné v historii
 - 1.6 Vývoj ošetrovatelského školství
-

3. Etika a práce pečovatele

Žák:

- *charakterizuje osobnost pečovatele,*
- *zvládá etické normy pečovatele,*
- *dokáže popsat fáze ošetrovatelského procesu,*
- *dokáže popsat potřeby klienta.*

Učivo:

- 2.1 Etika a pečovatelství
 - 2.2 Etické normy v práci pečovatele
 - 2.3 Charakteristika zralé osobnosti pečovatele
 - 2.4 Předpoklady k práci pečovatele
 - 2.5 Mlčenlivost
-

3. Ošetrovatelský proces a potřeby nemocného

Žák:

- *dokáže objasnit fáze ošetrovatelského procesu,*
- *charakterizuje potřeby klienta,*
- *orientuje se v ošetrovatelské a sociální dokumentaci.*

Učivo:

- 3.1 Fáze ošetrovatelského procesu
 - 3.2 Ošetrovatelská a sociální dokumentace
 - 3.3 Potřeby nemocných
-

4. Obvazová technika

Žák:

- *zná typy obvazů,*
- *v praxi dokáže jednotlivé typy obvazování.*

Učivo:

- 4.1 Šátkové obvazy
 - 4.2 Obinadlové obvazy
 - 4.3 Obvazy z pružných hmot
 - 4.4 Technika obvazů
-

5. Péče o lůžko klienta

Žák:

- *zná typy lůžek,*
- *vyjmenuje pomocná zařízení lůžka,*
- *zvládá úpravu prázdného lůžka,*
- *zvládá úpravu lůžka s klientem.*

Učivo:

- 5.1 Typy lůžek
 - 5.2 Pomocná zařízení lůžka
 - 5.3 Úprava prázdného lůžka
 - 5.4 Úprava lůžka s klientem
-

6. Léčebné a vyšetřovací polohy

Žák:

- *orientuje se v léčebných a vyšetřovacích polohách,*
- *dokáže popsat význam těchto poloh,*
- *Zvládá změny poloh a manipulaci s klientem.*

Učivo:

- 6.1 Léčebné a polohy
 - 6.2 Vyšetřovací polohy
 - 6.3 Vynucené polohy
 - 6.4 Změny poloh a manipulace s klientem
-

7. Prevence dekubitů

Žák:

- *dokáže definovat dekubit,*
- *zná klasifikaci dekubitů,*
- *umí objasnit prevenci dekubitů,*
- *popíše péči o klienta s dekubity.*

Učivo:

- 7.1 Definice a faktory vzniku dekubitu
 - 7.2 Místa vzniku dekubitů
 - 7.3 Prevence dekubitů
 - 7.4 Léčení a ošetřování dekubitů
-

Ročník: 2.

3 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence

Žák:

- *dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,*
- *doloží nejčastější příčiny úrazu na pracovišti i v domácnosti,*
- *dokáže informovat klienta a kolegy o prevenci úrazů (poskytnout první pomoc),*
- *je schopen uvést povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka,*
- *užívá pracovní a kompenzační pomůcky.*

Učivo:

- 1.1 Pracovněprávní problematika BOZP
 - 1.2 Bezpečnost a ochrana klientů i pracovníků sociálních služeb
 - 1.3 Prevence úrazů a infekčních onemocnění
 - 1.4 Bezpečnost užívání pomůcek a technických zařízení
-

2. Základy hygieny a epidemiologie

Žák:

- *objasní hygienické požadavky týkající se sociálních služeb, oblasti prevence úrazů a infekčních onemocnění,*
- *zvládá hygienu u chodících i ležících klientů,*
- *zvládá hygienu dětí doma a v zařízení.*
- *je schopen popsat nozokomiální nákazy, prevenci*

Učivo:

- 2.1 Hygiena v prostředí sociálních zařízení, hygienické předpisy
 - 2.2 Hygiena ležících a chodících pacientů
 - 2.3 Hygiena dětí v domácnosti
 - 2.4 Hygiena dětí v zařízení
 - 2.5 Nozokomiální nákazy, prevence
-

3. Sledování fyziologických funkcí

Žák:

- *zvládá teorii o tělesné teplotě,*
- *dokáže prakticky změřit tělesnou teplotu, zasáhnou v případě vysoké TT,*
- *zná faktory a příznaky ovlivňující tělesnou teplotu,*
- *umí sledovat pulz a vyhodnotit,*
- *umí sledovat a vyhodnotit frekvenci dechu.*

Učivo:

- 3.1 Faktory ovlivňující tělesnou teplotu
 - 3.2 Hodnoty tělesné teploty
 - 3.3 Příznaky změněné tělesné teploty
 - 3.4 Měření a hodnocení pulzu
 - 3.5 Sledování dechu, hodnocení
-

4. Péče o základní potřeby klientů

Žák:

- *dokáže objasnit význam hygienické péče o klienta,*
- *popíše hygienickou péči o chodícího a ležícího klienta,*

- *zvládá zásady péče při zajištění hygieny klienta,*
- *umí objasnit imobilizační syndrom,*
- *je schopen popsat péči o dýchání, výživu, spánek a pohyb klienta,*
- *péče o klienta s bolestí.*

Učivo:

- 4.1 Péče o hygienu dospělých
- 4.2 Imobilizační syndrom
- 4.3 Péče o vyprazdňování
- 4.4 Péče o dýchání
- 4.5 Péče o výživu
- 4.6 Péče o spánek a odpočinek
- 4.7 Péče o klienta s bolestí
- 4.8 Péče o pohyb

Ročník: 3.

3 hodin týdně, 32 týdnů, celkem 96 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Péče o seniory

Žák:

- *dokáže popsat proces stárnutí,*
- *charakterizuje přípravu na stáří,*
- *dokáže objasnit psychické a sociální aspekty stárnutí,*
- *orientuje se v zásadách o domácí péči o klienta,*
- *umí objasnit kritéria ústavní péče.*

Učivo:

- 1.1 Stárnutí, stáří
- 1.2 Příprava na stáří
- 1.3 Psychické a fyzické aspekty stárnutí
- 1.4 Sociální aspekty stárnutí
- 1.5 Péče o seniory
- 1.6 Domácí péče o seniory
- 1.7 Nejčastější ošetrovatelské problémy v péči o seniory
- 1.8 Ústavní péče, kritéria

2. Problematické situace v péči o seniory

Žák:

- *dokáže popsat změny v životě seniora,*
- *je schopen popsat duševní poruchy ve stáří,*
- *je schopen popsat problematické chování ve stáří,*
- *popíše praktické zvládnání problémových situací,*
- *dokáže zvládnout komunikaci se seniory.*

Učivo:

- 2.1 Duševní poruchy ve stáří
- 2.2 Problematické chování ve stáří
- 2.3 Zvládnání problémových situací
- 2.4 Sexualita ve stáří
- 2.5 Komunikace se seniory
- 2.6 Příprava na stáří

Žák:

- *objasní proces smrti a umírání,*
- *zná aspekty paliativní péče,*
- *popíše význam hospice,*
- *je schopen hovořit o problematice eutanazie.*

Učivo:

- 3.1 Smrt a umírání
 - 3.2 Paliativní péče
 - 3.3 Hospicová péče
 - 3.4 Problematika eutanazie
-

4. Zátěž pracovníků v přímé péči**Žák:**

- *dokáže objasnit syndrom vyhoření pracovníků,*
- *popíše úskalí pomáhajících profesí,*
- *je schopen doložit základní předpoklady vzniku syndromu vyhoření,*
- *prevence syndromu vyhoření.*

Učivo:

- 4.1 Syndrom vyhoření
- 4.2 Úskalí pomáhajících profesí
- 4.3 Základná předpoklady pro vznik syndromu vyhoření
- 4.4 Prevence syndromu vyhoření

Ročník: 4.	3 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 93 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Civilizační nemoci**Žák:**

- *charakterizuje civilizační nemoci,*
- *orientuje se v příznacích civilizačních chorob,*
- *zná příznaky civilizačních chorob,*
- *dokáže zvládnout první pomoc (infarkt, mozková příhoda, diabetické koma),*
- *osvojí si péči o tyto klienty,*
- *orientuje se v prevenci civilizačních chorob.*

Učivo:

- 1.1 Hypertenze
 - 1.2 Ischemické choroby
 - 1.3 Diabetes
 - 1.4 Onkologické choroby
 - 1.5 Zdraví, nemoc, sociální dopady
 - 1.6 Prevence civilizačních chorob
 - 1.7 Zdravý životní styl
-

2. Péče o děti do tří let**Žák:**

- *popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění,*
- *osvojí si dovednosti a návyky potřebné pro péči o dítě do tří let,*
- *identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče,*
- *osvojí si chování k dětem i rodičům nemocného dítěte,*
- *uplatňuje při poskytování péče znalosti z jiných vyučovacích předmětů,*
- *uplatňuje efektivní organizaci práce, vede příslušnou dokumentaci.*

Učivo:

- 2.1 Péče o děti do tří let
- 2.2 Nejčastější dětská onemocnění
- 2.3 Výživové potřeby dětí
- 2.4 Chování k nemocným dětem a jejich rodičům
- 2.5 Raná péče
- 2.6 Organizace práce, dokumentace

Obor: Sociální činnost 75-41-M/01

Týdně hodin za studium: 8

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Řízení sociálních služeb seznamuje žáky se sociálními službami jako jedním z nástrojů sociální politiky. Podává základní přehled o významu, přístupech typech a součástech sociální politiky. Osvětluje základní problémy sociální politiky jako vědní disciplíny i jako praktické činnosti. Vede žáky k porozumění, cílům, principům a nástrojům sociální politiky, k orientaci v aktuálních problémech a způsobech jejich řešení.

Charakteristika učiva

Učivo je rozčleněno do čtyř postupných ročníků. Obsahový okruh má těsnou vazbu na oblast společenskovední a ekonomická témata. V průběhu studia je nutno sledovat aktuální problémy a změny v dané oblasti. Obsah učiva přispívá k realizaci průřezového tématu Člověk a jeho svět práce a k rozvoji pracovních a podnikatelských kompetencí žáků.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Sociální politika, základní charakteristika 2. Koncepce sociálního systému 3. Sociální situace a služby v našem městě
2. ročník	1. Systém státní sociální podpory 2. Systém státní sociální pomoci 3. Druhy dávek a služeb sociální pomoci
3. ročník	1. Sociální služby (ekonomika a management sociálních služeb) 2. Sociální práce jako profese 3. Sociální práce syndrom vyhoření 4. Poradenství v sociálních službách 5. Krizová intervence 6. Mediace 7. Skupinová práce 8. Streetwork
4. ročník	1. Vybrané sociální události 2. Sociálně právní ochrana 3. Sociální péče o staré občany, problémy stáří 4. Pomoc rodině s postiženým dítětem 5. Rodinná politika 6. Posuzování potřeb ohroženého dítěte

Pojetí výuky

Výuka předmětu Řízení sociálních služeb je vedena tak, aby žák po absolvování předmětu byl schopen se orientovat v systému sociální politiky státu, chápal pojmy používané v sociální politice, dokázal diskutovat a analyzovat problematiku záchranné sítě státu, orientoval se v návrzích, která mají zlepšovat sociální situaci potřebných.

Hodnocení výsledků žáků

V základní podobě vychází z pětistupňové klasifikace dle klasifikačního řádu školy. Ke klasifikaci se využívá didaktické testování. Po zvládnutí tématického celku nebo jeho části jsou zadávány písemné práce, kde je kladen důraz na správnost, přesnost a přehlednost vyhotovení. Významnou součástí je samostatná tvůrčí činnost, aktivní přístup k řešení problémových situací, aplikace získaných znalostí a dovedností z ostatních předmětů, osobní přínos v aktualizaci učiva.

Klíčové kompetence

Komunikativní:

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikačních situací;
- zpracovávat písemný materiál;
- vysvětlovat a znázorňovat sociální problematiku;
- využívat mediální informace.

Sociální a personální:

Žáci by měli být:

- učit se pracovat v týmu a podílet se na realizaci úkolů
- využívat metody sebepoznání, sebekontroly
- rozvíjet dovednost pracovat s druhými lidmi
- nést odpovědnost za vlastní práci

Pracovní (odborné) :

Absolventi by měli:

- podílet se na zajišťování sociálních služeb;
- poskytovat odbornou pomoc klientům sociálních služeb;
- orientovat se v sociální péči a právech klientů;
- schopnost navrhnout schopnou rehabilitaci;
- schopnost připravit preventivní program zabraňující tíživé životní situaci;
- podpora klientů ke zvládnutí tíživé sociální situace;
- schopnost spolupracovat s ostatními pracovníky v sociálních službách;
- organizování sociálních služeb;
- provádění účinné intervence.

Občanské kompetence

Absolventi by měli:

- uznávat hodnoty života, spoluodpovědnost za zdraví ostatních;
- uvědomovat si kulturní a národní hodnoty;
- odpovědně, iniciativně a samostatně jednat nejen ve vlastním zájmu;
- zajímat se o politické dění;
- dodržovat zákony, respektovat práva ostatních;
- jednat v souladu s morálními principy.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění;
- mít odpovědný přístup k vlastní pracovní budoucnosti;

- mít reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů;
- umět získávat informace o pracovních a vzdělávacích možnostech;

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti - předmět Sociální činnost rozvíjí znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědné jednání a rozhodování. Umět zvolit potřebné volby a formy nezbytné v občanském i pracovním životě.

Člověk a svět práce - při výuce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a budování profesní kariéry.

Člověk a životní prostředí - výuka je především zaměřena na vhodné utváření životního stylu a hodnotové orientace člověka.

Člověk a digitální svět - žáci se naučí využívat prostředků informační a komunikační technologie při řešení úloh i při přípravě na budoucí život a profesi.

Ročník: 1.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Sociální politika, základní charakteristika

Žák:

- vysvětlí funkce, cíle, principy, typy sociální politiky,
- charakterizuje objekty a subjekty sociální politiky,
- objasní, jakou stát plní úlohu v rámci sociální politiky, v evropském kontextu.

Učivo:

- 1.1 Definice a cíl sociální politiky
 - 1.2 Typy sociální politiky
 - 1.3 Funkce sociální politiky
 - 1.4 Objekty a subjekty sociální politiky
 - 1.5 Role státu v sociální politice
-

2. Koncepce sociálního systému

Žák:

- popíše systém sociálního zabezpečení,
- vysvětlí důvody a cíle sociálního opatření v ČR,
- posoudí realizaci sociálního opatření v ČR,
- analyzuje dominantní problémy v ČR, v regionu.

Učivo:

- 2.1 Zdravotní politika-péče o zdraví, funkce státu ve zdravotní politice
- 2.2 Zdravotní pojištění, zdravotní pojišťovny, sociální pojištění
- 2.3 Placení pojistného- povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele
- 2.4 Nemocenské pojištění, nemocenské dávky a mateřské dávky, ošetřovné, vyrovnávací příspěvek

3. Sociální situace a služby v našem městě

Žák:

- zjistí a popíše situaci v našem městě,
- charakterizuje možnosti sociální podpory a služeb v našem městě,
- orientuje se v poradenské činnosti a preventivní činnosti v našem městě,
- orientuje se v terénních, ambulantních a pobytových službách v našem městě.

Učivo:

- 3.1 Sociální služby, základní oblasti
- 3.2 Členění služeb podle místa poskytování
- 3.3 Pobytové služby
- 3.4 Cíl sociálních služeb

Ročník: 2.	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Systém státní sociální podpory

Žák:

- popíše systém státní sociální podpory,
- orientuje se v rozdělení jednotlivých dávek,
- popíše řízení o dávkách, životní minimum, společné posouzení osob.

Učivo:

- 1.1 Druhy dávek- rozdělení
- 1.2 Funkce státní sociální podpory
- 1.3 Vybrané pojmy /nezaopatřené dítě, příjem rozhodný pro přiznání dávky, posuzované osoby

2. Systém státní sociální pomoci

Žák:

- popíše systém státní sociální pomoci,
- orientuje se ve formách pomoci,
- objasní rozsah, význam a účel sociální pomoci,
- vymezí životní a existenční minimum,
- charakterizuje dávky hmotné nouze, nárok na dávky starých občanů a občanů s postižením.

Učivo:

- 2.1 Význam a účel sociální pomoci
- 2.2 Rozdělení a vymezení skupin občanů
- 2.3 Životní a existenční minimum
- 2.4 Hmotná nouze, nárok na dávky pro staré osoby a osoby a postižením

3. Druhy dávek a služeb sociální pomoci

Žák:

- *orientuje se v sociálních službách,*
- *vysvětlí podmínky příspěvku na péči,*
- *popíše dávky a služby rodinám s dětmi, starším a postiženým občanům*
- *charakterizuje dávky a služby občanům v mimořádných životních situacích.*

Učivo:

- 3.1 Zákon o sociálních službách
- 3.2 Příspěvek na péči
- 3.3 Dávky a služby rodinám s dětmi
- 3.4 Dávka a služby starým občanům a občanům s postižením
- 3.5 Dávky a služby dezintegrovaným občanům a v mimořádných případech

Ročník: 3.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Sociální služby, ekonomika a management sociálních služeb

Žák:

- *charakterizuje management v sociálních službách,*
- *popíše osobnost manažera,*
- *orientuje se v činnostech managementu v sociálních službách,*
- *objasní rozvoj osobností sociálního pracovníka,*
- *vysvětlí podmínky sociálních služeb klientům.*

Učivo:

- 1.1 Management v sociální práci, systém sociálních služeb
 - 1.2 Osobnost manažera
 - 1.3 Prevence chyb, orientace na klienta
 - 1.4 Rozvoj osobnosti pracovníka sociálních služeb, požadavky na pracovníky
 - 1.5 Práva klientů sociálních služeb
-

2. Sociální práce jako projekt

Žák:

- *definuje sociální práci*
- *vysvětlí základní pojmy-sociální problém, soc. událost, případ,*
- *charakterizuje základní metody sociální práce a etiku,*
- *charakterizuje osobnost sociálního pracovníka a jeho funkce,*
- *zhodnotí požadavky na pracovníka v sociálních službách,*
- *charakterizuje základní kategorie pracovníků v sociálních službách,*
- *zvládá správní a administrativní postupy a základní techniky sociálního šetření.*

Učivo:

- 2.1 Základní definice sociální práce
 - 2.2 Výcvik, funkce sociální práce
 - 2.3 Uplatňování etiky v sociální práci
 - 2.4 Kvalita v sociálních službách
 - 2.5 Administrativa, techniky sociálního šetření
-

3. Sociální práce a syndrom vyhoření

Žák:

- *objasní syndrom vyhoření,*
- *charakterizuje podmínky syndromu vyhoření,*
- *ovládá systém prevence syndromu vyhoření.*

Učivo:

- 3.1 Syndrom vyhoření-příznaky
 - 3.2 Projevy syndromu vyhoření
 - 3.3 Podmínky vzniku vyhoření
 - 3.4 Prevence syndromu vyhoření
-

4. Poradenství

Žák:

- *vysvětlí podmínky poskytování služeb,*
- *poskytne klientovi základní radu a pomoc,*
- *pomáhá podáním jednoduchých věcných informací,*
- *pomáhá prostřednictvím psychologického náhledu*
- *umí klientovi objasnit cíle*

Učivo:

- 4.1 Základní a odborné poradenství
 - 4.2 Pomoc a poradenství
 - 4.3 Poradenství a vedení
 - 4.4 Mezilidské vztahy
 - 4.5 Průběh poradenského procesu
 - 4.6 Poradenské intervence
 - 4.7 Osobnost poradce
 - 4.8 Odbornost poradce
 - 4.9 Vedení poradenského rozhovoru
-

5. Krizová intervence

Žák:

- *objasní pojem a příčiny krize,*
- *charakterizuje chování člověka v krizi,*
- *popíše typy, průběh a řešení krize,*
- *ovládá krizovou intervenci.*

Učivo:

- 5.1 Pojem a příčiny krize
 - 5.2 Chování člověka v krizi
 - 5.3 Typy a průběh krize
 - 5.4 Řešení krize, svépomoc a vzájemná pomoc
 - 5.5 Krizová intervence
-

6. Mediace

Žák:

- *vysvětlí metodu mediace,*
- *popíše cíle, principy a výhody mediace,*
- *orientuje se v typech vhodných pro mediaci.*

Učivo:

- 6.1 Mediaci-metoda a její cíle
- 6.2 Principy mediace
- 6.3 Role a dovednosti mediátora
- 6.4 Proces mediace, fáze
- 6.5 Mediaci v ČR

7. Skupinová práce

Žák:

- *orientuje se ve skupinových aktivitách,*
- *seznámí se se skupinovou psychoterapií,*
- *vysvětlí vliv technického rozvoje na skupinu,*

Učivo:

- 7.1 Skupinové aktivity
- 7.2 Skupinová psychoterapie
- 7.3 Hnutí svépomocných a podpůrných skupin
- 7.4 Vliv technického rozvoje na skupiny

8. Streetwork

Žák:

- *popíše pojem, historii a zavedení streetworku v ČR,*
- *objasní cílové postupy,*
- *vysvětlí formy práce a typy činností.*

Učivo:

- 8.1 Pojem streetwork, historie
- 8.2 Zavedení streetworku v ČR
- 8.3 Cílové skupiny streetworku
- 8.4 Formy práce a typy činností
- 8.5 Prostorové zázemí

Ročník: 4.

2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Vybrané sociální události

Žák:

- *popíše pojem chudoba,*
- *vysvětlí příčiny vzniku chudoby,*
- *na příkladech vysvětlí vztah: stáří a chudoba, děti a chudoba, feminizace chudoby, handicap Chudoba, etnické minority a chudoba, skrytá chudoba,*
- *vysvětlí deprivaci, jako následek chudoby.*

Učivo:

- 1.1 Chudoba
- 1.2 Vymezení chudoby
- 1.3 Příčiny chudoby
- 1.4 Deprivace jako následek chudoby

2. Sociálně právní ochrana

Žák:

- *orientuje se bezpečnosti a ochraně při práci,*
- *charakterizuje právní ochranu dětí a dospělých,*
- *vysvětlí úkoly veřejného ochránce práv.*

Učivo:

- 2.1 Bezpečnost a ochrana při práci
 - 2.2 Sociálně právní ochrana dětí
 - 2.3 Sociálně právní ochrana dospělých
 - 2.4 Veřejný ochránce práv
-

3. Sociální péče o staré občany, stárnutí

Žák:

- *charakterizuje stárnutí,*
- *popíše možnou přípravu na stáří,*
- *vysvětlí možnosti bydlení,*
- *popíše sociální péči o staré občany,*
- *vysvětlí zdravý životní styl ve stáří.*

Učivo:

- 3.1 Definice stárnutí
 - 3.2 Ekonomická situace, příprava na stáří
 - 3.4 Pomoc a význam rodiny ve stáří
 - 3.5 Sociální a zdravotnické služby
-

4. Sociální péče o rodinu s postiženým dítětem

Žák:

- *uvede problematiku v integraci dětí s postižením,*
- *seznáme se s formami pomoci rodinám dítěte s postižením,*
- *charakterizuje možnosti péče v denních zařízeních, ústavech.*

Učivo:

- 4.1 Problematika integrace
 - 4.2 Formy pomoci rodinám dětí s postižením, raná péče
 - 4.3 Denní a ústavní péče o děti s postižením
-

5. Rodinná politika

Žák:

- *charakterizuje rodinnou politiku,*
- *popíše systém podpory rodiny ve světě,*
- *zná rodinné hodnoty, generační otázky,*
- *dokáže posoudit funkčnost rodiny a její význam,*
- *popíše typy služeb poskytovaných rodinám.*

Učivo:

- 5.1 Definice moderní rodinné politiky
- 5.2 Systém podpory rodin ve světě
- 5.3 Rodinné hodnoty, generační vazby
- 5.4 Posuzování funkčnosti rodiny
- 5.5 Typy služeb poskytovaných rodinám

6. Posuzování potřeb ohroženého dítěte

Žák:

- *posoudí přístup k ohroženým dětem,*
- *orientuje se v potřebách dětí a posuzování podmínek,*
- *dokáže posoudit vhodnost řešení situace ohroženého dítěte,*
- *orientuje se v náhradní rodinné péči.*

Učivo:

- 6.1. Komplexní přístup k ohroženým dětem
- 6.2 Posuzování podmínek ohrožených dětí
- 6.3 Posouzení vhodnosti řešení
- 6.4 Náhradní rodinná péče

SOCIÁLNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

Obor: 75- 41- M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 9

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Žáci si osvojí vybrané poznatky a dovednosti z pedagogiky a naučí se je aplikovat při práci s klienty. Dále se naučí připravovat a realizovat různé výchovné a volnočasové aktivity (esteticko-výchovné, pracovní, pohybové aj.). Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci se sociálními klienty. Pro přípravu žáků na výchovnou a zájmovou činnost s klienty se využívá také vybrané učivo a požadované kompetence stanovené v RVP v jiných vzdělávacích oblastech, např. z estetického vzdělávání, tělesné výchovy (zvláště zdravotní tělesné výchovy), ICT, apod., i náměty průřezových témat.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do čtyř postupných ročníků, ve kterých se žáci postupně seznámí se základy pedagogiky, obecné pedagogiky, teorií výchovy, sociální pedagogikou, teoriemi her, andragogikou, speciální pedagogikou. Naučí se používat diagnostické metody v pedagogice, dramaturgii ve výuce, různé techniky terapie a seznámí se s estetickou výchovou.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Úvod do pedagogiky 2. Rodina 3. Pedagogické zásady a metody 4. Složky výchovy 5. Systém vzdělávání v ČR
2. ročník	1. Úvod do speciální pedagogiky 2. Terapie ve speciální pedagogice 3. Obory speciální pedagogiky
3. ročník	1. Vývoj jedince z hlediska vzdělávání 2. Pedagogika volného času 3. Sociální pedagogika 4. Pedagogické směry ve vzdělání
4. ročník	1. Osobnostní a dramatická výchova

Pojetí výuky

Výuka částečně navazuje na základní znalosti z oblasti výchov, získaných při základním vzdělání a rozvíjí dále poznatky a zkušenosti získávaných během studia střední školy z dalších předmětů. Vyučování probíhá ve flexibilní třídě s možností úpravy a přizpůsobení se probírané látce. Zvláště v hodinách estetiky a dramatické výchovy. Studenti se během studia postupně seznamují s jednotlivými zařízeními sociální péče, ať už formou exkurzí nebo kulturních vystoupení (různé svátky) či pomoci při aktivitách daného zařízení. Žáci se učí formou přednášek, ale také samostatně vyhledávat, zpracovávat, srovnávat informace.

Hodnocení výsledků

Žáci jsou hodnoceni za prokázané znalosti z probírané látky, dále za aktivitu při výuce a kulturních vystoupeních. Při hodnocení se přihlíží k tvorbě vlastního sborníku vytvářet si vlastní názor, vlastní sborník her a činností rozvíjejících a aktivizujících klienty. Důraz je kladen na vlastní angažovanost žáků a kulturní mluvený projev, schopnost orientovat se v dané problematice. Vhodný přístup ke klientovi.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- vytvoření demokratického prostředí ve třídě a škole, které je založeno na vzájemném respektování
- promýšlení a stanovení priorit výchovy k demokratickému občanství, opírající se o znalost osobnosti žáků, jejich názorů a postojů
- ve volbě metod a forem výuky, které napomáhají rozvoji sociálních a osobnostních kompetencí

Člověk a životní prostředí

pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka jako jednoho z činitelů lidského vývoje

utváření životního stylu, hodnotové orientace člověka

Člověk a svět práce

- Hlavním cílem je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a budování profesní kariéry.
- Škola poskytuje žákům základní orientaci ve světě práce a vzdělávání.

Člověk a digitální svět

- Realizace tohoto tématu spočívá ve zdokonalování efektivně využívat prostředků informační a komunikační technologie v profesním i běžném životě. Žáci se naučí využívat tyto technologie při řešení úloh i při přípravě na vyučování a tvoří si tak základ pro další využití při sebevzdělávání i při výkonu povolání.

Ročník: 1.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Úvod do pedagogiky

Žák:

- objasní přínos pedagogiky a jejich disciplín pro sociálně výchovnou činnost,
- zdůvodní funkci výchovy a vzdělávání v životě jedince i společnosti, v sociální péči,
- užívá správně pedagogickou terminologii a základní pedagogické pojmy,
- objasní vliv okolí na jedince a výchovu,
- vysvětlí základní metody pedagogické diagnostiky.

Učivo:

- 1.1. Vybrané kapitoly u obecné pedagogiky
 - 1.2. Základní pedagogické pojmy
 - 1.3. Metody pedagogické diagnostiky
-

2. Rodina

Žák:

- *charakterizuje rodinu její funkce v trendech současné doby a její problematiku, kulturní variabilitu,*
- *porovná vývojové trendy rodiny ve světě, objasní vliv ekonomiky a sociální politiky na fungování rodiny,*
- *objasní vliv rodiny na vývoj a výchovu dítěte,*
- *uvede formy sociální pomoci v rodině,*
- *zodpoví nezastupitelnost výchovy v rodině,*
- *charakterizuje funkci, činnost a prostředí vzdělávacích a sociálně výchovných zařízení.*

Učivo:

2.1. Rodina, funkce rodiny, role v rodině, typy rodin, patologie v rodině

2.2. Rodinná výchova, přístupy ve výchově

3. Pedagogické zásady a metody

Žák:

- *dovede aplikovat obecné pedagogické zásady a výchovné metody při individuální i skupinové práci s klienty,*
- *analyzuje podmínky sociálně výchovné práce s klientem nebo se skupinou,*
- *volí vhodné výchovné metody.*

Učivo:

3.1 Pedagogické zásady

3.2 Metody výchovy – působící na rozum, vůli a cit

3.3 Výchova při individuální a skupinové práci s klienty

4. Složky výchovy

Žák:

- *charakterizuje jednotlivé složky výchovy,*
- *objasní význam, cíle a prostředky složek výchovy v podmínkách sociálně výchovné práce s klientem.*

Učivo

4.1 Charakteristika jednotlivých složek výchovy – estetická, etická, pracovní, rozumová, tělesná, multikulturní, enviromentální, mediální

4.2 Význam, cíle a prostředky složek výchovy

Ročník: 2.	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Úvod do speciální pedagogiky

Žák:

- *vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky,*
- *používá vybrané pojmy a metody speciální pedagogiky,*
- *charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci, potřeby, možnosti vzdělávání a výchovy, sociálního začlenění.*

Učivo:

- 1.1 Vybrané kapitoly ze speciální pedagogiky
- 1.2 Pojmy speciální pedagogiky
- 1.3 Metody a prostředky speciální pedagogiky
- 1.4 Socializace, integrace a inkluze handicapovaných

2. Terapie ve speciální pedagogice

Žák:

- *je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky,*
- *orientuje se ve specifických potřebách jednotlivých druhů postižení,*
- *doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti.*

Učivo:

- 2.1 Význam terapií, individuální a skupinová terapie
- 2.2 Charakteristika jednotlivých terapií – muzikoterapie, ergoterapie, arteterapie, dramaterapie, taneční a pohybová terapie, biblioterapie, zooterapie

3. Obory speciální pedagogiky

Žák:

- *vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky,*
- *používá vybrané pojmy speciální pedagogiky,*
- *charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením,*
- *je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty metody a prostředky speciální pedagogiky.*

Učivo:

- 3.1 Obory speciální pedagogiky-logopedie, surdopedie, ortopedie, etopedie, somatopedie, psychopedie
- 3.2 Péče o jednotlivé skupiny klientů
- 3.3 Vývojové poruchy učení
- 3.4 Problematika ADHD(LMD)

Ročník: 3.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Systém vzdělávání v ČR

Žák:

- *objasní principy a zásady školské politiky ČR,*
- *popíše systém vzdělávání v ČR včetně možnosti získání daného stupně vzdělávání a kvalifikace.*

Učivo:

- 1.1 Principy a zásady školské politiky
- 1.2 Systém vzdělávání v ČR, stupně vzdělávání
- 1.3 Kvalifikace a rekvalifikace

2. Vývoj jedince z hlediska vzdělávání

Žák:

Střední škola, příspěvková organizace, Bohumín, Husova 283

- *charakterizuje vývoj jedince z hlediska výchovy a vzdělávání,*
- *charakterizuje strukturu činnosti jedince v předškolním a školním věku,*
- *zduvodní důležitost hry a herních činností,*
- *objasní zvláštnosti učení dospělých, používá pedagogické metody a zásady při práci s dospělými,*
- *chápe význam uplatňování nových trendů v aktivizaci seniorů,*
- *využívá odpovídajícím způsobem motivace.*

Učivo:

- 2.1 Výchova v předškolním a školním věku
- 2.2 Vybrané kapitoly z andragogiky a gerontopedagogiky
- 2.3 Celoživotní vzdělávání, evropský koncept celoživotního vzdělávání

3. Pedagogika volného času

Žák:

- *charakterizuje funkce volného času a zájmových činností pro děti i dospělé, analyzuje pozitiva a rizika přístupů k využívání volného času, popíše z tohoto pohledu činnost zařízení, které osobně poznal,*
- *využívá odpovídajícím způsobem motivace*

Učivo:

- 3.1 Pedagogika volného času – pojetí, definice, funkce, základní druhy činnosti, faktory ovlivňující volný čas
- 3.2 Zájmová činnost ve volném čase
- 3.3 Školská zařízení pro výchovu mimo vyučování, Základní umělecké školy, kulturní a sportovní instituce, organizace pro děti, mládež a dospělé
- 3.4 Nové metody práce v oblasti volného času – animace, zážitková pedagogika

4. Sociální pedagogika

Žák:

- *uvede příklady sociálně patologických jevů, jejich příčiny a prevenci,*
- *pracuje s odbornou literaturou a dalšími zdroji informací.*

Učivo:

- 4.1 Vybrané kapitoly ze speciální pedagogiky

5. Pedagogické směry ve vzdělání

Žák:

- *Charakterizuje pedagogické směry ve vzdělání, posoudí jejich využití v praxi.*

Učivo:

- 5.1 Vybrané kapitoly z jin pedagogiky
- 5.2 Alternativní směry v pedagogice

Ročník: 4.

3 hodiny týdně, 31 týdnů celkem 93 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Osobnostní a dramatická výchova

Žák

- *je schopen improvizace, pracuje s hlasem, výrazně vypráví, recituje a čte,*
- *používá různé aktivizační a dramatické hry při práci s klientem,*
- *vytváří si zásobník – portfolio her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity a využívá je při práci s klienty,*
- *využívá masových medií pro aktivaci a vzdělávání klientů,*
- *orientuje se v používání masových medií a snaží se o zvyšování počítačové gramotnosti u klientů,*
- *orientuje se v používání multimediální techniky a zásadách bezpečnosti.*

Učivo:

- 1.2. Teorie her
- 1.3. Metodické vedení hry
- 1.4. Hra v roli
- 1.5. Praktické činnosti k aktivizaci klienta
- 1.6. Tvorba zásobníku her

SOCIÁLNÍ VZTAHY A KOMUNIKACE**Obor:**75-41-M/01 Sociální činnost**Týdně hodin za studium:** 8**Forma vzdělávání:** denní studium**Platnost:** od 1. 9. 2025**Cíle vzdělávacího předmětu**

Obsah předmětu významně formuje personální a komunikativně sociální kompetence žáků, učí je rozumět psychickému prožívání a chování klientů sociálních služeb, aplikovat vhodné přístupy při práci s klienty a kontaktu s jejich příbuznými, využívat získané dovednosti i v běžném životě. Učí žáky odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace. Tím se rozvíjí i dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance, etnické, náboženské a jiné snášenlivosti a bezpředsudkového přístupu k lidem.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do čtyř postupných ročníků, ve kterých se žáci postupně seznámí se základy psychologie jako vědního oboru a dále se základy obecné a vývojové a sociální psychologie.

Ročník	Rozdělení tematických celků do ročníků
1. ročník	1. Psychologie 2. Psychika a psychologie osobnosti 3. Vývojová psychologie
2. ročník	1. Teorie hodnocení osobnosti 2. Člověk ve skupině z hlediska sociální psychologie
3. ročník	1. Náročné životní situace a sebevýchovy
4. ročník	1. Sociální interakce 2. Osobnost výchovného pracovníka

Pojetí výuky

Výuka částečně navazuje na základní znalosti z oblasti biologie získané při základním vzdělání. Poznatky získané při výuce lze dále rozvíjet jednak v dalších předmětech, na které úzce navazují, hlavně výchovy, ale poznatky lze aplikovat v běžném životě. Žáci se učí formou přednášek, ale také samostatně vyhledávat, zpracovávat, srovnávat informace a vytvářet si vlastní názor. Důraz je kladen na řešení problémů a na schopnosti aplikovat teoretické poznatky při praktické výuce a v osobním životě.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni dle získaných znalostí, schopnosti orientovat se v dané problematice, používání osvojených metod, samostatné práce při vyhledávání, zpracovávání a srovnávání informací z problematiky sociální činnosti. Důraz je kladen na vytváření si vlastních názorů a postojů s ohledem na problematiku oboru a schopnosti aplikovat teoretické poznatky při práci s klientem a ale také v dalších výukových činnostech.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- vytvoření demokratického prostředí ve třídě a škole, které je založeno na vzájemném respektování
- promýšlení a stanovení priorit výchovy k demokratickému občanství, opírající se o znalost osobnosti žáků, jejich názorů a postojů
- ve volbě metod a forem výuky, které napomáhají rozvoji sociálních a osobnostních kompetencí

Člověk a životní prostředí

- pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka jako jednoho z činitelů lidského vývoje
- utváření životního stylu, hodnotové orientace člověka

Člověk a svět práce

- Hlavním cílem je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a budování profesní kariéry. Škola poskytuje žákům základní orientaci ve světě práce a vzdělávání.

Člověk a digitální svět

- Realizace tohoto tématu spočívá ve zdokonalování efektivně využívat prostředků informační a komunikační technologie v profesním i běžném životě. Žáci se naučí využívat tyto technologie při řešení úloh i při přípravě na vyučování a tvoří si tak základ pro další využití při sebevzdělávání i při výkonu povolání.

Ročník: 1.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Psychologie, úvod do psychologie

Žák:

- poznává základní pojmy z oblasti psychologie její aplikaci v životě,
- používá správně odbornou terminologii.

Učivo:

1.1. Podstata psychologie

2. Psychika a psychologie osobnosti

Žák:

- vysvětlí základní schéma lidské psychiky,
- charakterizuje osobnost a činitele vývoje.

Učivo:

2.1. Základní schéma lidské psychiky

2.2. Osobnost a její vlastnosti

2.3. Biologický základ psychologie

3. Vývojová psychologie

Žák:

- *popíše jednotlivé etapy vývoje jedince.*

Učivo:

3.1 Vývojová stadia jedince, ontogeneze

Ročník: 2.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Sociální psychologie

Žák:

- *vysvětlí vliv lidské psychiky na organizmus,*
- *vysvětlí fungování organismu v náročných životních situacích,*
- *orientuje se v poznávacích procesech učení,*
- *používá techniky poznávání osobnosti,*
- *seznáme se s možnými příčinami poruch chování,*
- *chápe strukturu osobnosti,*
- *je seznámen s technikami rozvoje poznán.*

Učivo:

- 1.1 Emoce.
 - 1.2 Stres, psychopatologie a terapie.
 - 1.3 Psychické procesy a stavy, poznávací procesy, učení.
 - 1.4 Teorie hodnocení osobnosti.
 - 1.5 Poruchy chování u dětí školního věku
 - 1.6 Temperament
 - 1.7 Poznání jako proces
-

2. Člověk ve skupině

Žák:

- *rozlišuje jednotlivé druhy potřeb,*
- *chápe důležitost socializace ve vývoji jedince,*
- *popíše vznik a funkci postojů, posoudí možnosti výchovného působení na změnu,*
- *popíše chyby, předsudky a stereotypy v sociálním poznávání a posuzování osobnosti.*

Učivo:

- 2.1 Druhy potřeb
 - 2.2 Socializace jedince, druhy, metody
 - 2.3 Funkce postojů, chyby v posuzování lidí
-

Ročník: 3.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Sociální psychologie

Žák:

- *chápe rodinu jako malou sociální skupinu a její funkce,*

- *seznámí se se sociometrickým měřením,*
- *popíše možnosti vzniku konfliktu a návrhu jeho řešení,*
- *má povědomí z oblasti drogové problematiky, týrání, zneužívání,*
- *popíše příznaky syndromu vyhoření a způsobu prevence,*
- *seznámí se s dovednostmi sebepoznání, metodami sebehodnocení,*
- *objasní zásady duševní hygieny a některé techniky,*
- *používá příkladů ze života z oblasti kultury osobnosti člověka,*
- *objasní důležitost profesního chování,*
- *vysvětlí umění naslouchat,*
- *popíše druhy nonverbální techniky a vhodnost jejich potlačení.*

Učivo:

- 1.1. Rodina jako základní sociální skupina, funkce rodiny
- 1.2. Sociální skupiny, role, interakce, tvorba kolektivu
- 1.3. Sociometrická měření
- 1.4. Drogy a zneužívání a týrání
- 1.5. Osobnost výchovné pracovníka a rizika, syndrom vyhoření
- 1.6. Problematika sebevýchovy, duševní hygiena
- 1.7. Profesní kultura, zásady, požadavky
- 1.8. Komunikace

Ročník: 4.

2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Sociální interakce

Žák:

- *seznámí se ze základy vedení profesního rozhovoru,*
- *používá zásady komunikace s handicapovanými a s ostatními klienty,*
- *používá zásady postupy vyjednávání,*
- *orientuje se v komunikaci v multikulturní společnosti.*

Učivo:

- 1.1. Komunikace, percepce, interakce, neverbální komunikace
 - 1.2. Jak jednat s lidmi, vyjednávání
-

2.1 Osobnost výchovného pracovníka

Žák:

- *používá normy a zásady společenského chování,*
- *má povědomí o etických problémech vyskytujících se v praxi.*

Učivo:

- 1.3 Základy společenského chování.
- 1.4 Etické problémy vyskytující se v praxi.

Obor: 75 – 41 – M/01: Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 8

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Estetické vzdělávání ve výtvarné výchově vede žáky ke kultivovanému výtvarnému projevu a pochopení nezastupitelné funkce umění v našem životě. Kontakt s výtvarnými díly přispívá k všestrannému rozvoji jejich osobnosti a vytváření hodnotových norem k naší kultuře. Předmět se podílí na rozvoji sociální kompetence žáků v oblasti vizuální komunikace.

Cílem předmětu je rozvíjet výtvarné dovednosti žáků, vhodně využívat výtvarné prostředky a tvůrčím způsobem přistupovat k danému tématu. Cílem je získání znalostí základních výtvarných technik a postupů, které jsou dále pro něj oporou pro práci s dětmi, dospělými a klienty. Žák si vytvoří ucelenou představu o celkovém rozsahu výtvarných činností a jejich možnostech.

Praktickou činností žáci rozvíjí své dovednosti a schopnosti, novými zkušenostmi z vlastní tvorby tříbí své estetické cítění a prohlubují svůj vztah k umění. Výtvarná tvorba je učí se dívat na svět, využívat jiných úhlů pohledu a pomáhá k sebevyjádření a tvorbě vlastních postojů.

Žák je veden k samostatné přípravě na řízenou činnost a vhodné volbě tématu a techniky k určité věkové skupině nebo handicapovaných klientů. Je veden ke kultivovanému chování a chápavému přístupu k druhým lidem.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu je rozdělen na dvě části: praktickou a teoretickou.

Praktická část obsahuje vlastní výtvarnou tvorbu, která je rozdělena do tří oblastí: plošná tvorba, prostorová tvorba, akční a objektová tvorba. Akční a objektová tvorba, navazující na podněty moderního umění, je zaměřena na spontánní výtvarné projevy a tvorbu objektů z různých materiálů s použitím různých technologických postupů.

Další podstatnou složkou praktické části je řízená činnost, která zahrnuje samostatné vstupy žáků. Vyučování směřuje k získání dovedností a schopností samostatně organizovat a realizovat výtvarné činnosti pro věkové skupiny: děti ve věku 1 až 3 let, dospívající, dospělí a handicapovaní. Žák je veden k uplatňování získaných poznatků a dovedností ve své řízené činnosti a dále je rozvíjet. Předmět napomáhá k pěstování vkusu žáků a k orientaci v nabídce výtvarných aktivit z různých informačních zdrojů. Je veden k samostatnému rozboru své řízené činnosti. Žák je veden k vytvoření zásobníku námětů výtvarných činností, které využívá ve své odborné praxi nebo při realizaci řízených činností.

Teoretické znalosti z oblasti arteterapie jsou doplněny praktickými lekcemi arteterapie, které přispívají k utváření celkové představy o daném oboru. Teoretická část se skládá ze čtyř složek: teorie výtvarné tvorby, estetické výchovy, dějin výtvarného umění a metodiky volnočasových programů se zaměřením na výtvarné činnosti. Cílem je tyto vědomosti a dovednosti prohloubit a rozšířit a tím je dostat na vyšší kvantitativní a kvalitativní úroveň.

Díky znalostem výtvarné tvorby, vývoje zobrazování světa a kontaktem s výtvarnými díly se žáci kultivují, rozšiřují a tříbí své vnímání světa. Jsou vedeni k nacházení krásy a pozitivních hodnot a k uvědomění si nezastupitelné úlohy umění v životě společnosti a jednotlivce. Tím se předmět podílí na utváření jejich názorů na svět, jejich postojů, rozšiřování zájmů a rozvíjení vkusu.

Předmět vybavuje žáky znalostmi, jak si připravit řízenou činnost a volnočasové programy s přihlédnutím na různé věkové skupiny a handicapované klienty. Jejich odborná kompetence je dále obohacena o znalosti z grafomotoriky, vývoje dětské kresby, ergoterapie a arteterapie. Předmět výtvarná tvorba je svým charakterem předurčena k propojení s výchovou environmentální, proto jsou žáci vedeni k jejímu zařazování do svých samostatných příprav řízených činností nebo volnočasových programů. Čtyři celky obsahu teoretické části jsou poměrně rovnoměrně zařazeny ve čtyřech ročnících, což dává prostor k demonstrování žákům o vzájemném prolínání a vazeb mezi jednotlivými oblastmi, např. výtvarné postupy moderního umění a výtvarné činnosti v arteterapii.

Ročník		Rozdělení tematických celků do ročníků	
1. ročník		1.	Výtvarná tvorba
		2.	Teorie výtvarné tvorby
		3.	Metodika
		4.	Kultura
		5.	Estetika
		6.	Dějiny výtvarného umění
2. ročník		1.	Výtvarná tvorba
		2.	Teorie výtvarné tvorby
		3.	Metodika
		4.	Dějiny výtvarného umění
		5.	Design
3. ročník		1.	Výtvarná tvorba
		2.	Řízená činnost
		3.	Teorie výtvarné tvorby
		4.	Metodika
		5.	Dějiny výtvarného umění
4. ročník		1.	Výtvarná tvorba
		2.	Řízená činnost
		3.	Lekce arteterapie
		4.	Metodika
		5.	Dějiny výtvarného umění

Pojetí výuky

Výuka praktické části probíhá v učebně výtvarné výchovy, která navazuje na kabinet výtvarné výchovy s nezbytným zázemím. Ve vyučovacím procesu jsou používány různé formy výuky: samostatná a skupinová práce, problémová výuka, metoda experimentu, rozborů řízených činností. Žáci se podílejí na realizaci výuky během svých samostatných vstupů. Do výuky jsou zařazovány kresby nebo malby v plenéru.

Výuka teoretické části výtvarné tvorby je realizována v běžné učebně, k dispozici je učebna odborná s audiovizuální technikou. Pro výuku jsou využívány Průvodce výtvarným umění, nástěnné tabule, odborná literatura kabinetu výtvarné výchovy, názorné pomůcky. Pro samostatnou práci žáci využívají internet a knihovnu. Ve vyučovacím procesu jsou využívány

různé formy výuky, mezi něž patří skupinová práce, problémová výuka a samostatná práce. Do vyučovacího procesu jsou zařazeny návštěvy galerií.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni především podle kvality svých hotových prací, snahy a tvořivého přístupu k danému úkolu. Postoj k předmětu je charakterizován jeho aktivitou a ochotou spolupracovat.

Důležitou součástí hodnocení jsou samostatně vedené řízené činnosti. Realizaci předchází soustavná samostatná žákova příprava, např. výběr námětu a techniky, práce s různými zdroji informací, konzultace. Do hodnocení se promítá nejen výsledek řízené činnosti, vedení motivace, výchovné cíle, profesní zdatnost, tvůrčí přístup k tématu, ale samozřejmě i kultivovanost ústního projevu a jednání.

Vědomosti žáků jsou prověřovány kontrolním písemným zkoušením a testy, které jsou průběžně zařazovány během celého školního roku.

Realizace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák se učí vnímat výtvarné projevy jako prostředek neverbální komunikace, které mají velkou vypovídací hodnotu. Uvědomuje si důležitou funkci vizuální komunikace v životě společnosti. Je veden k toleranci tvorby ostatních a úcty k práci druhých lidí.

Při přípravě výtvarných činností určené dětem i dospělým je žák veden k uplatňování poznatků pedagogiky a psychologie. Je veden k chápání dítěte jako osobnosti se svým bohatým duševním a citovým životem. Je veden, aby tvořivě podporoval toto spontánní tvůrčí období a byl chápavým průvodcem jeho tvorbou.

Žák je veden ke kultivovanému vyjadřování a vystupování, asertivnímu chování. Je veden k úctě ke kulturním hodnotám společnosti a uvědomění si nezbytnosti jejich ochrany. Dokáže ocenit přínos naší kultury vzhledem k evropskému kulturnímu dědictví.

Člověk a životní prostředí

Zobrazování skutečnosti vede žáky k aktivnímu vnímání prostředí, ve kterém žijí, k utváření jeho hodnotových a estetických měřítek. Prostřednictvím výtvarné tvorby je veden ke snaze uchovat nedotčené přírodní prostředí a cenit si jeho estetických kvalit, které jsou inspirativním podnětem k tvůrčí práci člověka. Žák je veden k zařazování environmentální výchovy do svých řízených činností a k využívání ke své práci podnětů a námětů ekologických center. Žák si uvědomuje nezbytnost zařazování environmentální výchovy do svého výchovného působení a svým jednáním je příkladem pro ostatní. Je veden k úctě a soucítění ke všemu živému. Dokáže uvést příklady výtvarných děl a výtvarných akcí reagujících na stav životního prostředí.

Člověk a svět práce

Žák si uvědomuje, že tvořivá schopnost člověka je jeho přirozeností, že smysluplná pracovní činnost vede k harmonickému rozvoji člověka.

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Výtvarná tvorba

Žák:

- *osvojí si základní kresebné postupy,*
- *dokáže realizovat studijní kresby podle modelu,*
- *ve svých kresbách používá znalosti perspektivy,*
- *dokáže zachytit lidskou postavu ve správných proporcích,*
- *ve své malbě využívá prostředků akvarelu,*
- *své výtvarné práce dokáže dovést do konečné podoby,*
- *kultivuje svůj výtvarný projev,*
- *své prostorové práce zvládá v dobré technické kvalitě,*
- *rozvíjí svou prostorovou tvořivost,*
- *věnuje náležitou pozornost povrchové úpravě,*
- *své práce provádí pečlivě,*
- *dokáže se spontánně výtvarně vyjadřovat,*
- *k námětům přistupuje tvořivě.*

Učivo:

1.1 Plošná tvorba (kresba, akvarel, písmo, pastel, koláž)

1.2 Prostorová tvorba (reliéf, skládání, papírmašé)

2. Teorie výtvarné tvorby

Žák:

- *poznává základní výtvarné techniky,*
- *dokáže zařadit výtvarné činnosti do oblastí: výtvarná tvorba, prostorová tvorba a akční tvorba,*
- *chápe principy zobrazování pomocí lineární perspektivy,*
- *vysvětlí proporce lidského těla.*

Učivo:

2.1 Členění výtvarných technik

2.2 Lineární perspektiva

2.3 Proporce lidského těla

3. Metodika

Žák:

- *vysvětlí uplatnění didaktických zásad ve výtvarné výchově,*
- *vysvětlí uplatnění didaktických metod ve výtvarné výchově,*
- *uvede základní části přípravy a vysvětlí jejich význam.*

Učivo:

3.1 Uplatnění didaktických zásad ve výtvarné výchově

3.2 Uplatnění didaktických metod ve výtvarné výchově

3.3 Příprava na řízenou činnost

4. Kultura

Žák:

- *orientuje se v systému kulturních institucí v ČR,*
- *uvede galerii ve svém regionu,*
- *dokáže zdůvodnit potřebu ochrany kulturních hodnot,*
- *vysvětlí cíle památkové péče,*
- *objasní pojem lidové umění a jeho typické znaky,*
- *uvede příklady lidové tvorby v oblasti hmotné kultury,*
- *uvede příklady tvorby spadající do užitého umění.*

Učivo:

- 4.1 Kulturní instituce v ČR a v regionu z oblasti výtvarného umění
- 4.2 Ochrana a využívání kulturních hodnot
- 4.3 Lidové umění
- 4.4 Užité umění

5. Estetika

Žák:

- *objasní pojem estetika,*
- *vysvětlí pojem estetická hodnota, norma a funkce.*

Učivo:

- 5.1 Estetika

6. Dějiny umění od pravěku do rozpadu Římské říše

Žák:

- *dokáže vysvětlit vznik umění a zdůvodní význam umění,*
- *popíše hmotné památky některých neolitických a eneolitických kultur,*
- *uvede přínos antické hmotné kultury pro evropskou kulturu,*
- *zařazuje typická výtvarná díla do historických období.*

Učivo:

- 6.1 Pravěk a vznik umění
- 6.2 Neolit a eneolit
- 6.3 Egejské kultury
- 6.4 Starověké Řecko
- 6.5 Starověký Řím

Ročník: 2	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Výtvarná tvorba

Žák:

- *ovládá míchání barev, zvládá techniku temperové malby,*
- *kultivuje své barevné citění,*
- *ve své práci využívá barevných kontrastů,*
- *ve své kresbě portrétu dokáže vystihnout charakteristické rysy,*
- *dokáže zachytit postavu zvířete,*
- *realizuje jednu grafickou práci,*

- dokáže předvést a vysvětlit postup své výtvarné činnosti,
- vhodně využívá možností modelovacího materiálu,
- technicky zvládá realizace svých prostorových prací,
- své práce provádí pečlivě,
- dokáže se spontánně zapojit do výtvarné činnosti,
- dokáže při objektové tvorbě využít odpadových materiálů a netradičních postupů,
- nebojí se experimentovat.

Učivo:

- 1.1 Plošná tvorba (barva, portrét, zvířata, grafika, tempera)
 - 1.2 Prostorová tvorba (modelování, mobility)
 - 1.3 Akční a objektová tvorba (akční malba, tvorba objektů)
-

2. Teorie výtvarné tvorby

Žák:

- určí primární a sekundární barvy,
- dokáže pracovat s barevným kruhem, uvede barevné kontrasty,
- popíše proporce obličeje,
- dovede objasnit základní proporce postav savců,
- vysvětlí princip tisku, uvede rozdíl mezi tiskem z výšky a tiskem z hloubky,
- uvede příklady grafických technik,
- rozliší několik základních kompozic v ploše.

Učivo:

- 2.1 Nauka o barvách
 - 2.2 Proporce obličeje
 - 2.3 Stavba těla zvířat
 - 2.4 Grafika
 - 2.5 Kompozice
-

3. Metodika

Žák:

- vypracuje písemnou přípravu na řízenou činnost,
- charakterizuje fáze vývoje dětské kresby,
- uvede základní fáze vývoje esteticko-emocionálního citění a vnímání,
- uvede příklady, jak se vývoj esteticko-emocionálního citění a vnímání odráží ve výtvarné činnosti,
- vystihne charakteristické rysy práce s různými věkovými skupinami,
- uplatňuje pozitivní a tolerantní přístup k tvorbě dětí a klientů,
- dokáže provést rozbor vlastní práce a jejích výsledků.

Učivo:

- 3.1 Samostatná příprava
 - 3.2 Vývoj dětské kresby
 - 3.3 Ontogeneze esteticko-emocionálního citění a vnímání
 - 3.4 Metodika výtvarné výchovy pro různé věkové skupiny a specifické skupiny
 - 3.5 Hodnocení práce dětí a klientů
 - 3.6 Hodnocení vlastní práce
-

4. Dějiny umění od raného středověku po baroko

Žák:

- popíše základní znaky slohotvorných období,
- vysvětlí přínos jednotlivých slohotvorných období,
- z každého období uvede nejvýznamnější památky a významné osobnosti,
- zařadí výtvarná díla typická pro jednotlivá historická období,
- osvojí si postupy rozboru výtvarných děl.

Učivo:

- 4.1 Raný středověk
- 4.2 Předrománské umění a Velká Morava
- 4.3 Románské umění
- 4.4 Gotika
- 4.5 Renesance
- 4.6 Baroko

5. Design

Žák:

- vysvětlí pojem design,
- uvede na příkladech, kde se projevuje ergonomie.

Učivo:

- 5.1 Design

Ročník: 3

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Výtvarná tvorba

Žák:

- se prakticky seznamuje s kombinovanými technikami a méně obvyklými postupy,
- přistupuje ke své práci tvořivě,
- vhodně využívá vyjadřovací prostředky kresby,
- zdokonaluje se v technikách malby akvarelem a temperou,
- dokáže realizovat zadané téma,
- ovládá základní schémata kompozic v ploše,
- dokáže vhodně umístit text v ploše a využívat tvarových a barevných kontrastů,
- vytvoří vkusný propagační leták.

Učivo:

- 1.1 Plošná tvorba - kombinované techniky
- 1.2 Plošná tvorba – kresba, malba
- 1.3 Plošná tvorba – propagační materiál
- 1.4 Prostorová tvorba

2. Řízená činnost - vstupy

Žák:

- vybírá vhodná témata a techniky pro svou řízenou činnost,
- pracuje i s jinými zdroji informací - internet, časopisy, odborné knihy,
- dokáže uplatňovat pedagogické zásady a metody ve své řízené činnosti,

- *si vytváří zásobník námětů výtvarných činností, které dál využívá,*
- *aktivně se podílí na práci ve skupině.*

Učivo:

- 2.1 Řízená činnost pro dospívající, dospělé a handicapované
 - 2.2 Řízená činnost pro děti 1-3 let
-

3. Teorie výtvarné tvorby

Žák:

- *vysvětlí rozdíl mezi propagací a reklamou,*
- *uvede propagační prostředky a jejich charakteristiku,*
- *uvede základní formy členění textu,*
- *vypracuje návrh propagačního materiálu na dané téma,*
- *vystihne charakteristické znaky pro pojem styl v propagaci.*

Učivo:

- 3.1 Propagace a reklama
 - 3.2 Členění textu v ploše
 - 3.3 Vytvoření vlastního návrhu propagačního materiálu
 - 3.4 Styl v propagaci
-

4. Metodika

Žák:

- *osvojí si metodické postupy práce s výtvarným dílem,*
- *vysvětlí cíle environmentální výchovy a uplatňuje je při své řízené činnosti,*
- *dovede vhodně využívat potenciál námětů ve výtvarné tvorbě,*
- *vystihne charakteristické rysy práce s věkovou skupinou dětí 1 až 3 let,*
- *uvede bezpečnostní opatření při výtvarné činnosti s dětmi ve věku 1 až 3 let,*
- *dokáže se zapojit do práce skupiny při přípravě akce,*
- *vyhodnotí průběh a úspěšnost akce,*
- *objasní význam volnočasových a celoživotních programů ve všestranném rozvoji osobnosti,*
- *orientuje se v nabídce volnočasových a celoživotních programů.*

Učivo:

- 4.1 Metodika práce s výtvarným dílem
 - 4.2 Environmentální výchova ve výtvarné výchově
 - 4.3 Námět ve výtvarné výchově
 - 4.4 Výtvarné činnosti pro věkovou skupinu 1 - 3 let
 - 4.5 Příprava akce - skupinová práce
 - 4.6 Vyhodnocení průběhu a úspěšnosti akce
 - 4.7 Výtvarná tvorba ve volnočasových a celoživotních programech
-

5. Dějiny umění 18. a 19. století

Žák:

- *popíše základní znaky slohotvorných období a uměleckých směrů,*
- *vysvětlí přínos jednotlivých slohotvorných období a uměleckých směrů,*
- *uvede z jednotlivých období nejznámější díla a významné osobnosti,*
- *zařadí výtvarná díla typická pro jednotlivá historická období a umělecké směry,*
- *uplatňuje termíny z oblasti výtvarného umění a dokáže objasnit jejich obsah,*

- *interpretuje umělecká díla.*

Učivo:

- 5.1 Klasicismus
- 5.2 Romantismus
- 5.3 Realismus
- 5.4 Impresionismus
- 5.5 Secese

Ročník: 4.

2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Výtvarná tvorba**Žák:**

- *prakticky se seznamuje s kombinovanými technikami a méně obvyklými postupy,*
- *přístupuje ke své práci tvořivě,*
- *vhodně využívá vyjadřovací prostředky kresby,*
- *zdokonaluje se v technikách malby akvarelem a temperou,*
- *dokáže realizovat na zadané téma poutač,*
- *zvládá základy modelování.*

Učivo:

- 1.1 Plošná tvorba - kombinované techniky
 - 1.2 Plošná tvorba - tvorba propagačního materiálu
 - 1.3 Plošná tvorba - malba
 - 1.4 Prostorová tvorba
-

2. Řízená činnost - vstupy**Žák:**

- *vybírá vhodná témata a techniky pro svou řízenou činnost,*
- *pracuje i s jinými zdroji informací - internet, časopisy, odborné knihy,*
- *dokáže uplatňovat pedagogické zásady a metody ve své řízené činnosti,*
- *pokračuje v doplňování zásobníku námětů výtvarných činností, které dále využívá,*
- *aktivně se podílí na práci ve skupině,*
- *uplatňuje rozdílné přístupy pro práci s dětmi a dospělými.*

Učivo:

- 2.1 Řízená činnost pro děti a dospívající
 - 2.2 Řízená činnost pro děti 1-3 let
 - 2.3 Řízená činnost pro dospělé a handicapované
-

3. Lekce arteterapie**Žák:**

- *zúčastní se několika lekcí arteterapie,*
- *spolupracuje s ostatními a respektuje činnost skupiny,*
- *vytváří si představu o práci v oboru arteterapie.*

Učivo:

- 3.1 Lekce arteterapie

4. Metodika

Žák:

- *uveďte příklady výtvarných činností při pobytu venku a vysvětlí přínos tvorby v plenéru,*
- *vysvětlí techniky tvorby typické pro některé směry moderního umění, které uplatňujeme ve výtvarných činnostech,*
- *orientuje se v nabídce odborné literatury a internetových stránek s tematikou výtvarné tvorby, využívá tyto informační zdroje ke své odborné práci a přípravám na řízenou činnost,*
- *objasní pojem grafomotorika a vysvětlí její cíle,*
- *vysvětlí léčebný účinek ergoterapie a arteterapie.*

Učivo:

- 4.1 Pobyt venku a výtvarná činnost
 - 4.2 Využití postupů moderního umění ve výtvarných činnostech
 - 4.3 Odborná literatura a jiné zdroje informací z oblasti výtvarné tvorby
 - 4.4 Grafomotorika
 - 3.5 Diagnostika dětské kresby
 - 4.6 Ergoterapie
 - 4.7 Arteterapie
-

5. Dějiny umění 20. století

Žák:

- *charakterizuje jednotlivé umělecké směry a uvede nejvýznamnější osobnosti,*
- *zařadí výtvarná díla typická pro jednotlivé umělecké směry,*
- *interpretuje umělecká díla,*
- *charakterizuje nové druhy umění a objasní jejich funkci v současném životě,*
- *interpretuje umělecká díla.*

Učivo:

- 5.1 Umělecké směry 20. století
- 5.2 Zařazování výtvarných děl do uměleckých směrů
- 5.3 Nové druhy umění - fotografie, film, počítačová grafika, video

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA
Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 8

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Cílem výuky je poskytnout a seznámit žáky s problematikou zdravotní tělesné výchovy jako specifické formy tělesné výchovy pro zdravotně oslabené jedince. Žáci se seznámí se souborem teoretických poznatků a praktických dovedností, které mohou racionálním způsobem odstranit, zamezit nebo alespoň zmírnit působení vlivů zhoršujících zdravotní stav a umožnili zmírnit zdravotní oslabení a posílit organismus.

Charakteristika učiva

Úkolem předmětu je poskytnout soubor teoretických a praktických poznatků, které ovlivňují základní příčiny dočasných nebo trvalých odchylek tělesného vývoje, tělesné stavby a zdravotního stavu a praktických dovedností, které pomohou zamezit, odstranit nebo zmírnit působení vlivů zhoršujících zdravotní stav tak, aby se i oslabená organismus stal spolehlivou základnou pro harmonický tělesný i duševní rozvoj. V praktické části je důraz kladen na osvojení správné volby tělovýchovných prostředků, to je vyrovnávajících a rozvíjejících cvičení při různých typech oslabení, a to se zřetelem na hledisko biologické, psychologické i společenské.

Ročník		Rozdělení tematických celků do ročníků	
1. ročník		1.	Didaktické zásady a vyučovací metody v ZTV
		2.	Prevence defektů lidského těla
		3.	Opěrná soustava a aplikace cviků
		4.	Pohybová soustava a aplikace cviků
2. ročník		1.	Hodnocení držení těla a aplikace cviků
		2.	Zkrácené svaly a aplikace cviků
		3.	Kloubní pohyblivost a aplikace cviků
3. ročník		1.	Cvičení při oslabení páteře
		2.	Cvičení při oslabení a defektech dolních končetin
		3.	Vyrovnávací cvičení při oslabení oběhového systému
		4.	Civilizační onemocnění (astma, alergie, bronchitis) a podpůrná cvičení
4. ročník		1.	Metabolické poruchy
		2.	Metodika cvičení v těhotenství a mateřství
		3.	Praktické zásady udělování první pomoci

Pojetí výuky

V zdravotní tělesné výchově převažuje skupinová nebo individuální práce s jedincem, velice důležitá je názorná ukázka učitele, jeho organizační schopnost při výuce. Vyučovací proces je založen na úzké vzájemné spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nich žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky. Důležitým motivačním faktorem je používání zábavných forem, např. soutěží. Kvalita výuky je závislá na materiální vybavenosti tělocvičny a možnostech využívání sportovišť a komerčních zařízení v okolí školy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků v zdravotní tělesné výchově má tři základní složky:

- a) hodnocení vlastní aktivity žáka při hodinách; jeho přístup k pohybovým činnostem a snaze se naučit něčemu novému;
- b) hodnocení pohybových schopností a dovedností při práci žáka s oslabeným jedincem;
- c) testování žáka při vedení vyučovací jednotky zdravotní tělesné výchovy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V zdravotní tělesné výchově se nejvíce rozvíjejí komunikativní, personální a sociální kompetence.

Komunikativní kompetence - absolventi jsou schopni:

- komunikovat při pohybových činnostech;
- diskutovat o pohybových činnostech;

Personální a sociální kompetence - absolventi jsou připraveni:

- kriticky hodnotit kvalitu svých pohybových schopností, dovedností a dosažených výkonů;
- uvědomovat si své přednosti a nedostatky v jednotlivých sportovních odvětvích;
- dokázat přijímat rady a kritiku od druhých lidí;
- nadále pečovat nejen o svůj fyzický a duševní rozvoj získanými prostředky ze ZTV, ale i pečovat o fyzický a duševní rozvoj oslabených jedinců;
- jednat v rámci pravidel fair play;
- adaptovat se na různé podmínky v ZTV (klimatické, zařízení, hygiena, bezpečnost).

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Svou aktivní účastí v hodinách je žák systematicky veden ke kolektivismu, toleranci a vzájemné spolupráci, s možností aplikace svých duševních a fyzických individualit.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden ke zdravému životnímu stylu. U žáka je vytvářen kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě.

Člověk a svět práce

V průběhu studia se zaměřením na daný obor jsou žáci připravováni na své budoucí povolání a konkrétním cvičením jsou odstraňovány případné oslabené či namáhané části těla. Vytváříme u žáků vztah kompenzace únavy nebo oslabení z pracovní činnosti formou správného výběru pohybové aktivity.

Ročník: 1.	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Didaktické zásady a vyučovací metody v ZTV

Žák:

- *seznámí se s didaktickými zásadami,*
- *aplikuje různé vyučovací metody.*

Učivo:

- 1.1 Didaktické zásady ZTV
 - 1.2 Vedení vyučovací jednotky
-

2. Prevence defektů lidského těla**Žák:**

- *vyjmenuje možné defekty a oslabení lidského těla,*
- *aplikuje cviky při daném oslabení,*
- *orientuje se v prevenci defektů lidského těla – oslabení.*

Učivo:

- 2.1 Defekty a oslabení lidského těla
 - 2.2 Prevence defektů
 - 2.3 Cvičení při daném oslabení
-

3. Opěrná soustava a aplikace cviků**Žák:**

- *vyjmenuje typy oslabení opěrné soustavy,*
- *předvede názorné a praktické ukázky cvičení,*
- *vede vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s určitou problematikou oslabení.*

Učivo:

- 3.1 Oslabení opěrné soustavy
 - 3.2 Cvičení při oslabení opěrné soustavy
 - 3.3 Vedení vyučovací jednotky
-

4. Pohybová soustava a aplikace cviků**Žák:**

- *vyjmenuje typy oslabení pohybové soustavy,*
- *předvede názorné a praktické ukázky cvičení,*
- *vede vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou oslabení.*

Učivo:

- 4.1 Oslabení pohybové soustavy
 - 4.2 Cvičení při oslabení pohybové soustavy
 - 4.3 Vedení vyučovací jednotky
-

Ročník: 2.	2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

1. Hodnocení držení těla a aplikace cviků**Žák:**

- *dává důraz na správné držení těla,*
- *předvede názorné a praktické ukázky cvičení,*
- *vede vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou oslabení.*

Učivo:

- 1.1 Správné držení těla
 - 1.2 Cvičení pro upevnění správného držení těla
-

2. Zkrácené svaly a aplikace cviků

Žák:

- *Popíše ochablé a krácené svalstvo,*
- *Předvede názorné a praktické ukázky cvičení,*
- *Vede vyučovací jednotku ZTV s pomyslný klientem s danou problematikou oslabení.*

Učivo:

- 2.1 Vedení vyučovací jednotky
 - 2.2 Ochablé a zkrácené svalstvo
 - 2.3 Cvičení pro zlepšení funkce činnosti svalstva
 - 2.4 Vedení vyučovací jednotky
-

3. Kloubní pohyblivost a aplikace cviků

Žák:

- *popíše defekty kloubů,*
- *předvede názorné a praktické ukázky cvičení,*
- *vede vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou defektu.*

Učivo:

- 3.1 Defekty kloubů
- 3.2 Cvičení pro zlepšení funkce činnosti kloubů
- 3.3 Vedení vyučovací jednotky

Ročník: 3.

2 hodiny týdně, 32 týdnů, celkem 64 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Cvičení při oslabení páteře

Žák:

- *seznámí se s formami a příčinami oslabení páteře,*
- *aplikuje různá cvičení,*
- *vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou oslabení.*

Učivo:

- 1.1 Formy a příčiny oslabení páteře
 - 1.2 Cvičení při oslabení páteře
 - 1.3 Vedení vyučovací jednotky
-

2. Cvičení při oslabení a defekty dolních končetin

Žák:

- *seznámí se s defekty dolních končetin,*
- *aplikuje různá cvičení,*
- *vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou oslabení.*

Učivo:

- 2.1 Defekty dolních končetin
- 2.3 Cvičení při oslabení dolních končetin
- 2.4 Vedení vyučovací jednotky

3. Vyrovnávací cvičení při oslabení oběhového systému

Žák:

- *popíše oslabení oběhového systému,*
- *aplikuje různá cvičení,*
- *vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou oslabení.*

Učivo:

- 3.1 Oslabení oběhového systému
- 2.1 Cvičení při oslabení dolních končetin
- 2.2 Vedení vyučovací jednotky

4. Civilizační onemocnění (astma, alergie, bronchitis) a podpurná cvičení Žák:

- *popíše druhy civilizačních onemocnění,*
- *aplikuje různá cvičení,*
- *vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou onemocnění.*

Učivo:

- 4.1 Civilizační onemocnění
- 4.2 Cvičení při astmatu, alergiích a bronchitidě
- 4.3 Vedení vyučovací jednotky

Ročník: 4.

2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

1. Metabolické poruchy

Žák:

- *popíše problematiku poruch metabolismu,*
- *aplikuje různá cvičení,*
- *vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem s danou problematikou onemocnění.*

Učivo:

- 1.2 Metabolické poruchy
- 1.3 Cvičení při poruchách metabolismu
- 1.4 Vedení vyučovací jednotky

2. Metodika cvičení v těhotenství a mateřství

Žák:

- *popíše cviky, které můžeme aplikovat v průběhu těhotenství a mateřství,*
- *aplikuje různá cvičení,*
- *vyučovací jednotku ZTV s pomyslným klientem.*

Učivo:

- 2.1 Průběh těhotenství a cviky s ním spojené
- 2.2 Klasifikace cviků v době mateřství
- 2.3 Vedení vyučovací jednotky

3. Praktické zásady první pomoci

Žák:

- *popíše zásady první pomoci při vyvrtnutí kloubu, zlomeninách, krvácení,*

- *aplikuje správný zdravotnický materiál,*
- *prakticky předvede ošetření zraněného.*

Učivo:

- 3.1 Zásady první pomoci při vyvrtnutí, zlomeninách a krvácení
- 3.2 Zdravotnický materiál
- 3.3 Ošetření zraněného

ZNAKOVÁ ŘEČ

Obor: 75-41-M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 1

Forma vzdělávání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Cílem vyučování předmětu znaková řeč je základní znalost a schopnost používat znakovou řeč v běžném (každodenním) styku se sluchově postiženými. Porozumět jejich potřebám a v mezích svých základních dovedností s nimi vést komunikaci vedoucí k co nejsamostatnějšímu konání sluchově postižených. Na podkladě ovládnutí příjmu informací ve znakové řeči a schopnosti popsat ve znakové řeči své názory, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předcházet osobním konfliktům a nepodléhat předsudkům a stereotypům ke sluchově postiženým.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky znakové řeči je získání základních znalostí, dovedností a návyků pro navázání kontaktu se sluchově postiženými. Učivo je koncipováno jako komplexní – zaměřené na receptivní, produktivní a interaktivní dovednosti.

- *Receptivní dovednosti:*
 - ovládnout jednotlivé znaky
 - ovládnout způsob odezírání ze rtů sluchově postižených
 - ovládnout skladu věty
 - porozumět větě a méně obsáhlým sdělením
- *Produktivní dovednosti:*
 - ovládnout svůj řečový projev tak, aby byl vhodný pro odezírání sluchově postiženými
 - vyjádřit jednotlivá slova ve znakové řeči
 - vyjádřit jednoduché věty
 - vyjádřit krátká sdělení
- *Interaktivní dovednosti*
 - schopnost porozumět řeči sluchově postiženého
 - schopnost vyjádřit informace v řeči sluchově postiženého
 - schopnost reagovat na potřeby sluchově postiženého

Ročník	Rozdělení tematických celků v ročníku
2. ročník	1. Úvod do znakové řeči, problematika a potřeby sluchově postižených 2. Dvouruční prstová abeceda 3. Setkání, pozdravy 4. Kde a jak bydlím 5. Časové údaje, čísla 6. Ráno u nás doma 7. Večer u nás doma 8. Barvy, oblečení 9. Kde jsme byli na dovolené, prázdninách 10. Zájmy, život rodiny 11. Domácnost, domácí práce 12. Co dělám, co studuji, čím budu 13. Vánoce

Ročník	Rozdělení tematických celků v ročníku
	14. Vesnice
	15. Pohádkové bytosti
	16. Škola

Pojetí výuky

V procesu osvojování znakové řeči záleží na motivaci a vůli žáků. Významným úkolem vyučujícího je rozvíjet a podporovat zájem žáků o studium znakové řeči. Učitel napomáhá žákům získat sebedůvěru při vyjadřování se ve znakové řeči se sluchově postiženými. Žáci mají k dispozici pracovní sešit předepsaných základních znaků a ukázková DVD. Vhodným doplňkem je možnost využití nabídky odborných knih a textů ve znakové řeči (např. znaková řeč pro denní využití, znaková řeč pro mateřské školy apod.). Taktéž lze využívat internet.

Hodnocení výsledků žáků

Principy hodnocení receptivních dovedností vycházejí z porozumění předváděným znakům jednotlivých slov a schopnosti chápat význam slov ve větě. Nedílnou součástí hodnocení receptivních dovedností je porozumění slovům odezíraných ze rtů ve spojení s předváděnými znaky. Úroveň produktivních dovedností je posuzována s ohledem na schopnost reprodukovat komunikační záměr ve znakové řeči, rozsah a srozumitelnost vyjádřených myšlenek, provedení znaků a jejich přesnost a osvojení všech návyků a dovedností ke srozumitelnému vyjádření směrem ke sluchově postiženému. U interaktivních dovedností se hodnotí nejen zvládnutí receptivních a produktivních dovedností, ale hlavně schopnost empatie a reakce na potřeby sluchově postižených při komunikaci v běžném, každodenním životě.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Svou aktivní účastí v hodinách je žák systematicky veden ke kolektivismu, toleranci a vzájemné spolupráci, s možností aplikace svých duševních a fyzických individualit.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden ke zdravému životnímu stylu. U žáka je vytvářen kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě.

Člověk a svět práce

V průběhu studia se zaměřením na daný obor jsou žáci připravováni na své budoucí povolání a konkrétním cvičením jsou odstraňovány případné oslabené či namáhané části těla. Vytváříme u žáků vztah kompenzace únavy nebo oslabení z pracovní činnosti formou správného výběru pohybové aktivity.

Ročník: 2.	1 hodina týdně, 32 týdnů, celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Úvod do znakové řeči, problematika a potřeby sluchově postižených

Žák:

- orientuje se ve stupních sluchově postižených,
- uplatňuje empatii k potřebám sluchově postižených,

- *osvojí si základní informace o tvorbě znakové řeči.*

Učivo:

- 1.1. Stupnice sluchově postižených dle WHO
 - 1.2. Základní potřeby sluchově postižených
 - 1.3. Znalost informací pro potřeby sluchově postižených
 - 1.4. Znalost řečového prostoru pro vnímání sluchově postižených
-

2. Dvouruční prstová abeceda

Žák:

- *používá dvouruční prstovou abecedu.*

Učivo:

- 2.1 Dvouruční prstová abeceda
-

3. Setkání, pozdravy

Žák:

- *používá znaky z daného okruhu,*
- *využívá dané znaky při pozdravu a setkání,*
- *využívá v rozhovoru prvotní informace při setkání.*

Učivo:

- 3.1. Pozdravy
 - 3.2. Nejbližší osoba
 - 3.3. Aktuální stav
-

4. Kde a jak bydlím

Žák:

- *používá znaky z daného okruhu,*
- *popisuje znaky své město,*
- *znakovým jazykem seznamuje okolí s bytem, ve kterém bydlí,*
- *znaky vyjádří celou rodinu a příbuzenstvo.*

Učivo:

- 4.1. Města, ulice
 - 4.2. Typ bydlení
 - 4.3. Moje adresa
 - 4.4. Příbuzní
-

5. Časové údaje, čísla

Žák:

- *znázorňuje znaky dny v týdnu,*
- *vyjmenuje ve znakové řeči měsíce v roce,*
- *využívá v rozhovoru ve znakové řeči čísla.*

Učivo:

- 5.1. Dny v týdnu
 - 5.2. Měsíce v roce
 - 5.3. Časovost
 - 5.4. Čísla
-

6. Ráno u nás doma

Žák:

- vyjádří znaky ranní činnosti,
- vyjádří znaky polední činnosti.

Učivo:

- 6.1. Jídlo
 - 6.2. Dopolední činnost
-

7. Večer u nás doma

Žák:

- vyjádří znaky večerní činnosti,
- v rozhovoru využívá prvotní informace ve volno-časových aktivitách.

Učivo:

- 7.1. Odpolední a večerní činnost
 - 7.2. Koníčky
 - 7.3. Pomoc v domácnosti
-

8. Barvy, oblečení

Žák:

- vyjmenuje ve znakové řeči barvy,
- popíše typy druhů oblečení.

Učivo:

- 8.1. Názvy barev
 - 8.2. Druhy oblečení
 - 8.3. Oblékání v ročním období
-

9. Kde jsme byli na dovolené, prázdninách

Žák:

- vyjmenuje ve znakové řeči dopravní prostředky,
- popíše možnosti ubytování ve znakové řeči,
- vyjádří druhy počasí.

Učivo:

- 9.1. Způsob cestování
 - 9.2. Způsob ubytování
 - 9.3. Počasí
-

10. Zájmy, život rodiny

Žák:

- pojmenuje pomocí znaků členy rodiny,
- rozšiřuje rozhovor o rodinné vztahy,
- pomocí znaků vyjadřuje nálady své a svých blízkých.

Učivo:

- 10.1. Rodina
 - 10.2. Duševní stav
-

11. Domácnost, domácí práce

Žák:

- *ve znakové řeči vyjmenuje inventář kuchyně,*
- *ve znakové řeči vyjmenuje inventář celého bytu.*
- *popíše ve znakové řeči druhy a čas stolování.*

Učivo:

- 11.1. Spotřebiče
 - 11.2. Nábytek
 - 11.3. Jídelní servis
-

12. Co dělám, co studuji, čím budu

Žák:

- *v rozhovoru rozvine téma o vzdělávání (vyučení),*
- *v rozhovoru rozvine téma o vzdělání (studium),*
- *po tématu vzdělávání navazuje na práce v domácnosti.*

Učivo:

- 12.1. Manuální práce
 - 12.2. Intelektuální činnost
 - 12.3. Domácí práce
-

13. Vánoce

Žák:

- *vyjmenuje rozličné dárky,*
- *znázorní ve znakové řeči zvyky všeobecné i ve svých rodinách,*
- *popisuje průběh vánočních svátků.*

Učivo:

- 13.1. Hračky
 - 13.2. Jídlo
-

14. Vesnice

Žák:

- *vyjmenuje druhy domácích zvířat,*
- *popisuje průběh sklizně,*
- *v rozhovoru vypráví a svých domácích „mazlíčcích“.*

Učivo:

- 14.1. Druhy zvířat
 - 14.2. Polní plodiny
 - 14.3. Druhy masa
 - 14.4. Můj mazlíček
-

15. Pohádkové bytosti

Žák:

- *vypráví, popř. čte ve znakové řeči pohádky,*
- *pomocí znaků popíše charakteristiky osob.*

Učivo:

- 15.1. Pohádkové bytosti

15.2. Postavy

15.3. Přípodobnění

16. Škola

Žák:

- *orientuje se v tématu škola, SŠ, VŠ,*
- *vyjmenovává druhy sportu,*
- *rozšiřuje tematický okruh vzdělání, konkrétně popisuje činnost pedagoga.*

Učivo:

16.1. Vyučovací předměty

16.2. Zkoušky

16.3. Učitel

ODBORNÁ PRAXE

Obor: Sociální činnost 75-41-M/01

Týdnů za studium: 9

Forma vzdělání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Odborná praxe probíhá na vytypovaných pracovištích, která odpovídají zaměření studia Sociální činnost. Žáci si v praxi ověřují své teoretické znalosti. Vzhledem k tomu, že žáci po dobu studia absolvují praxi na různých typech sociálních pracovišť, dovedou srovnávat náročnost práce, různá pracovní zaměření pracovišť na věk a zdravotní problémy klientů. Cílem Odborné praxe je naučit žáka orientovat se v praktické dovednosti, rozvíjet logické myšlení a aplikace teoretických znalostí v praktických příkladech a situacích. Dále získat pracovní návyky a přiměřenou manuální zručnost důležitou při vykonávání budoucí profese. Každý žák má dle smlouvy s daným pracovištěm určeného instruktora, který žáka na pracovišti odborně vede a dohlíží, zodpovídá za jeho práci. Pracoviště úzce spolupracují se školou a pedagogem pro odbornou praxi, který dohlíží na docházku a plnění úkolů na pracovišti, řeší eventuální vzniklé problémy. Na těchto pracovištích žák využívá všech získaných teoretických dovedností z různých předmětů a jeho činnost je specifikována podle pracoviště, na kterém odborná praxe probíhá. Žáci jsou proškoleni o bezpečnosti na pracovišti a mlčenlivosti, a to jak obecně ve škole, specializovaně pak na každém pracovišti.

Charakteristika předmětu

Odborná praxe je zaměřena na prohloubení a upevnění praktických činností a ověření teoretických dovedností. Žáci si mohou v praxi osvojit poznatky a pracovní postupy, naučit se aktivně přistupovat k pracovnímu procesu a v praxi si prověřit dodržování bezpečnosti práce. Praxe je rovněž zaměřena na upevnění si teoretických znalostí, respektování osobnosti klienta a jeho práv. Praxe bude realizována na odborných sociálních pracovištích a mateřských školách.

Pojetí výuky

V 1., 2., 3. a 4. ročníku si žáci praxi zařizují samostatně po dohodě s vyučujícím Odborné praxe. Žáci pracují na různých typech sociálních pracovišť, většinou v okolí svého bydliště. Ve třetím ročníku žáci pokračují na Odborné praxi na pracovištích v Bohumíně, kde probíhala Učební praxe. Škola zajistí uzavření smlouvy a odborný dohled. Praxe je zaměřena k tomu, aby si žák po jejím ukončení uvědomoval:

- odpovědnost za výsledky své práce;
- příslušnou legislativu a práva klientů;
- systém sociálních služeb;
- požadavky na pracovníky v sociálních službách;
- význam, účel a užitečnost vykonávané práce;
- byl schopen dodržovat požadavky kladené na bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví;
- dokázal uplatnit teoretické znalosti.

Hodnocení výsledku žáků

Hodnocení bude součástí předmětu Odborná praxe na základě písemného vyjádření pracoviště o pracovním výkonu žáka, přístupu, docházce a chování.

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žáci se naučí komunikovat s klienty, součástí je také etické a společenské vystupování, žáci jsou vedeni k tomu, aby s klienty jednali taktně, s účastí a empatií, chránili klientovo soukromí a jeho práva.

Kompetence k učení

Žáci by měli být schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a umět je uplatnit ve své práci.

Sociální a personální

Žáci by měli umět využívat a rozvíjet své vědomosti a dovednosti, využívat metody sebekontroly a sebepoznání, umět uplatnit porozumění k osobnosti klienta. Nést odpovědnost za svou práci.

Pracovní (odborné)

Žáci by měli zvládnout problematiku bezpečnosti a ochrany při práci, péči o mobilního i nemobilního klienta, pomoc klientům v domácnosti, péči o děti do tří let. Měli by zvládnout pomoc klientům v sociálních službách. Umět provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů. Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce.

Občanské kompetence

Žáci by měli uznávat hodnoty života, dodržovat zákony a respektovat práva ostatních, jednat v souladu s morálními principy. Odpovědně, iniciativně a samostatně jednat a zajímat se o politické dění.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli mít přehled o možnostech pracovního uplatnění, znát práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů, mít odpovědný přístup k vlastní pracovní budou a celoživotně se vzdělávat.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Předmět Odborná praxe rozvíjí znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědné jednání a rozhodování. Umět zvolit potřebné volby a formy nezbytné v občanském i pracovním životě.

Člověk a svět práce

Při výuce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a budování profesní kariéry.

Člověk a životní prostředí

Výuka je především zaměřena na vhodné utváření životního stylu a hodnotové orientace člověka.

Člověk a digitální svět

Žáci se naučí využívat prostředků informační a komunikační technologie při řešení úloh i při přípravě na budoucí život a profesi.

Výsledky vzdělávání a kompetence

Žák:

- *v praxi využívá znalosti výchovné péče s využitím teoretických znalostí z psychologie, pedagogiky, muzikoterapie, ergoterapie, zdravotní tělesné výchovy, výtvarné výchovy, dramatické výchovy,*
- *uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky,*
- *aplikuje postupy přímé péče o osobu, klienta, pomoc při osobní hygieně a zajišťování stravy,*
- *provádí s klientem nácvik soběstačnosti, hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje prováděné postupy,*
- *pečuje a ošetřuje dítě v předškolním věku,*
- *užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy, dodržuje mlčenlivost,*
- *poskytne klientovi základní radu a pomoc v jeho sociální situaci, a to způsobem srozumitelným pro laika.*

Učivo:

Odborná praxe na daných pracovištích

Obor:75-41-M/01 Sociální činnost

Týdně hodin za studium: 6

Forma vzdělání: denní studium

Platnost: od 1. 9. 2025

Cíle vzdělávacího předmětu

Učební praxe probíhá na vytypovaných pracovištích, která odpovídají zaměření studia Sociální činnost. Žáci si v praxi ověřují své teoretické znalosti. Vzhledem k tomu, že žáci po dobu studia absolvují praxi na různých typech sociálních pracovišť, dovedou srovnávat náročnost práce, různá pracovní zaměření pracovišť na věk a zdravotní problémy klientů. Cílem Učební praxe je naučit žáka orientovat se v praktické dovednosti, rozvíjet logické myšlení a aplikace teoretických znalostí v praktických příkladech a situacích. Dále získat pracovní návyky a přiměřenou manuální zručnost důležitou při vykonávání budoucí profese. Každý žák má dle smlouvy s daným pracovištěm určeného instruktora, který žáka na pracovišti odborně vede a dohlíží, zodpovídá za jeho práci. Pracoviště úzce spolupracují se školou a pedagogem pro odbornou praxi, který za žákem dochází na pracoviště, dohlíží na docházku a plnění úkolů na pracovišti, řeší eventuální vzniklé problémy. Na těchto pracovištích žák využívá všech získaných teoretických dovedností z různých předmětů a jeho činnost je specifikována podle pracoviště, na kterém Učební praxe probíhá. Žáci jsou proškoleni o bezpečnosti na pracovišti a mlčenlivosti, a to jak obecně ve škole, specializovaně pak na každém pracovišti.

Charakteristika předmětu

Učební praxe je zaměřena na prohloubení a upevnění praktických činností a ověření teoretických dovedností. Žáci si mohou v praxi osvojit poznatky a pracovní postupy, naučit se aktivně přistupovat k pracovnímu procesu a v praxi si prověřit dodržování bezpečnosti práce. Praxe je rovněž zaměřena na upevnění si teoretických znalostí, respektování osobnosti klienta a jeho práv. Praxe bude realizována na odborných sociálních pracovištích a mateřských školách. (pro děti se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním)

Pojetí výuky

Ve 3. ročníku žáci docházejí na Učební praxi na pracoviště v Bohumíně a blízkém okolí. Škola zajistí uzavření smlouvy a odborný dohled. Praxe je zaměřena k tomu, aby si žák po jejím ukončení uvědomoval:

- odpovědnost za výsledky své práce;
- příslušnou legislativu a práva klientů;
- systém sociálních služeb;
- požadavky na pracovníky v sociálních službách;
- význam, účel a užitečnost vykonávané práce;
- byl schopen dodržovat požadavky kladené na bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví;
- dokázal uplatnit teoretické znalost.

Hodnocení výsledku žáků

Hodnocení bude součástí předmětu Učební praxe na základě písemného vyjádření pracoviště a společné dohody s učitelem. Přímé péče a osobní asistence o pracovním výkonu žáka, přístupu, docházce a chování.

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Žáci se naučí komunikovat s klienty, součástí je také etické a společenské vystupování, žáci jsou vedeni k tomu, aby s klienty jednali taktně, s účastí a empatií, chránili klientovo soukromí a jeho práva.

Kompetence k učení

Žáci by měli být schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a umět je uplatnit ve své práci.

Sociální a personální

Žáci by měli umět využívat a rozvíjet své vědomosti a dovednosti, využívat metody sebekontroly a sebepoznání, umět uplatnit porozumění k osobnosti klienta. Nést odpovědnost za svou práci.

Pracovní (odborné)

Žáci by měli zvládnout problematiku bezpečnosti a ochrany při práci, péči o mobilního i nemobilního klienta, pomoc klientům v domácnosti, péči o děti do tří let. Měli by zvládnout pomoc klientům v sociálních službách. Umět provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů. Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce.

Občanské kompetence

Žáci by měli uznávat hodnoty života, dodržovat zákony a respektovat práva ostatních, jednat v souladu s morálními principy. Odpovědně, iniciativně a samostatně jednat a zajímat se o politické dění.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli mít přehled o možnostech pracovního uplatnění, znát práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů, mít odpovědný přístup k vlastní pracovní budou a celoživotně se vzdělávat.

Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Předmět Učební praxe rozvíjí znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědné jednání a rozhodování. Umět zvolit potřebné volby a formy nezbytné v občanském i pracovním životě.

Člověk a svět práce

Při výuce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a budování profesní kariéry.

Člověk a životní prostředí

Výuka je především zaměřena na vhodné utváření životního stylu a hodnotové orientace člověka.

Informační a komunikační technologie

Žáci se naučí využívat prostředků informační a komunikační technologie při řešení úloh i při přípravě na budoucí život a profesi.

Výsledky vzdělávání a kompetence

Žák:

- *v praxi využívá znalosti výchovné péče (s využitím teoretických znalostí z psychologie, pedagogiky, muzikoterapie, ergoterapie, zdravotní tělesné výchovy, výtvarné výchovy, dramatické výchovy),*
- *uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky,*
- *aplikuje postupy přímé péče o osobu, klienta, pomoc při osobní hygieně, zajišťování stravy,*
- *provádí s klientem nácvik soběstačnosti, uplatňuje při práci s klientem porozumění k projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky,*
- *hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje prováděné postupy,*
- *pečuje a ošetřuje dítě v předškolním věku,*
- *užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy, dodržuje mlčenlivost,*
- *poskytne klientovi základní radu a pomoc v jeho sociální situaci, a to způsobem srozumitelným pro laika,*
- *v praxi použije všechny teoretické znalosti dosud získané v předmětu Přímá péče a osobní asistence.*

Učivo: (dle daného pracoviště)

- 1.1 V praxi ověřit veškeré probrané učivo z předmětu Přímá a osobní asistence a využít všech znalostí dalších odborných předmětů.
- 1.2 Péče o osobní hygienu dospělého, klientů do 18 let a dětí do 3 let
- 1.3 Péče o lůžko klienta
- 1.4 Pomoc s žehlením, nakupováním, úklidem
- 1.5 Pomáhat klientovi s nácvikem soběstačnosti
- 1.6 Pomoc při stravování
- 1.7 Vedení a pomoc při výtvarné, tělesné, dramatické, hudební a pracovní výchově
- 1.8 Komunikace s klientem, porozumění projevům osobnosti
- 1.9 Pomoc při nácviku soběstačnosti

Ročník: 4.	2 hodiny týdně, 31 týdnů, celkem 62 hodin

Výsledky vzdělávání a kompetence

1. Civilizační nemoci

Žák:

- *charakterizuje civilizační nemoci, orientuje se v příznacích civilizačních chorob,*
- *zná příznaky civilizačních chorob,*
- *dokáže zvládnout první pomoc (infarkt, mozková příhoda, diabetické koma),*
- *osvojí si péči o tyto klienty,*
- *orientuje se v prevenci civilizačních chorob.*

Učivo:

- 1.1 Hypertenze
- 1.2 Ischemické choroby
- 1.3 Diabetes
- 1.4 Onkologické choroby

- 1.5 Zdraví, nemoc, sociální dopady
 - 1.6 Prevence civilizačních chorob
 - 1.7 Zdravý životní styl
-

2. Péče o děti do tří let

Žák:

- *popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění,*
- *osvojí si dovednosti a návyky potřebné pro péči o dítě do tří let,*
- *identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče,*
- *osvojí si chování k dětem i rodičům nemocného dítěte,*
- *uplatňuje při poskytování péče znalosti z jiných vyučovacích předmětů,*
- *uplatňuje efektivní organizaci práce, vede příslušnou dokumentaci.*

Učivo:

- 2.1 Péče o děti do tří let
- 2.2 Nejčastější dětská onemocnění
- 2.3 Výživové potřeby dětí
- 2.4 Chování k nemocným dětem a jejich rodičům
- 2.5 Raná péče
- 2.6 Organizace práce, dokumentace

PŘEHLED ZAŘAZENÍ KOMPETENCÍ V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH
Kód a název oboru vzdělávání: 75-41-M/01 Sociální činnost

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní forma

Platnost: 1. 9. 2025

Vyučovací předmět	Klíčové kompetence						
	A	B	C	D	E	F	G
Český jazyk a literatura	X		X	X	X		
Anglický jazyk	X	X	X	X			
Občanský základ	X	X	X		X		
Dějepis			X		X		
Matematika	X			X		X	
Ekologie a biologie	X	X	X	X	X		X
Chemie	X	X	X	X	X	X	
Fyzika	X			X		X	X
Tělesná výchova	X	X	X				
Písemná a elektronická komunikace	X	X	X	X	X	X	X
Informační a komunikační technologie				X	X		X
Ekonomika	X	X	X				X
Hudební činnost	X	X	X				X
Základy práva	X	X	X		X		
Přímá péče a osobní asistence	X	X	X	X			X
Řízení sociálních služeb	X	X	X				X
Sociálně výchovná činnost	X	X	X	X	X		
Sociální vztahy a komunikace	X	X	X				X
Výtvarná tvorba	X	X	X	X			X
Zdravotní tělesná výchova	X	X	X				
Znaková řeč	X		X		X		X
Odborná praxe	X	X	X	X	X		X
Učební praxe	X	X	X	X	X	X	X

Legenda:

A – komunikativní kompetence

B – personální kompetence

C – sociální kompetence

D – samostatné řešení pracovních i mimopracovních problémů

E – využívání prostředků informačních a komunikačních technologií a efektivní práce s informacemi

F – aplikace základních matematických postupů při řešení praktických úkolů

G – kompetence k pracovnímu uplatnění

ZARAŽENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT V PŘEDMĚTECH
Kód a název oboru vzdělávání: 75-41-M/01 Sociální činnost

Název školního vzdělávacího programu: Sociální činnost

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní forma

Platnost: 1. 9. 2025

Vyučovací předmět	Průřezová témata			
	1	2	3	4
Český jazyk a literatura	X	X	X	X
Anglický jazyk	X	X	X	X
Občanský základ	X		X	
Dějepis	X	X	X	X
Matematika		X	X	X
Ekologie a biologie	X	X	X	
Chemie	X	X		X
Fyzika		X	X	X
Tělesná výchova	X	X	X	
Písemná a elektronická komunikace	X	X	X	X
Informační a komunikační technologie	X	X	X	
Ekonomika	X	X	X	X
Hudební činnost	X	X	X	X
Základy práva	X		X	
Přímá péče a osobní asistence	X	X	X	X
Řízení sociálních služeb	X	X	X	X
Sociálně výchovná činnost	X	X	X	
Sociální vztahy a komunikace	X	X	X	X
Výtvarná tvorba	X	X		
Zdravotní tělesná výchova	X	X	X	
Znaková řeč	X	X	X	
Odborná praxe	X	X	X	X
Učební praxe	X	X	X	X

Legenda:

- 1 – Občan v demokratické společnosti
- 2 – Člověk a životní prostředí
- 3 – Člověk a svět práce
- 4 – Člověk a digitální svět